

DE STER

99E JAARGANG NUMMER 3 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • MAAKT 1999

DE KINDERSTER

ZIE DE KINDERSTER, BLZ. 14

OP DE OMSLAG

Voorzide: Jeugdwerkkinderen met hun leerkracht. Achterzijde, linksboven: Voormalig zendingspresident John T. Kallunki met Jennie Kallunki en Henriette K.B. Bedie, echtgenote van president Henri Konan Bedie van Ivoorkust. Rechtsboven: De familie Tanoé bij de Londen-tempel. Midden: Moeder en kind arriveren bij het kerkgebouw.

OMSLAG DE KINDERSTER

Deze tweeling van tien, hier afgebeeld met hun vader, valt de mensen op. Zie 'Claire en Laurence Küsseling uit Gournay (Frankrijk), blz. 2. (Fotograaf: Richard M. Romney)

ARTIKELN

- 2 BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM: WIE JEZUS LIEFHEBBEN
PRESIDENT THOMAS S. MONSON
- 10 DEEL UITMAKEN VAN EEN WIJKGEZIN OUDERLING ROBERT D. HALES
- 16 PIONIERN IN IVOORKUST ROBERT L. MERCER
- 25 HUISBEZOEKBOODSCHAP: LEEF UW LEVEN TEN VOLLE EN BEREID U VOOR OP
DE EEUWIGHEID
- 26 AANSCHOUWELIJK ONDERWIJS DAT MOTIVEERT JON R. HOWE
- 28 ALS ONZE KINDEREN AFDWALEN OUDERLING JOHN K. CARMACK
- 38 BROOD VOOR DE ZENDELINGEN MARCELINO FERNÁNDEZ REBOLLOS SUÁREZ

VOOR DE JONGEREN

- 8 GOD IS BIJ MIJ ANNA ALBANO
- 15 MORMORANDUM VOLG DE LEIDER
- 40 DE POSITIEVE LIJST JACK WEYLAND
- 46 IN HANDEN VAN DE HEER KRISTOPHER SWINSON
- 48 WEES EEN VRIEND(IN) MARISSA D. THOMPSON

ZIE BLZ. 15

DE KINDERSTER

- 2 VRIENDSCHAP SLUITEN: CLAIRE EN LAURENCE KÜSSELING UIT GOURNAY
(FRANKRIJK) MARVIN K. GARDNER
- 6 PARTICIPATIEPERIODE: JEZUS CHRISTUS WIJST ONS DE WEG
SYDNEY S. REYNOLDS
- 8 VERHAAL: ZELFS DE HAREN VAN UW HOOFD
EMILY CANNON ORGILL
- 11 VEEL PLEZIER!
- 12 VOOR KLEINE VRIENDEN: DANIELS KEUZE ANN WOODBURY MOORE
- 14 PAPA'S TRUC VIRA H. BLAKE

ZIE BLZ. 26

ZIE BLZ. 40

Maart 1999 99e jaargang Nummer 3
DE STER 99983-120
Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van
Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Hel Eerste Presidium:
Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

Raad der Twalf:

Boyd K. Packard, L. Tom Perry, David B. Haight,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Editeur: Marlin K. Jensen

Adviseurs: Jay E. Jensen, John M. Madson

Directie afdeling leerplannen:

Hoofdredacteur: Ronald L. Knighton
Directeur redactie: Richard M. Romney
Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson
Redacteur: David Mitchell
Assistent-redacteur: Jennifer Greenwood
Rooier: Beth Dayley

Assistent publicaties: Connie Shokesper

Redactie-assistent: Loree J. Carter

Afdeling vormgeving:

Leidinggevend art-director: M. M. Kawasaki
Art-director: Scott Van Kampen
Senior vormgever: Shari Cook
Vormgever: Todd R. Petersen
Productiemanager: Jane Ann Peters
Productie: Reginald J. Christensen, Thomas S. Groberg,
Denise Kirby, Jason L. Mumford, Deana L. Sorenson
Digitale vormgeving: Jeff Morin

Abonnementen (in VS):

Directeur: Kay W. Briggs
Distributiemanager: Kris Christensen
Manager: Joyce Hansen

Verfiling:

CPB Vertical Bureau
Heschepad 1, NL-5341 GS Oss
Telefoon: 0412-690490; Fax: 0412-690266

Nieuwsredactie:

Nieuwsredacteur: Frans Heijndamm
Groevestein 64
NL-7608 HN Almelo
Telefoon: 0546 865984

Kopij leeft op diskette aanleveren.

Abonnementenadministratie:

Administratrice: R. de Kock-Groenbergh
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-6053804
Fax: 030-6000502

Abonnementprijs:

Nederland: NLG 22,00 België: BEF 390,00. Het jaar-
abonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt
automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart
(België: startings-/overschrijvingsformulier).

Stuur bijlagen en vragen, anders dan voor de rubriek
Kerknieuws naar: International Magazines, 50 East
North Temple, Floor 25, Salt Lake City, UT 84150-
3223, USA. USA; of e-mail naar: CUR-Lichano-
w@ig@ldchurch.org.

Hier verkrijgbaar tijdschrift verschijnt in het Albanees, Bulgaars,
Cebuano, Chinees, Deens, Duits, Engels, Ests, Fins, Frans,
Fries, Indonesisch, Italiaans, Hebreeuws, Hongaars, Japans,
Kiriabati, Koreaans, Lets, Litouws, Nederlands, Noors,
Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch,
Somonees, Spaans, Tagalog, Tahitaans, Thais, Tongaans,
Tsjechisch, Vietnamees, Vlaams en Zweeds. (Frequentie
verschilt per taal.)

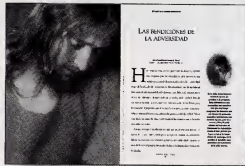
Uitgever:

©1999 by Intellectual Reserve, Inc. Alle rechten voorbe-
houden. Gedrukt in de Verenigde Staten van Amerika.

For Readers in the United States and Canada:

March 1999 vol. 99, no. 3. DE STER (ISSN 1044-3401)
is published monthly by The Church of Jesus Christ of
Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT
84150. USA subscription price is \$10.00 per year;
Canada, \$14.00. Periodicals Postage Paid at Salt Lake
City, Utah. Stay dry! notice required for change of
address. Include address label from a recent issue; old
and new address must be included. Send USA and
Canadian subscriptions and queries to Salt Lake
Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368. Subscription help line:
1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard,
American Express) may be taken by phone.
POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake
Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368.

POST

GEZEGEND DOOR ONZE BEPROEVINGEN

Toen ik in mei 1998 de broedschap van het Eerste Presidium door president James E. Faust las, getiteld 'De zuiverende werking van tegenspoed', begon ik te begrijpen hoeveel onze hemelse Vader van ons houdt en hoeveel kennis onze leiders ons bijbrengen. Ik houd van mijn leiders – de plaatselijke en de algemene autoriteiten – omdat ze een beter mens van me maken.

Door dat artikel moest ik denken aan mijn grote verdriet toen mijn vader overleed, maar ook begreep ik hoe heerlijk het zal zijn om voor altijd bij hem te zijn.

Alles wat we meemaken kan ons vooruit helpen. Door beprovingen kunnen we leren hoe geweldig we gezegend zijn. Als voltijdzending onderricht ik anderen nu die waarheden.

*Ouderling Marcelo Leiva,
zendingengebied Osorno (Chili)*

NEGatieve INVLOEDEN WEERSTAAN

Sinds ik de *Liahona* (Engels) ontvang, ben ik het bestuderen van de artikelen steeds interessanter gaan vinden. Daardoor is mijn geloof in Jezus Christus gegroeid en heb ik geleerd de negatieve invloeden van het leven te weerstaan. Ik heb meer kracht gekregen voor mijn dagelijkse bezigheden.

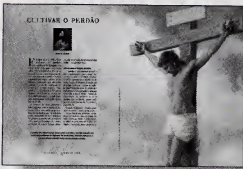
*Eldrick B. Bongcauel,
gemeente San Mateo,
district Montalban (Filipijnen)*

DE WARE KERK VONDEN

Ik heb altijd willen weten wat Gods plan is voor de mensheid. Jarenlang heb ik daar in een aantal kerken serieus naar gezocht, maar hun leerstellingen leken me niet juist. Nu behoort ik, dankzij de influisteringen van de Heilige Geest, tot De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, en weet ik dat dit de ware kerk van Jezus Christus is. Ik hoop altijd een goed lid van de kerk van de Heer te blijven.

Ik wacht vol ongeduld op het volgende nummer van *L'Etoile* (Frans).

*Degazon Nisthone,
wijk Carrefour-Fevilles,
ring Port-au-Prince (Haïti)*

INSPIRENDEN VOORBEELDEN VAN VERGEVENSGEZINDHEID

Mijn dank voor het prachtige artikel 'Een hartje vol vergeving' in *A Liahona* (Portugees) van juni 1998. Het voorbeeld van broeder Paul Hulme was heel mooi.

Toen ik las hoe de profeet Joseph Smith vergeving schonk aan William W. Phelps, werd mijn getuigenis dat Joseph Smith een profeet van God was, bevestigd. Ik kreeg meer inzicht in de loftzang 'Ere de man' (loftzang 24), geschreven door broeder Phelps. Hij wist echt hoe liefdevol en vriendelijk de profeet Joseph Smith was.

*Renilee A. C. L. de Moraes,
wijk Araucaria,
ring Curitiba-Luz (Brazilië)*

WIE JEZUS LIEFHEBBEN

President Thomas S. Monson
Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Op zonnige zomerdagen een tochtje maken over de moderne autowegen is vaak een prettige ervaring. Soms zie je tijdens één tochtje de grootsheid van de bergen en de fascinerende branding van de zee. Maar als het druk is op de weg kijken we niet naar de bergen en de zee, en moeten we ons concentreren op de auto vóór ons. Zo las ik heel geïnteresseerd de tekst van een duidelijk zichtbare sticker op de glimmend gepoetste, verchromde bumper van een auto die steeds van rijbaan veranderde. De tekst luidde: 'Toeter als u van Jezus houdt'. Niemand toeterde. Misschien stoorde iedereen zich aan de gedachteloze en abrupte rijstijl van de bestuurder. En bovendien, zou toeteren wel de gepaste manier zijn om blijk te geven van je liefde voor de Zoon van God, de Heiland van de wereld, de Verlosser van de mensheid? Dat zou niet overeenstemmen met het voorbeeld van Jezus van Nazaret.

Jezus heeft gezegd: 'Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het grote en eerste gebod. Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf'.

DE LIEFDE VAN DE HEILAND

Hoe belangrijk het is dat we dagelijks onze oprechte en duurzame liefde betonen, heeft de Meester ons overtuigend geleerd toen de weertierige wetgeleerde naar voren kwam en Hem stoutmoedig vroeg: 'Meester, wat is het grote gebod in de wet?'

Matteüs heeft opgetekend dat Jezus antwoordde: 'Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand.'

'Dit is het grote en eerste gebod.'

'Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.'¹

Marcus besluit zijn verslag met de uitspraak van de Heiland: 'Een ander gebod, groter dan deze, bestaat niet.'²

Op zijn antwoord was geen enkele vorm van kritiek mogelijk. Zijn daden maakten zijn uitspraken geloofwaardig. Hij toonde oprechte liefde voor God door een volmaakt leven te leiden, door zijn heilige zending groot te maken. Hij was nooit hooghartig. Hij was nooit opgeblazen van trots. Hij was nooit ontrouw. Altijd was Hij nederig. Altijd was Hij oprecht. Altijd was Hij eerlijk.

Hoewel Hij door de Geest naar de wildernis werd geleid om te worden verleid door die meester van bedrog, de duivel; hoewel Hij lichamelijk verzwakt raakte door veertig dagen en nachten vasten en Hij honger had; toch gaf Jezus ons, toen Hij door de boze onderworpen werd aan de aantrekkelijkste en verleidelijkste voorstellen, een goddelijk voorbeeld van oprechte liefde voor God door te

FOTOGRAFEN: JED CLARK EN LONGRIN LONCZNA, JR.

Op dit moment is onze uitdaging niet dat we op het oorlogsveld ons leven moeten neerleggen. We moeten echter op het slagveld van het leven dusdanig leven en dienen dat ons leven en onze daden een oprechte liefde weerspiegelen voor God, voor zijn Zoon, Jezus Christus, en voor onze medemens.

Jezus heeft gedurende zijn hele bediening zieken gezegend, blinden laten zien, doven laten horen en de kreupelen laten lopen. Hij heeft ons medeleven bijgebracht door zijn mededogen. Hij heeft ons toewijding bijgebracht door zichzelf te geven.

weigeren af te wijken van wat Hij wist dat juist was.³

Jezus heeft gedurende zijn hele bediening zieken gezegend, blinden laten zien, doven laten horen en kreupelen laten lopen. Hij heeft ons vergevensgezindheid bijgebracht door Zelf vergeving te schenken. Hij heeft ons medeleven bijgebracht door zijn mededogen. Hij heeft ons toewijding bijgebracht door zichzelf te geven. Jezus heeft ons onderricht door zijn voorbeeld.

Als we het leven van onze Heer bezien, kunnen we allemaal instemmen met de tekst van de bekende lofzang:

*'k Sta spraak'loos dat Christus zo'n liefde mij schenken kan,
verward dat Hij mij zo genadig bedenken kan.*

't Ontroert mij ten diepst dat Hij zo voor mijn schulden leed,

dat voor mij, een zondaar, Hem 't kruis zoveel dulden deed.⁴

ONZE LIEFDE TONEN

Moeten we, om onze dankbaarheid te tonen, net als Hij ons leven geven? Sommigen hebben dat gedaan.

In de mooie stad Melbourne (Australië) staat, in een indrukwekkende entourage, een historisch oorlogsmonument. Als je door de stille gangen loopt, zie je de marmeren grafstenen met daarop vermeld de moedige daden van de degenen die het ultieme offer gebracht hebben. Bijna kon je het gebulder van het kanon, het gieren van de raket, de kreet van de gewonden horen. Je kunt de vreugde van de overwinning voelen, en tegelijkertijd de wanhoop van de nederlaag.

Midden in de centrale hal is, voor iedereen zichtbaar,

de boodschap van het oorlogsmonument gegraveerd. Door het lichtvenster boven je hoofd is het goed te lezen. De woorden dringen zich bijna aan je op: 'Niemand heeft grotere liefde, dan dat hij zijn leven inzet voor zijn vrienden.'⁵

Op dit moment is onze moeilijkheid niet dat we op het oorlogsveld ons leven moeten neerleggen. We moeten echter op het slagveld van het leven dusdanig leven en dienen dat ons leven en onze daden een oprechte liefde weerspiegelen voor God, voor zijn Zoon, Jezus Christus, en voor onze medemens. Dat bereiken we niet door leuke stickers op de bumper van onze auto.

Jezus heeft tegen ieder van ons gezegd: 'Wanneer gij Mij liefhebt, zult gij mijn geboden bewaren. (...)

'Wie mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en wie Mij liefheeft, zal geliefd worden door mijn Vader en Ik zal hem liefhebben en Mijzelf aan hem openbaren.'⁶

Jaren geleden dansten we op een populair liedje, waarvan de tekst luidde: 'Je kunt wel zeggen dat je van me houdt, zeggen dat je me trouw zult zijn, maar dat is gemakkelijk gezegd. Laat het me maar zien.'

We herinneren ons nog wel het versje dat we in het jeugdwerk geleerd hebben. Het heet: 'Wie hield het meest van haar?'

*'Mam, ik hou van jou', zei ook Jeroen
En vergat het werk dat hij zou doen.
Heerlijk buiten, vriendjes, sport en spel.
Moeder, die deed het werkje wel.*

*'Mam, ik hou van jou', zei kleine Nel.
'Wat heb je veel te doen: ik help je wel.
Dat is voor mij helemaal geen straf.'
Die dag had zij van school vrijaf.*

*'Mam, ik hou van jou', zei lieve Fan,
'Meer dan ik met woorden zeggen kan.'
Toen plaagde zij haar broers en zusjes,
Moeder bleef zitten met de kusjes.*

Om het hoe en het waarom van de Freiberg-tempel te begrijpen, is inzicht nodig in het geloof, de toewijding en de liefde van de leden daar. Het zijn er minder van vijfduizend, maar in verhouding zijn er meer actieve leden dan waar ook ter wereld.

*Ze bracht haar kamer gauw op stel,
Ze stofte, veegde, en alles even snel.
Ze wiegde zingend baby nu en dan,
Blij en behulpzaam als maar kan.*

*'Mam, ik hou van jou', zei 't drietal weer
Bij 't naar bed gaan nog een keer.
Wie denk je van die kind'eren daar
Hield nu echt het meest van haar?'*

Jaren verglijden. Kinderen verliezen hun jeugd. De waarheid blijft. Het is niet moeilijk om jeugdwerkversjes toe te passen op de waarheid die we nu kennen. Oprechte liefde is nog steeds de uiting van een innerlijke overtuiging.

EEN TOEWIJDINGSGEBED

In de historische stad Freiberg staat op een heuvel een prachtige, ingewijde tempel van God. De tempel voorziet in de belangrijkste – eeuwige – zegeningen van een liefhebbende hemelse Vader voor zijn getrouwe heiligen.

Jaren geleden stond ik op een zondagochtend, op 27 april 1975, op een uitstekende rotspunt tussen de steden Dresden en Meissen, hoog boven de Elbe. Ik gaf gehoor aan de influisteringen van de Heilige Geest en sprak een toewijdingsgebed uit over het land en de bewoners. In dat gebed noemde ik het geloof van de leden. Ik benadrukte de gevoelens van vele harten die vol waren van een diep verlangen naar de zegeningen van de tempel. Ik bad om vrede, vroeg om goddelijke hulp. Ik sprak de woorden: 'Dierbare Vader, laat dit voor de leden van uw kerk in dit land het begin zijn van een nieuw tijdperk.'

Bij de inwijding was de aandacht van de internationale pers gericht op die tempel in die ongewone omgeving. Dat werd vooral duidelijk tijdens de open dagen, toen 89.872 mensen de tempel bezochten.

Plotseling begon er, ergens in het dal beneden, een kerkklok te luiden, en het schelle gekraai van een haan verbrak de ochtendstilte, waarmee het begin van een nieuwe dag werd aangekondigd. Hoewel mijn ogen gesloten waren, voelde ik de warmte van zonnestralen op mijn gezicht, handen en armen. Hoe was dat mogelijk? Het had de hele ochtend gestadig geregend. Na het gebed keek ik omhoog. Ik zag hoe een straal zonlicht door een opening in het wolkendek kwam en de plek waar ons groepje stond met zonlicht overgoot. Vanaf dat moment wist ik dat er goddelijke hulp kwam.

De regeringsambtenaren gaven hun volledige medewerking, President Spencer W. Kimball

en zijn raadgevers gaven enthousiast hun toestemming. Er werden plannen gemaakt voor een tempel, een terrein gekozen, de eerste spade werd gestoken en er werd een begin gemaakt met de bouw. Bij de inwijding was de aandacht van de internationale pers gericht op die tempel in die ongewone omgeving. Vragen als *Hoe?* en *Waarom?* werden vaak gesteld. Die internationale aandacht werd vooral duidelijk tijdens de open dagen, toen 89.872 mensen de tempel bezochten. Soms moest men wel drie uur wachten, af en toe in de regen. Niemand werd het wachten beu. Allemaal hebben ze Gods huis gezien.

VOORBEELDEN VAN LIEFDE

Tijdens de inwijdingsdiensten, waar president Gordon B. Hinckley het inwijdingsgebed uitsprak, waren lofzangen, getuigenissen, tranen van dankbaarheid en dankgebeden kenmerkend voor het historische gebeuren. Om het *hoe* en het *waarom* te begrijpen, is inzicht nodig

in het geloof, de toewijding en de liefde van de leden daar. Het zijn er minder dan vijfduizend, maar in verhouding zijn er meer actieve leden dan waar ook ter wereld.

Gedurende de vele jaren dat ik in dat gebied gewerkt heb, is mij opgevallen dat er geen ruime kerkgebouwen met veel leslokalen stonden op groene grasvelden met bloeiende bloemen. De mediatheken en de verzameling boeken van onze individuele leden bestonden slechts uit de standaardwerken, een lofzangenbundel en nog een of twee andere boeken. Die bleven niet op de plank staan. Wat erin stond, werd gegrift in het hart van de leden. Het kwam tot uiting in hun dagelijks leven. Dienstbetoon was een voorrecht. Een gemeentepresident van 42 had zijn roeping 21 jaar lang vervuld – zijn halve leven. Geen enkele klacht – dankbaarheid alleen. Toen in Leipzig op een koude winterdag de kachel het begaf, werden de diensten niet afgelast. De leden kwamen bijeen in de kilte van een onverwarmd gebouw, zaten met hun jas aan dicht naast elkaar, zongen de lofzangen van Zion en aanbaden Hem, Die gezegd heeft: 'Wordt niet moede te doen wat goed is', 'Komt achter Mij', 'Wees nederig, en de Here, uw God, zal u aan de hand leiden, en u antwoord geven op uw gebeden'.⁸

De apostel Paulus schreef aan de Korintiërs: 'Maar heeft iemand God lief, dan is deze door Hem gekend.'⁹ De liefde van die trouwe leden voor God, voor zijn Zoon, Jezus Christus en voor zijn eeuwigdurend evangelie werd bevestigd door hun manier van leven. Het deed me denken aan de liefde van de broeder van Jared zoals die in het Boek van Mormon beschreven staat. De zegeningen van een liefhebbende, zorgzame en rechtvaardige hemelse Vader konden gewoonweg niet achterwege blijven. Geloof ging aan het wonder vooraf. Nu worden er eeuwige verordeningen verricht. Nu worden er eeuwige verbonden gesloten. De liefde van God is zijn volk weer tot zegen geweest.

Voor wie Jezus liefhebben, hebben deze profetische woorden een verheven betekenis:

'Hoor, o gij hemelen, en geef gehoor, o aarde, en verheugt u, gij bewoners ervan, want de Here is God, en

buiten Hem is er geen Zaligmaker.

'Groot is zijn wijsheid, wonderbaar zijn zijn wegen. (...)

'Zijn doeleinden falen niet. (...)

'Want aldus zegt de Here – Ik, de Here, ben barmhartig en genadig jegens hen, die Mij vrezen, en Ik schep er behagen in hen te eren, die Mij in gerechtigheid en waarheid tot het einde toe dienen.

'Groot zal hun loon zijn, en eeuwig hun heerlijkheid.'¹⁰

Dat is de zegen voor wie Jezus liefhebben. Mogen wij allemaal voor die grote beloning, die eeuwige heerlijkheid, in aanmerking komen. □

NOTEN

1. Matteüs 22:36–39.
2. Marcus 12:31.
3. Zie Matteüs 4:1–11.
4. 'k Sta spraakloos', lofzang 129.
5. Johannes 15:13.
6. Johannes 14:15, 21.
7. Naar Joy Allison, *Best-Loved Poems of the LDS People*, uitgegeven door Jack M. Lyon en anderen (1996), blz. 217–218.
8. 2 Tessalonicenzen 3:13; Matteüs 4:19; LV 112:10.
9. 1 Korintiërs 8:3.
10. LV 76:1–3, 5–6.

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Jezus heeft gezegd: 'Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het grote en eerste gebod. Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf' (Matteüs 22:37–39).

2. De Heer heeft gezegd: 'Wie mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft' (Johannes 14:21).

3. Onze liefde voor de Heer moet zijn als die onder de getrouwe heiligen in de Duitse Democratische Republiek na de Tweede Wereldoorlog.

4. De Heer heeft gezegd: 'Ik, de Here, ben barmhartig en genadig jegens hen, die Mij vrezen, en Ik schep er behagen in hen te eren, die Mij in gerechtigheid en waarheid tot het einde toe dienen' (LV 76:5).

A woman with dark, curly hair is looking out of a large, arched window. She is wearing a red sweater with a black vest that has white floral embroidery. The window looks out onto a cityscape with a harbor and a large building in the distance. The text "GOD IS BIJ MIJ" is overlaid on the right side of the image.

GOD IS
BIJ MIJ

Anna Albano

FOTOGRAFIE: STEVE BUNDEKSON, GEFOTOGREED DOOR EEN MODEL; FOTO VAN NAPLES: RANDY WELLS, © DONT STONE IMAGES

Die ochtend moest ik examen doen, en ik pakte gehaast mijn rugzak in. Nee, ik had niets vergeten – mijn schoolboeken, mijn bril, en mijn vertrouwde Boek van Mormon. Ik had alles – ook de zenuwen, die nog erger werden zodra ik de universiteitsgebouwen zag.

Het was nog vroeg; de docent was er nog niet, maar er zaten al andere studenten te wachten. Iedereen zat te praten, maar ik zat daar stilletjes, en de paniek sloeg bijna toe. Ik kon nu niet meer terug. Dit examen was zo belangrijk voor mij en mijn familie. Ik moest ze laten zien dat ik, hoewel ik in de kerk veel deed, mijn studie niet verwaarloosd had. Ik moest slagen voor dit mondelinge examen – maar door mijn angst kon ik niet glimlachen en vergat ik wat ik geleerd had.

Ik keek uit het raam. De lucht boven mijn prachtige stad, Napels, was ongelooftlijk blauw en ik dacht meteen aan God. Minutenlang keek ik naar de onmetelijkheid van de hemel en sprak ik met mijn hemelse Vader. Ik kwam tot rust. Ik wist zeker dat God bij me was.

Terwijl de andere studenten met elkaar bleven praten, haalde ik mijn Boek van Mormon uit mijn rugzak en begon te lezen. Ik vergat iedereen om me heen en vond troost in wat ik las. Plotseling dacht ik met een schok: 'Hier blijven is nutteloos voor jou. Je kunt de vragen van de docent toch niet beantwoorden. Ga weg. Doe dat examen volgende maand.' Ik was zo dom om te luisteren, en

weer voelde ik me erg alleen, en weer sloeg de paniek bijna toe. De woorden drongen diep tot me door, en ik stond op het punt mijn Boek van Mormon dicht te doen en weg te gaan, in de veronderstelling dat ik niet zou slagen.

Toen dacht ik aan mijn gebed tot mijn hemelse Vader en aan de rust die ik toen voelde. Met alle kracht die ik in mij had, riep ik in stilte uit: 'God is bij mij'.

Deze keer werd ik heel blij, en was ik niet bang meer. Al mijn zorgen smolten weg in de warmte van die hemelse geruststelling.

Eindelijk kwam de docent. Toen ik aan de beurt was, ging ik zijn kantoor binnen, en mijn gezicht gaf een zwakke weerspiegeling te zien van de rust die ik van binnen voelde. En ik kwam naar buiten met een stralende glimlach. Ik had alle vragen van de docent beantwoord en het maximum aantal punten behaald!

Ontmoediging is een van Satans krachtigste wapens. Hij moet geweten hebben dat mijn familie, als deze keer zijn opzet lukte, een reden gevonden zou hebben om de kerk te bekritisieren.

Maar met de hulp van mijn hemelse Vader heb ik mijn twijfel en ontmoediging overwonnen. Nu weet ik dat mijn hemelse Vader mij helpt als ik mijn deel doe. Ik hoef niet bang te zijn. Ik kan niets bedenken wat me blijer maakt dan te weten dat God bij me is. □

DEEL UITMAKEN VAN EEN WIJKGEZIN

Ouderling Robert D. Hales
van het Quorum der Twaalf Apostelen

We hebben allemaal eindelijk veel mogelijkheden om vriendschap en zorg te geven in de wijk of gemeente, als we bereid zijn onszelf te geven in liefdevol dienstbetoon.

De boodschap van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen aan haar leden is in feite niet gebonden aan een burgerlijke staat of andere omstandigheden. De heerlijke boodschap is dat onze hemelse Vader en Jezus Christus leven en dat Zij van ieder van ons houden. Het evangelie van Jezus Christus is hersteld, zodat wij allemaal de nodige kennis en verordeningen kunnen verkrijgen om bij God de Vader en zijn Zoon, Jezus Christus, terug te keren. Sommige kinderen van onze Vader zijn getrouwd, anderen zijn ongetrouwd – maar het evangelie is voor iedereen hetzelfde; de leerstellingen zijn voor iedereen hetzelfde.

Toen ik meer dan twintig jaar geleden geroepen werd als algemeen autoriteit, werd mij gevraagd me in te zetten voor de alleenstaanden van de kerk. Ik heb veel geleerd van de geweldige broeders en zusters met wie ik heb samengewerkt. Ik heb steeds veel kunnen opsteken over hun specifieke omstandigheden, hun gevoelens, zegeningen, moeilijkheden en mogelijkheden. Ik heb

Een hand uitsteken naar iemand anders en hulp bieden in nood kan gevoelens van eenzaamheid en onvolmaaktheid laten verdwijnen – en ze vervangen door gevoelens van hoop, liefde en bemoediging.

gezien hoe sommige broeders en zusters in hun schulp kropen en een bitter, eenzaam of wanhopig leven gingen leiden. Ik heb er ook zien opbloeien doordat ze anderen opbeuren en versterken, licht brengen bij iedereen met wie ze in contact komen. Ik ben deelgenoot geweest van hun blijdschap over hun positieve ervaringen, en met een aantal heb ik gehuild toen ze openhartig vertelden over hun verdriet en frustraties omdat niet alle verlangens van hun hart vervuld werden.

Sommigen die zo lijdten, hebben misschien het gevoel dat de algemene autoriteiten geen idee hebben van hun zorgen en beproevingen. Maar we zijn er vanuit het diepst van ons hart bij betrokken.

In de afgelopen twintig jaar heb ik ook heel goed gezien hoe de Heer om ieder van ons geeft. Ik ben gaan begrijpen dat we allemaal te kampen hebben met moeilijkheden, verdriet en tegenslag. Niemand kan zich onttrekken aan de realiteit van het sterfelijk leven. 'Want het is noodzakelijk dat er een tegenstelling in alle dingen is' (2 Nephi 2:11).

Iedereen kan moed putten uit het begrip van de grote zegeningen van de doop. Toen we ons lieten dopen, verhuisden we van de wereld naar het koninkrijk van God. In het koninkrijk van God is er heil voor iedereen, in welke omstandigheden we ons ook mogen bevinden: getrouwd, alleenstaand, met kinderen, kinderloos, rijk, arm, jong of oud – er zijn eindelijk veel mogelijkheden. Er zijn bijna net zoveel categorieën als individuen. Maar we zijn allemaal kinderen van een liefhebbende hemelse Vader, die wil dat we slagen en bij Hem terugkeren. In dat opzicht zijn we allemaal hetzelfde. We zijn niet alleen. Allemaal worden we bemind.

We moeten oppassen dat we onszelf niet identificeren met een omstandigheid of categorie waardoor we anders worden dan anderen en ons misschien afscheiden van de grote groep in de kerk. We horen bijvoorbeeld dat alleenstaanden hun wijk of gemeente beschrijven als een 'gezinswijk' of een 'gezinsgemeente', waarmee ze bedoelen dat hun wijk of gemeente hoofdzakelijk bestaat uit getrouwde mensen met kinderen. Zou het niet beter zijn als we onszelf beschouwden als lid van een 'wijkgezin' of een 'gemeentegezin' dat bestaat uit volwassenen, jongeren en kinderen – broeders en zusters – die om elkaar geven en elkaar versterken? Gods liefde is oneindig en beperkt zich niet tot omstandigheden of categorieën.

We horen allemaal bij een gemeenschap van heiligen, we hebben elkaar allemaal nodig, en we werken allemaal aan hetzelfde doel. Ieder van ons zou zich op grond van onze verschillen van dat wijkgezin kunnen afzonderen. Maar we moeten onszelf geen mogelijkheden ontnemen vanwege de verschillen die we in onszelf bespeuren. Laten we in plaats daarvan anderen deelgenoot maken van onze gaven en talenten, hun het licht van de hoop en vreugde brengen en zo onze eigen geest verheffen.

Eens hadden mijn vrouw en ik het 's morgens vroeg over het feit dat onze ouders gestorven waren – we waren allebei wees geworden. We kwamen tot de slotsom dat het, aangezien we allebei de zestig al waren gepasseerd, iets anders zou zijn als het in onze jeugd gebeurd was. We waren de status van weeskind ontgroeid. Het stond onze groei gewoon niet meer in de weg.

Zo komt er ook een moment in ons leven waarop we beseffen dat het feit dat we alleen zijn, onze groei gewoon niet in de weg staat. Als we de nadruk leggen op onze status van alleenstaande en daarbij blijven stilstaan, kunnen we van onszelf een weeskind maken en ons alleen voelen. Eenzaamheid in het koninkrijk van God is vaak een ballingschap die we onszelf opleggen.

We hopen dat u allemaal inziet dat het nodig is u aan

te sluiten bij het hele wijk-of gemeentegezin, en uw unieke gaven en talenten te gebruiken om het leven van al onze broeders en zusters positief te beïnvloeden. Als wij bereid zijn onszelf te geven in liefde en vriendschap, zijn er in onze wijk of gemeente onbegrensde mogelijkheden.

Een jaar of twee geleden waren we met onze hele familie op een boerenhoeve. Alle familieleden deden mee met de activiteiten – behalve één kleinzoon. Op een middag slenterde hij de keuken in en deelde zijn oma mee: 'Ik verveel me'. Daarmee had hij uiting gegeven aan de toestand waarin hij zichzelf geplaatst had.

Zijn grootmoeder deed de daaropvolgende dagen geen moeite hem bezig te houden, maar toonde grote wijsheid door die gelegenheid aan te grijpen en hem een heel belangrijke les te leren. Eerst gaf ze hem een bezem en zette hem aan het werk; daarna gaf ze hem schrijfgerei en zette hem aan de keukentafel. Ze wees hem op een lijst familieactiviteiten op de koelkastdeur. Ze vroeg die kleinzoon of hij wilde opschrijven aan welke activiteiten hij zou willen deelnemen. Het werd een lange lijst. Daarna liet ze hem erbij schrijven wat hij zelf nog zou willen doen. De lijst werd nog langer. Weldra had hij meer dan genoeg interessante activiteiten om bezig te blijven.

Met zijn lijst in de hand deed hij gezellig mee en bleef niet meer stilstaan bij het verveelde gevoel dat hij daarvóór had. Zijn grootmoeder had hem liefdevol bijgebracht dat hij verantwoordelijk was voor zijn eigen geluk, en voor vreugde en geluk niet afhankelijk was van anderen.

Dat geldt voor ons allemaal, ongeacht onze persoonlijke omstandigheden. Net als onze kleinzoon zijn we verantwoordelijk voor ons eigen geluk. Misschien moeten we een lijst maken van manieren waarop we

Als u iemand in nood liefde en troost biedt, zal de Geest van de Heer u bezoeken en zult u zelf liefde en troost ondervinden.

vreugde en geluk kunnen brengen in ons leven en in dat van anderen. Op die lijst kan staan:

- Bidden: 'Werp uw bekommernis op de Here, Hij zal voor u zorgen' (Psalm 55:23).
 - De Schriften bestuderen.
 - Een bezoek brengen aan uw bisschop en uw quorumleider of uw ZHV-presidente.
 - Anderen helpen.
 - Anderen opvrolijken en sterken.
- En de lijst kan nog langer worden.

Vanwege zijn grote liefde voor ons allemaal, wil de Heer dat we *allemaal* gelukkig zijn. Hij heeft ons bij monde van de profeet Lehi gezegd: 'De mensen zijn, opdat zij vreugde mogen hebben' (2 Nephi 2:25). Die vreugde kunnen we nu ervaren. We hoeven geen dag, geen jaar te wachten op een verandering van onze omstandigheden, of tot we de sluier gepasseerd zijn en onze eeuwige heerlijkheid ingaan. Het is de bedoeling dat we nu vreugde vinden. Als we van het evangelie van Jezus Christus houden, kunnen we, in welke omstandigheden we ons ook bevinden, vreugde vinden.

Wie alleen en eenzaam is, moet zich niet afzonderen en verblijven in de eenzame binnenkamer van zijn eigen hart. Dat kan uiteindelijk leiden tot de somber stemmende invloed van de tegenstander, die weer leidt tot zwaarmoedigheid, eenzaamheid, frustratie en een gevoel van nutteloosheid. Als zij zichzelf als nutteloos beschouwen, wenden zij zich vaak tot kennissen die hun gevoelige geestelijke contacten aantasten waardoor hun geestelijke antenne en zender onbruikbaar worden. Wat voor zin heeft het om te gaan met anderen die zelf de weg kwijt zijn en ons alleen maar vertellen wat we willen horen? Zou het niet beter zijn te rade te gaan bij liefhebbende ouders, de priesterschap, leidsters van de ZHV en vrienden die ons kunnen steunen in het nastreven en bereiken van celestiale doelen?

Een uniek aspect van de kerk is de geografische

samenstelling van de wijken en gemeenten, zodat de leiders dicht bij de leden kunnen zijn, ze kennen en ze kunnen voeden. Alle leden binnen zo'n geografische unit hebben toegang tot een kerkgebouw, en kunnen zich wenden tot een priesterschapsleider en een ZHV-presidente.

In de Leer en Verbonden staat: 'Want Ik, de Heer, zal alle mensen oordelen naar hun werken, naar de verlangens van hun hart' (LV 137:9). Wie een gelovig leven leidt en in dit leven niet de kans krijgt om te trouwen, zal dezelfde zegeningen, verhoging en heerlijkheid kunnen ontvangen als degenen die het verbond van het eeuwig huwelijk aangaan en in ere houden. De belangrijke vraag die we onszelf moeten stellen, is: Wat zijn mijn diepste verlangens en bedoelingen?

We respecteren de alleenstaanden van de kerk vanwege hun getrouwheid, gehoorzaamheid en toewijding. Ons staan alle zegeningen van de Heer te wachten, als we in de kerk ons aandeel leveren, zonder onszelf te plaatsen in een bepaalde situatie of categorie. We zijn allemaal leden van een wijk- of gemeentegezin in de gemeenschap van de heiligen, waaraan we allemaal, met onze specifieke gaven en talenten, iets kunnen toevoegen. Voor ons allemaal zou het goed zijn het voorbeeld te volgen van de Heiland die, lijdend aan het kruis, bezorgd was of er wel voor zijn moeder gezorgd zou worden, en zijn beulen vergeving schonk. Ook wij zouden onze zorg op anderen moeten richten. Een hand uitsteken naar iemand anders en hulp bieden in nood kan gevoelens van eenzaamheid en onvolmaaktheid laten verdwijnen – en ze vervangen door gevoelens van hoop, liefde en bemoediging.

Ik beloof u dat u zult worden gezegend als u anderen deelgenoot maakt van uw gaven, talenten en uw geest. Als u iemand in nood liefde en troost biedt, zal de Geest van de Heer u bezoeken en zult u zelf liefde en troost ondervinden. □

MORMORANDUM

VOLG DE
LEIDER

**GEEF GEHOOR AAN DE UITNODIGING OM JEZUS CHRISTUS TE VOLGEN.
JE ZULT PLEZIER HEBBEN OP DIE TOCHT OMDAT HIJ JE DE WEG ZAL WIJZEN.
(ZIE 2 NEPHI 31:10-12.)**

PIONIERS IN

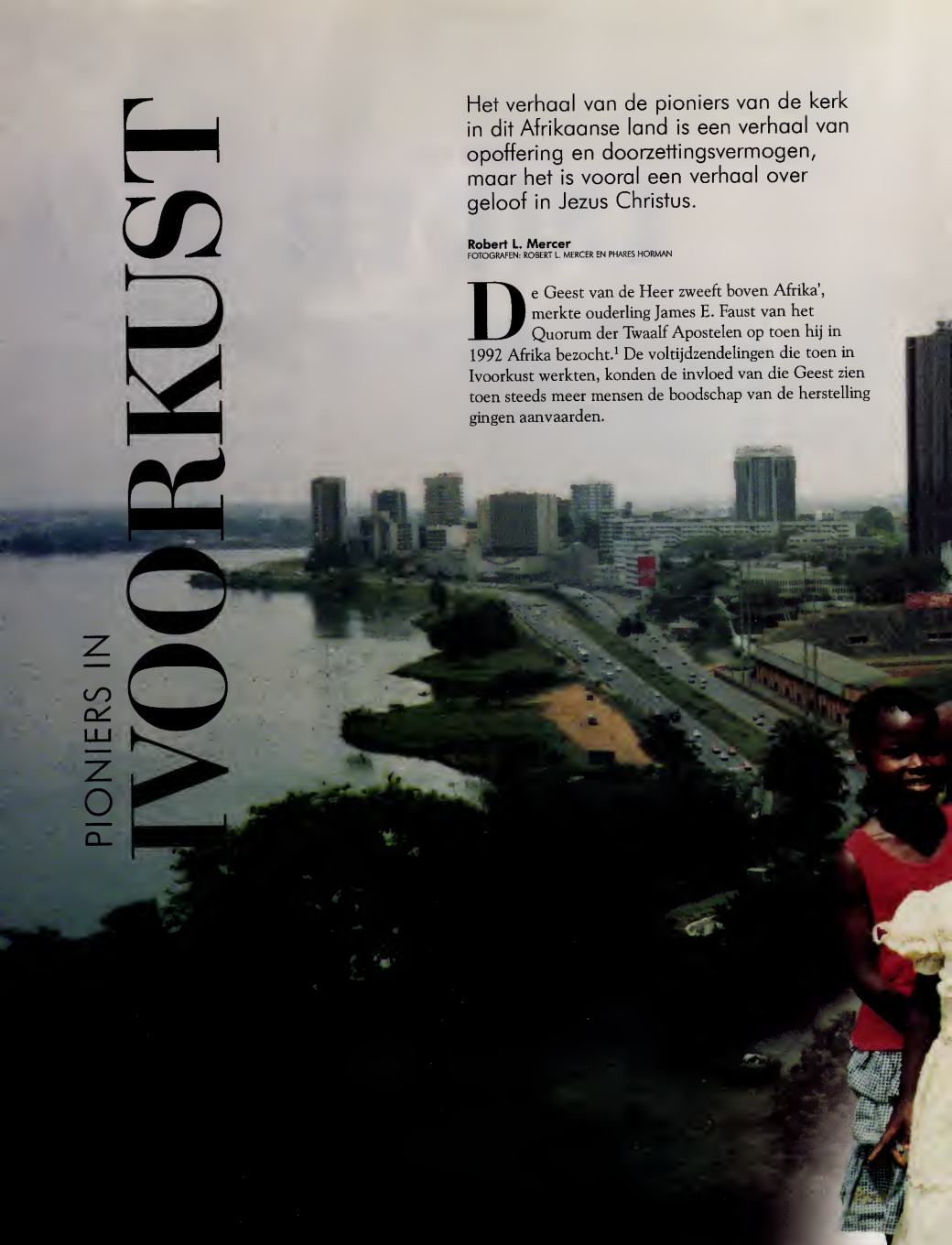
IVOORKUST

Het verhaal van de pioniers van de kerk in dit Afrikaanse land is een verhaal van opoffering en doorzettingsvermogen, maar het is vooral een verhaal over geloof in Jezus Christus.

Robert L. Mercer

FOTOGRAFEN: ROBERT L. MERCER EN PHARES HORMAN

De Geest van de Heer zweeft boven Afrika', merkte ouderling James E. Faust van het Quorum der Twaalf Apostelen op toen hij in 1992 Afrika bezocht.¹ De voltijdzendingen die toen in Ivoorkust werkten, konden de invloed van die Geest zien toen steeds meer mensen de boodschap van de herstelling gingen aanvaarden.

De openbaring van 1978 waarin gezegd werd dat elke getrouwe, rechtschapen man het priesterschap mocht dragen, had in Ivoorkust niet onmiddellijk zo'n krachtige uitwerking als in sommige Engelstalige Afrikaanse landen. De Engelstalige kerkliteratuur had bijvoorbeeld zijn weg gevonden naar Ghana en Nigeria, waardoor men de kerk verzocht om zendingen. Maar in de Franstalige Ivoorkust aan de westkust van Afrika, tussen Liberia en Ghana, kwam het evangelie door een andere deur binnen.

Het verhaal van de eerste leden van de kerk in Ivoorkust is een verhaal van ontbering en opoffering, ijver en doorzettingsvermogen. Het is vooral een verhaal over geloof in de Heiland en over liefde voor Hem.

PHILIPPE EN ANNELIES ASSARD

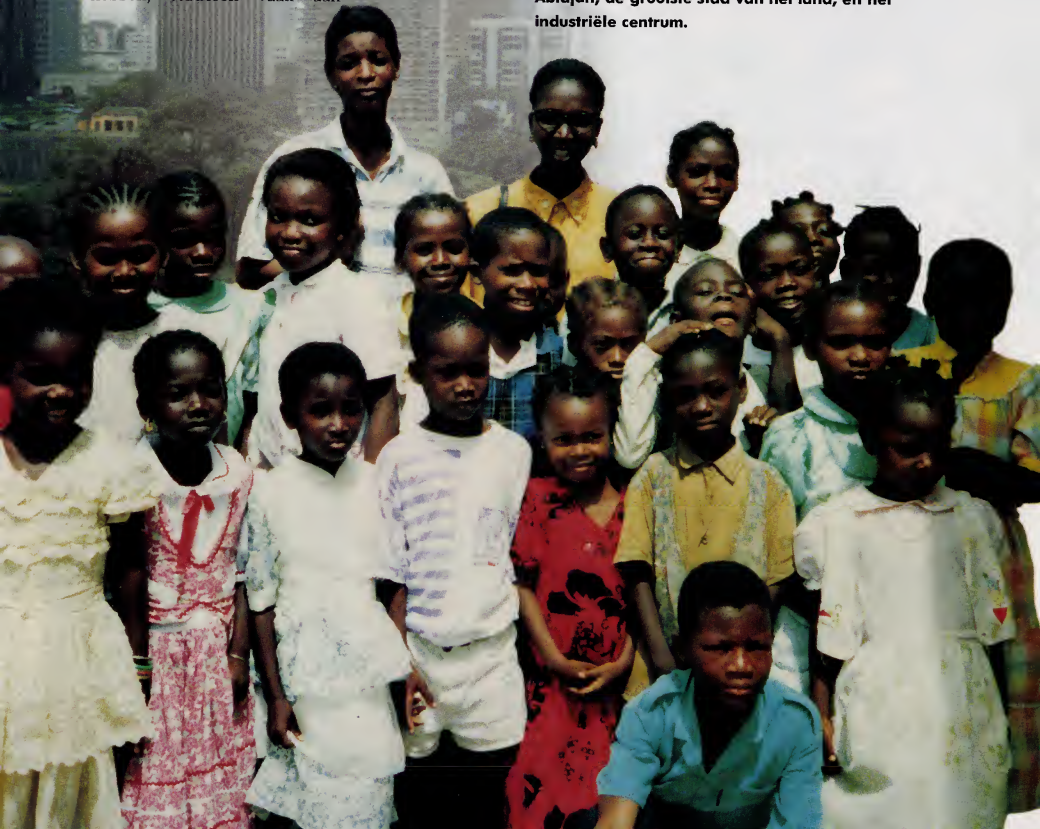
Inwoners van Ivoorkust die er de middelen voor hebben, studeren vaak aan

Europese universiteiten. In de jaren zeventig en tachtig maakte een aantal van die studenten uit Ivoorkust in Europa kennis met het evangelie. Terug in hun geboorteland hebben die heiligen de laatste dagen gezorgd dat het evangelie er ingeburgerd raakte en verbreid werd.

Keulen. Tijdens zijn studie ontmoette hij Annelies Margitta op een dansavond in haar woonplaats, Remscheid. Kort daarna trouwden ze, kreeg Philippe een baan en stichtten ze een gezin.

In 1980 kwamen er twee voltijdzendingen bij ze aan de deur, brachten de boodschap van de herstelling, en al snel omhelsden de Assards het evangelie. Ze lieten zich al gauw dopen en werden, zoals broeder Assard het zegt, 'overladen met zegeningen'. Philippe en Annelies zijn in

Jugdwerkkinderen als deze vertegenwoordigen de toekomst van de kerk in Ivoorkust. Achtergrond: Abidjan, de grootste stad van het land, en het industriële centrum.

de Zwitserse tempel aan elkaar verzegeld, en Philippe vond een andere baan waardoor hij beter kon voorzien in de behoeften van zijn gezin, dat toen bestond uit een zoon, Alexandre Joseph, en een dochter, Dorothee Anne.

Ondanks de verbeterde materiële omstandigheden en het steeds geriefelijker wordende leven in Duitsland, begon broeder Assard zich aangetrokken te voelen tot

De eerste vier zendelingzusters in Ivoorkust, 1993. Achtergrond: Een landelijk gebied in de buurt van Abidjan, bij een uitloper van de Golf van Guinee.

De eerste plaatselijke gemeente, met de families Assard en Affoué.

zijn geboorteland, Ivoorkust. Hij beseftte dat de noodzakelijke ontplooiing van zijn land alleen tot stand kon komen door het evangelie van Jezus Christus, en hij was vastbesloten betrokken te raken bij de introductie van het evangelie in zijn land. Een sollicitatie bij een bedrijf dat ingenieurs zocht in Ivoorkust liep op niets uit, maar in 1984 besloot broeder Assard in zijn vaderland op vakantie te gaan en zelf te gaan kijken welke mogelijkheden hij daar had. Hij was teleurgesteld toen hij hoorde dat het bedrijf waarbij hij had gesolliciteerd, financiële problemen had. Ander werk was er niet te vinden.

'Ik ging terug naar Keulen, maar ik vertrouwde volkomen op de Heer omdat ik gedroomd had dat het evangelie in Ivoorkust gevestigd moest worden', herinnert broeder Assard zich. 'Dus besloot ik in 1986, nadat mijn vrouw en ik gebeden en gevast hadden, naar Ivoorkust terug te gaan om te geven wat ik ontvangen had, om verbetering te brengen in de omstandigheden van mijn familie en mijn volk.'

Voordat ze uit Duitsland vertrokken, ontvingen de Assards hun patriarchale zegen, gingen ze weer naar de Zwitserse tempel en reisden ze naar Frankfurt voor een ontmoeting met leden van het Europese gebiedspresidium, ouderling Joseph B. Wirthlin, momenteel lid van het Quorum der Twaalf Apostelen, en ouderling Russell C. Taylor, momenteel emeritus lid van de Zeventig. Toen ze uitgelegd hadden dat ze graag naar Ivoorkust wilden, kregen de gezinsleden 'een zegen en aanmoediging van hen', vertelt broeder Assard, 'en ouderling Wirthlin gaf me een lijst van alle ingeschreven leden in het land, en dat waren er maar een handjevol.'

Broeder Assard nam ontslag, en ze verkochten hun huis en hun bezittingen. Op 10 april 1986 vertrokken de Assards naar Ivoorkust. Ze trokken in bij zijn ouders in een dorpie in de buurt van Abidjan – de grootste stad en het industriële centrum van het land. Noch zuster Assard, noch haar kinderen spraken Frans. Toch schreven ze Alexandre en Dorothée in op een school, zuster Assard leerde Frans van haar familieleden en broeder Assard zocht werk.

Een jaar lang heeft broeder Assard vergeefs een baan gezocht. De last van het onderhoud van zijn gezin drukte zwaar op zijn schouders. Maar hij liet zich door dat probleem er niet van weerhouden het werk van de Heer voortgang te doen vinden. Zuster Assard en hij stuurden brieven naar de leden die vermeld stonden op de lijst die ze in Duitsland gekregen hadden. Het gezin Lucien Affoué uit Abidjan reageerde het eerst. Beide gezinnen waren blij dat ze niet alleen waren. Andere leden in Ivoorkust reageerden ook, maar woonden te ver om de diensten bij te wonen.

Broeder Assard leidde de groeiende gemeente totdat ouderling Marvin J. Ashton van het Quorum der Twaalf Apostelen en ouderling Alexander B. Morrison van de Zeventig in 1987 het land bezochten. Toen werd Terry Broadhead, ambtenaar aan de Amerikaanse ambassade, aangesteld als de eerste gemeentepresident, met broeder Assard als zijn eerste raadgever. Toen ouderling Ashton in september 1987 het land toewijddde voor de verkondiging van het evangelie, waren er zestien kerkliden.

Later werd broeder Assard de eerste inheemse gemeentepresident in Ivoorkust. Hij is ook districtspresident geweest. Zuster Assard is ZHV-presidente en jongevrouw-presidente van de gemeente geweest, en ZHV-presidente van het district. Haar muzikale talent is van onschatbare waarde geweest om de leden de lofzangen van de kerk te leren.

De geestelijke zegeningen werden al gauw gevolgd door materiële zegeningen. Na een jaar werkloos te zijn

geweest, werd broeder Assard aangenomen door een Europese autofabrikant in Abidjan. Zijn kennis van Frans en Duits vormde met zijn ingenieursdiploma een ideale combinatie. Nu is hij assistent technisch directeur van het bedrijf.

De Assards zijn eeuwig dankbaar voor hun zegeningen en de leiding van de Heilige Geest, waardoor ze in Ivoorkust zijn gekomen. Dankzij die leiding heeft president Assard zijn droom, dat het evangelie onder zijn volk gevestigd zou worden, in vervulling zien gaan. Een deel ervan ging op 17 augustus 1997 in vervulling, toen de ring Abidjan (Ivoorkust) georganiseerd werd, met Philippe Assard als president. Door haar tranen heen zegt zuster Assard glimlachend over de oprichting van die eerste ring in haar geadopteerde land: 'Voor deze dag hebben we elf jaar lang gewerkt en gebeden.'

LUCIEN EN AGATHE AFFOUÉ

Toen Lucien Affoué met zijn gezin naar Lyon (Frankrijk) trok om daar industriële vormgeving te gaan

studeren, had hij geen idee dat de belangrijkste opleiding die hij daar zou krijgen, op het geestelijk vlak zou liggen. Lucien en zijn vrouw, Agathe, en hun twee dochters namen het evangelie al snel aan toen er in 1980 voltijdzendingen bij hen aan de deur kwamen. De gemeente Bordeaux verwelkomde het gezin in de kerk, en toen gebleken was dat ze getrouwe leden waren, zijn de Affoués en hun dochters in de Zwitserse tempel aan elkaar verzegeld.

Toen ze in 1984 naar Ivoorkust terugkeerden, waren de Affoués, die er een zontje bij hadden gekregen, teleurgesteld dat ze geen andere kerkleden aantroffen. Toch hielden ze thuis ijverig bijeenkomsten en baden dat er nog een ander gezin van de kerk zou komen.

Het was een moeilijke tijd. Goed betaalde banen waren en zijn nog steeds schaars in Ivoorkust, dat tot 1964 een Franse kolonie is geweest. De meeste industrie is in handen van buitenlandse bedrijven. De werkloosheid bedraagt er tachtig procent; de meeste mensen wonen in dorpen en verdienen hun brood als boer.

Ondanks hun moeilijke materiële situatie waren de Affoués blij toen ze in april 1986 een brief ontvingen van de Assards. De twee gezinnen begonnen weldra gezamenlijke zondagse bijeenkomsten te houden in de achtertuin van de familie Assard. Doordat ze samenwerkten, aanbaden en

Leden staan in de rij voor een verfrissing tijdens de eerste jeugdconferentie van de kerk in Ivoorkust.

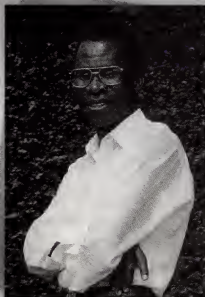

baden om werk, kwamen de gezinnen dicht tot elkaar en versterkten ze elkaar in geestelijke zin. Zuster Affoué en zuster Assard zijn als zussen voor elkaar geworden.

De gebeden van de familie Affoué werden verhoord toen broeder Affoué een baan vond als leraar in Bouaké, de op een na grootste stad van het land, ongeveer 370 kilometer ten noordwesten van Abidjan. Ze moesten de groeiende groep kerkleden in Abidjan verlaten. Maar met hun sterke getuigenis en geloof zijn de Affoués behulpzaam geweest bij de vestiging van de kerk in Bouaké in 1988. Daar hebben ze het evangelie verbreed en kregen ze op den duur de welkome hulp van een zendings-echtpaar dat aan het gebied werd toegewezen.

Broeder Affoué is vier jaar gemeentepresident geweest, en bleef gemeentepresident toen de gemeente gesplitst werd. Nu is hij raadgever van de zendings-president. Zuster Affoué is ZHV-presidente geweest. Haar kinderen hebben lesgegeven en zijn de gemeente ook op andere manieren tot steun geweest..

Adolphe Mande Gueu

ADOLPHE MANDE GUEU

Voor dat de eerste Franstalige zendingspresident in juli 1992 arriveerde en er in Ivoorkust in 1993 een nieuw zendingsgebied werd gevestigd, werd het zendingswerk in het land geleid vanuit Accra (Ghana) door een Engelstalige zendingspresident.² Ondanks die eerste moeilijkheden groeide het ledental op indrukwekkende wijze.

In 1989 werden Robert M. en Lola Walker, een zendings-echtpaar in Ghana, overgeplaatst naar Ivoorkust. Ze spraken geen Frans, dus kregen ze het advies een tolk te huren en hulp te zoeken bij de Amerikaanse gezinnen die er woonden.

De Walkers aanvaardden hun taak met angst en beven, maar met het geloof dat de Heer ze bij hun nieuwe taak zou helpen. Tijdens de kerkdiensten in Abidjan verstonden de Walkers aanvankelijk alleen wat de Geest ze duidelijk maakte. Tijdens een van de dien-

sten werden ze benaderd door een jongeman die in vloeiend Engels vroeg of hij ze van dienst kon zijn. Die jongeman, Adolphe Mande Gueu, was de eerste van de vier tolken die door de Walkers, tijdens hun verblijf van veertien maanden in Ivoorkust, in dienst werden genomen, en onderricht en gedoopt werden.

Voor dat hij zich liet dopen, raakte Adolphe al heel snel op de hoogte van het evangelie, door de lessen en de toespraken die hij vertaalde. Door zijn vertaalwerk voor de Walkers begreep hij het Boek van Mormon, dat hij in drie dagen uitlas, en kreeg hij er een getuigenis van. Hij zegt dat de Heilige Geest zo sterk tot hem getuigde dat het boek waar was, dat hij het bijna in één adem heeft uitgelezen.

'Dit boek getuigt tot mij dat uw boodschap van God komt', zei broeder Gueu tegen de Walkers, 'en mijn gezin en ik moeten deelhebben aan het evangelie.'

Broeder en zuster Gueu zijn sinds hun doop in 1988 met hun vier kinderen trouwe leden van de kerk gebleven. Hij is gemeentepresident geweest en werd later de eerste leerkracht van het Church Educational System in Ivoorkust. Nu is hij regionaal leider van het CES. Ook zuster Gueu heeft veel roepingen vervuld, waaronder die van jongevrouwenpresidentie in het district.

MAMMADOU EN JOSEPHINE ZADI

Veel eerste leden van de kerk in Ivoorkust zijn een voorbeeld van een totaal veranderd leven. Misschien is het verhaal van Mammadou Zadi, een gepensioneerde grenswacht, wel het meest typerend voor zo'n verandering.

Voor dat broeder Zadi bij de kerk kwam, had hij een

zwakke gezondheid door leverproblemen ten gevolge van alcoholmisbruik; toch besloot hij van zijn spaargeld een bar te openen. Hij kocht een goede lokatie en had weldra een goed lopende zaak. Hij beseftte nog niet hoe zijn leven zou veranderen toen zijn vrouw, Josephine, de voltijdzendingen ontmoette. Josephine was onder de indruk van hun boodschap, maar volgens de cultuur van Ivoorkust moest ze toestemming hebben van haar man om de zendingenlessen te volgen. Hij gaf toestemming, maar zei dat hij niets met de kerk te maken wilde hebben. Hij beseftte dat het leven dat hij gekozen had, in strijd was met het evangelie.

Josephine wilde haar man echter deelgenoot maken van haar groeiende kennis van het evangelie. Door haar vurige gebeden, zegt broeder Zadi nadrukkelijk, kwam de invloed van de Heilige Geest in zijn leven en daardoor luisterde hij naar de zendingen. Ook hij was al snel onder de indruk – dermate, dat hij het woord van wijsheid ging naleven. Toen zijn gezondheid ingrijpend verbeterde, raakte hij ervan overtuigd dat het evangelie waar was.

Door de doop van de Zadis groeide het ledental niet slechts met twee, maar binnen korte tijd met alle achttien naaste familieleden. De familie Zadi verkondigde het evangelie ook aan andere familieleden, en nu brengen een zoon en een neef, als voltijdzendingen, de boodschap van de herstelling aan nog meer bewoners van Ivoorkust.

Omdat het evangelie in hun leven het belangrijkste was, sloot broeder Zadi zijn bar en stelde het gebouw beschikbaar voor kerkbijeenkomsten. Broeder Zadi onderhoudt zijn gezin met zijn pensioen en de huur van verhuurde eigendommen. Zuster Zadi en hij hebben ook veel tijd gestoken in werk in de kerk. Broeder Zadi is districtspresident geweest, en zuster Zadi is ZHV-presidente geweest in de gemeente Dokui.

Mammadou Zadi

CHRISTOPHE MVOMO

Door de politieke stabiliteit trekt Ivoorkust – met ongeveer veertien miljoen inwoners – immigranten aan uit heel Afrika. Christophe Mvomo was niet bij degenen die erheen kwamen in de hoop op een beter leven, maar toch heeft hij dat gevonden.

In zijn geboorteland Kameroen werd Christophe, een briljant student, gekozen voor een opleiding aan een katholiek seminarie. Na zijn studie werd hij gevraagd als leraar op het katholieke seminarie in Ivoorkust, waar de meeste mensen aanhangers zijn van de oude, plaatselijke godsdiensten. Ongeveer dertig procent van de inwoners van Ivoorkust zijn christen.

Na zijn aankomst in Abidjan hoorde Christophe dat veel jongeren positief reageerden op de zendingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Hij werd nieuwsgierig toen een aantal jongemannen, onder wie

drie die hij kende, geroepen werd als voltijdzending voor de kerk.

Echtparen als Elane en Alain Tanoé (voorgrond) versterken de kerk door hun leidersfuncties. Achtergrond: Nieuwe leden op de dag van hun doop.

Christophe had vragen over die nieuwe kerk, en hij besloot om degenen die de boodschap verkondigden, eens 'op het rechte spoor te zetten'.

'Oorspronkelijk was hij van plan te bewijzen dat de kerk het bij het verkeerde eind had', vertelt zuster Grace Mackay, die destijds met haar man, Theron, in Abidjan op zending was. 'Maar vanaf het begin had hij oprechte vragen, en was hij gewillig om te leren.'

Tijdens gesprekken met ouderling en zuster Mackay, kreeg Christophe antwoord op vragen waarop volgens hem geen antwoorden waren. Hij zag

hoe mooi het heilsplan was, en hij begreep de betekenis van de verzoening.

'Ik bekeerde me tot De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen toen ik nog voltijdleerkracht was op een luxe en elitair, katholiek seminarie', schreef broeder Mvomo in zijn dagboek. 'Om te kunnen leven in overeenstemming met het geloof dat ik gevonden had,

nam ik een jaar nadat ik kennis had gemaakt met de kerk, ontslag. Ik verloor alle voorrechten en andere voordelen die ik in negen jaar dienstverband had opgebouwd.'

Door de moeilijkheden die volgden, werden het geloof en het doorzettingsvermogen van broeder Mvomo op de proef gesteld. 'Mijn vrouw, lerares op een lagere school, ging van me scheiden', vertelt hij. 'Drie maal hebben dieven ingebroken in mijn appartement en al mijn bezittingen gestolen. Mijn schitterende auto is door een vriend [in de vernieling gereden]. Plotseling bevond ik me in wanhopige omstandigheden, maar ik was vastbesloten en toegewijd aan de Heer.'

In juli 1993 werd broeder Mvomo geroepen als tweede raadgever in het zendingspresidium. Hij heeft heel goed werk gedaan, en hij heeft vastberaden zijn problemen doorstaan, die wat minder erg werden toen hij een nieuwe baan vond in het onderwijs.

'Ik weet dat mijn Heiland leeft, en dat Hij voor mij gestorven is – voor ons allemaal', zegt broeder Mvomo, met de opmerking dat hemelse zegeningen de aarde beproeven goedmaken. Uit dankbaarheid voor de Heiland en zijn evangelie, zegt hij, 'moet ik voor Hem alles doen wat ik kan.'

LANG EN GEDULDIG WACHTEN

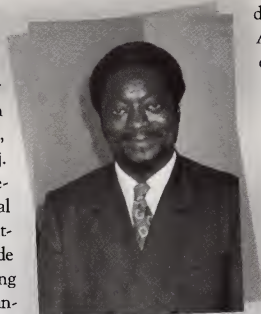
In 1992 waren er bijna duizend leden in Ivoorkust; twee jaar later was het ledental meer dan verdubbeld tot 2.500. Nu heeft de kerk daar ongeveer 3.500 leden, een ring met elf wijken, en vier gemeenten in Abidjan, Bouaké en Yamoussoukro, de hoofdstad. In andere steden komen ook groepen bij elkaar.

Het eerste gebouw van de kerk in Ivoorkust is in april 1997 ingewijd, tien jaar nadat het land

toegewijd was aan de verkondiging van het evangelie, en kort voor de organisatie van de eerste ring in het land.

Een eigen kerkgebouw vormt een mijlpaal voor de heiligen in Ivoorkust, ook voor de familie Affoué en de familie Assard, die, sinds ze elkaar elf jaar geleden in hun woonplaats onder een boom ontmoetten, naar een kerkgebouw in hun geboorteland verlangd hebben.

Het beste wat de toekomst voor dit Afrikaanse land in petto heeft, ligt in het herstelde evangelie van Jezus Christus. Voor de heiligen der laatste dagen in Ivoorkust wordt een stralende toekomst werkelijkheid. □

Christophe Mvomo

NOTEN

1. Conferentie van zendingspresidenten, Nairobi (Kenia), 10–11 november 1992.
2. Het nieuwe zendingsgebied stond bekend als het zendingsgebied Yaounde (Kameroen), totdat het hoofdkantoor in mei 1993 naar Abidjan verhuisde; de zending kreeg toen de naam zendingsgebied Abidjan (Ivoorkust).

Jongevrouwen van de wijk Abobo, ring Abidjan (Ivoorkust).

Orkaan Mitch teistert Midden-Amerika

Leden in Honduras laden zakken bonen uit voor slachtoffers van de orkaan.

Van eind oktober tot begin november 1998 heeft de orkaan Mitch Midden-Amerika geteisterd. Het is de grootste natuurramp uit de twintigste eeuw in dit gebied die met zijn door regen veroorzaakte vloedgolven en modderstromen de schade nog groter maakte. Er zijn naar schatting meer dan 10.000 mensen gedood, voornamelijk in Honduras en Nicaragua, en duizenden worden nog vermist.

Het is opmerkelijk dat slechts van één van de 90.000 leden in Honduras en de 28.000 in Nicaragua bekend is dat hij is omgekomen. Uit het rapport van de noodtoestand dat al snel na de ramp door de plaatselijke kerkleiders werd opgesteld, blijkt dat duizenden leden verliezen hebben geleden.

In Honduras werden 3227 leden geëvacueerd, 640 leden waren gewond of ziek, 1413 leden hadden een huis dat tijdelijk onbewoonbaar was, van 429 leden was het huis

Door de orkaan veroorzaakte overstroming in La Lima (Honduras).

FOTO GEPAAST MET TOEWIJNING VAN SALOMÓN JARA

FOTO GEPAAST MET TOEWIJNING VAN SALOMÓN JARA

permanent onbewoonbaar geworden en er waren 17 kerkgebouwen beschadigd. Door vervoersproblemen en schade aan de oogst hadden 8000 leden voedselhulp, kleding en medicijnen nodig.

In Nicaragua werden 580 leden geëvacueerd, 40 waren gewond of ziek, van 122 leden was het huis tijdelijk onbewoonbaar, van 27 leden was het huis permanent onbewoonbaar geworden en één kerkgebouw was beschadigd. Bijna 3000 leden kregen voedselhulp, kleding en medicijnen. Ook leden in Guatemala,

Belize en El Salvador waren door de orkaan getroffen.

'Naar schatting 4500 mensen vonden een schuilplaats en veiligheid in onze kerkgebouwen en werden door onze leiders geholpen', meldde ouderling Salomón, een van de gebiedszeventigen in Honduras. 'We zijn God en de kerk heel dankbaar dat zij over ons gewaakt en voor ons gezorgd hebben in deze moeilijke tijd. We hebben gezien hoe de priesterschap van de kerk waakte over de heiligen en over anderen die hulp zochten.'

De kerk heeft voor aanzienlijke hulp gezorgd, zowel op financieel als op materieel gebied. Er werd geld geschonken om ter plekke middelen te kunnen kopen, en de Amerikaanse luchtmacht en andere organisaties hebben duizenden kilo's voorraden die door de kerk waren geschonken vervoerd, zoals medicijnen, kleding, rijst, bonen, melkpoeder, plastic afdek materiaal, dekens en schuimrubber matrassen. Plaatselijke ringpresidenten, bisschoppen en gemeentepresidenten coördineerden de hulpacties. ■

'Hoe kunnen jullie in zulke sprookjes geloven?'

In 1920 werd een bijzonder kind geboren, Reintje Ruitenbeek. In Amersfoort groeide ze op en ontmoette ze op tienjarige leeftijd André Otto, die toen elf was. Hun verdere jeugd waren ze vrienden, en in 1943 trouwden ze. Vijf jaar later kwamen de zendelingen aan de deur, met de boodschap van het herstelde evangelie van Jezus Christus. Mevrouw Otto luisterde naar deze jongemannen, en vond de verhalen die ze hoorde net verhalen uit een groot sprookjesboek. Ze besloot de zendelingen te bewijzen dat hun kerk niet waar was, en wilde hen ervan overtuigen dat er in Nederland al genoeg godsdiensten waren. Haar man, die niets van religie wilde weten, stond daar helemaal achter.

Maar toen ze zich, om bewijzen te maken dat er niets van klopte, in het evangelie verdiepte, begon het tot haar door te dringen dat het wél waar was. Ze voelde de Geest, kreeg een getuigenis van het herstelde evangelie en wilde graag worden gedoopt. Haar man stemde daar niet mee in – een grote teleurstelling voor haar.

Zuster Otto bleef trouw de kleine gemeente van de kerk in Amersfoort bezoeken, die toen nog in een cafézaal bijeenkwam. Na elf jaar kerkbezoek, vurig gebed en standvastig geloof kreeg ze eindelijk toestemming

Zuster Otto: op 78-jarige leeftijd nog volop actief in de kerk als leerkracht.

om zich te laten dopen.

Sinds die tijd heeft zuster Otto roepingen als lerares in het jeugdwerk, seminarie en instituut, in de ZHV, de zondagsschool en de kinderkamer met hart en ziel vervuld. In de loop der jaren heeft ze veel kennis van de Schriften opgedaan en honderden bladzijden vol aantekeningen gemaakt. Haar kennis draagt ze met liefde uit, en het is dan ook geen wonder dat al haar seminarie- en instituutleerlingen haar door de jaren heen 'oma' zijn gaan noemen. Ze houdt niet alleen van haar eigen kleinkinderen maar van alle kinderen in haar wijk – en sommigen, die

intussen al getrouwd zijn en zelf kinderen hebben, noemen haar nog steeds 'oma'.

Enkele jaren geleden stemde haar man ermee in dat ze naar de tempel zou gaan – een nieuw hoogtepunt in haar leven. Vorig jaar is haar man overleden, en zuster Otto mist hem wel, maar ze zegt: 'Ik wil nu alleen nog maar in dienst van God staan en helpen bij de opbouw van zijn kerk, tot ik ook de aarde mag verlaten.' Zo blijft ze, al is haar gezondheid minder geworden, actief in haar wijk, tot vreugde van allen die van haar lessen genieten. ■

Sheila Knight

Deze rubriek bevat korte berichten uit de regio en uit het buitenland. Sommige zullen in uitgebreide vorm in een volgende aflevering van Kerknieuws verschijnen.

Nieuwe gemeentes: Delft en Winterswijk

Er is weer een zelfstandige gemeente in Delft. Lange tijd was Delft een afhankelijke gemeente van Zoetermeer. Op 15 november 1998 is Michael Navarro aangesteld als gemeentepresident van de gemeente Delft, met Bas Dekker als eerste raadgever en Hans Verdonk als tweede raadgever. Bij de nieuwe gemeente Delft horen nu ook de leden in het Westland, die eerder deel uitmaakten van de wijk Den Haag-Rijswijk.

De leden in de Achterhoek behouden tot de gemeente Hengelo (Overijssel), totdat op 13 september 1998 de nieuwe gemeente Winterswijk is gevormd. Jacob de Booy werd geroepen als gemeentepresident.

Open huis en inwijding Madrid-tempel

De nieuwe tempel in Madrid (Spanje) is gereed. De eerste spade werd op 11 juni 1996 gestoken door president Gordon B. Hinckley; de bouw van deze (grote) tempel heeft meer dan twee jaar geduurd. Een open huis is gepland van 20 februari t/m 13 maart. De Madrid-tempel zal worden ingewijd op 20 en 21 maart a.s.

Zending dood in Rusland

Twee zendingen uit het zendingsgebied Jekaterinenburg (Rusland) zijn op 17 oktober 1998 neergestoken voor een flatgebouw in Ufa. Ze werden het slachtoffer van een aanval op willekeurige voorbijgangers, als gevolg van overmatig alcoholgebruik. Ouderling Jose Manuel Mackintosh uit Hiko (Nevada) overleed aan zijn verwondingen. Ouderling Bradley Alan Borden uit Mesa

(Arizona) is in het ziekenhuis opgenomen. Men verwacht dat hij volledig zal herstellen. Al kort nadat hij naar een ziekenhuis in Duitsland was overgebracht, liet hij weten dat hij zijn zending in Rusland voort wilde zetten zodra dat mogelijk was.

Toen ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen het ouderlijk gezin van ouderling Mackintosh had bezocht, zei hij: 'Ik ben diep geraakt door hun geloof, hun vergevingsgezindheid en hun toewijding aan de voortzetting van het zendingswerk.' Later voegde hij eraan toe: 'Het is niet zo dat onze andere zendingen hierdoor ook een risico lopen. We zullen blijven bidden en opnieuw onze krachten verzamelen. We zullen onze schouders eronder zetten en verder gaan met het evangelie aan de wereld te verkondigen.'

Nieuw opleidingscentrum voor zendingen in Peru

Ouderling Russel M. Nelson van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft op 3 september 1998 een nieuw opleidingscentrum voor zendingen ingewijd in Lima (Peru). Het nieuwe gebouw, dat dichtbij de Lima-tempel staat, telt drie verdiepingen en biedt plaats aan 150 zendingen, waarvan de meeste uit Peru en Bolivia komen. Ouderling Nelson zei: 'Wij hebben de verantwoordelijkheid de mensen te leren dat ze God en hun naasten moe-

ten liefhebben. (...) Dit mooie nieuwe gebouw is een aanvulling op onze eigen woningen; elke woning is een opleidingscentrum voor zendingen. Hier vindt alleen de afronding plaats.' Tijdens het inwijdingsgebed, dat hij in het Spaans uitsprak, vroeg ouderling Nelson een zegen voor het land Peru en de inwoners ervan.

President Hinckley bezoekt slachtoffers orkaan

Van 19 tot en met 21 november j.l. maakte president Gordon B. Hinckley een reis naar Nicaragua en Honduras, om de leden te bezoeken die door de orkaan Mitch waren getroffen. Hij vertelde hen dat ze niet werden vergeten, en dat de kerk zo lang het nodig was, zou zorgen voor voedsel en kleding. 'Het is een wonder', zei hij, 'dat bij deze grote verwoestingen maar zo weinig leden van de kerk zijn omgekomen.'

Naar aanleiding van iemands vraag waarom de Heer dergelijke dingen toelaat, zei president Hinckley: 'Ik weet niet waarom Hij deze dingen toelaat, maar ik weet dat Hij ons heeft gezegd dat ze zouden gebeuren'; hij verwees daarbij naar Matteüs 24:6-8 en Mormon 8:29-30. Tevens preees hij de plaatselijke priesterschapsleiders en ZHV-leiders voor hun aandacht voor de behoeften van de leden en de wijze waarop ze de hulpverlening hebben georganiseerd. ■

Een mooi nieuw gebouw huisvest het opleidingscentrum voor zendingen in Lima (Peru).

FOTO: JACQUES BRIGGS, MET TOESTERING VAN GARCIA NIEUWS

President Faust spreekt politiecommissarissen toe

'Mijn korte boodschap vandaag is een uiting van hoop, zelfs een gebed, dat de politiefunctionarissen en de manier waarop de orde wordt gehandhaafd overal ter wereldgezinsvriendelijker mogen worden', zei president James E. Faust, tweede raadgever in het Eerste Presidium, tegen ongeveer driehonderd politiefunctionarissen uit 64 landen. Zij waren in oktober 1998 in Salt Lake

City bijeen waren voor het jaarlijkse congres van de International Association of Chiefs of Police.

'Onze naties zullen nooit sterker worden dan de gezinnen waaruit ze bestaan', zei president Faust. 'Dat komt doordat een sterk gezin de fundamentele eenheid van onze samenleving is. In de gezinnen en de kerken van onze samenleving worden de waarden eerlijkheid, fatsoen, moraal en respect voor de wet bijgebracht. (...) Als die waarden sterker

aanwezig waren onder de burgers, dan zou er minder misdaad en geweld zijn.'

President Faust legde uit dat ons twaalfde geloofsartikel leert dat we de wet moeten respecteren. 'Uw werk is van essentieel belang als wij een beschaafde samenleving willen hebben. Bescherming tegen de misdaad is onmisbaar. Zonder consciëntieuze ordehandhavers brokkelt de samenleving af en krijgen we chaos.' ■

Een familiehistorisch congres organiseren

Een familiehistorisch congres organiseren is een uitstekende manier om enthousiasme te genereren voor familiehistorisch werk. Het hoeft niet uitgebreid te zijn: zelfs een relatief klein evenement kan voldoende zijn. Wilt u zoveel mogelijk succes behalen, plan het dan ruim van tevoren. U kunt aan de volgende zaken denken:

- *Organiseer een planningscomité.* Een congres heeft meerdere facetten. Daarom is het nuttig om verschillende mensen hun steentje te laten bijdragen aan de organisatie. (Als het evenement door de kerk georganiseerd wordt, kan er een comité georganiseerd worden door de priesterschapsleiders.)
- *Een geschikte datum.* Wat is de beste tijd van het jaar om een congres te houden? De beste dag van de week? De beste tijd van de dag?
- *Doelgroep.* Wie komen er? Denk zowel aan jongeren als volwassenen, zowel niet-leden als leden, en bovendien aan plaatselijke genealogische organisaties en hobbyisten.
- *Faciliteiten.* Welke faciliteiten zijn er beschikbaar? Gebruik zo mogelijk makkelijk bereikbare faciliteiten die gratis of tegen lage kosten te gebruiken zijn.
- *Onderricht.* Wat voor onderricht moet er gegeven worden? Wie doet het? Hoe praktischer de informatie is, en hoe meer kennis de presentatoren hebben, hoe meer belangstelling er voor het congres zal zijn.
- *Apparatuur.* Hebben de presentatoren er baat bij als ze gebruik kunnen maken van overheadprojectoren, diaprojectoren, computers of andere apparatuur? Zo ja, waar komt die apparatuur vandaan, hoe wordt het vervoerd en beveiligd?

- *Documentatie.* Hebben de deelnemers aan het congres documentatie nodig? Zo ja, hoe krijgen ze die?
- *Publiciteit.* Hoe lang van tevoren moeten de potentiële deelnemers aan het congres op de hoogte worden gesteld? Hoe kan er belangstelling voor het evenement worden opgewekt? Vraag, als u daar toestemming voor hebt, de medewerking van leiders van de wijk, de ring en andere organisaties. Als dat is toegestaan, hang dan posters op bij scholen, bibliotheken en andere openbare ruimten. Verstrek plaatselijke kranten, radio- en tv-stations een kort persbericht. Stel ook de plaatselijke genealogische organisaties op de hoogte.
- *Registratie.* Is het voor uw congres nuttig om de deelnemers formeel te registreren? Opgave vooraf kan nuttig zijn om nauwkeuriger te plannen. Welk systeem gaat u gebruiken voor inschrijving vooraf of registratie bij de deur?
- *Transport.* Wat zijn de transportbehoeften?
- *Financiering.* Wat gaat het congres kosten en waarvan wordt dat betaald? Welke goederen en diensten zouden er kosteloos bijgedragen kunnen worden? Welke plaatselijke bedrijven, organisaties of personen zouden het congres mede willen sponsoren?
- *Andere behoeften.* Heeft men makkelijk toegang tot toiletten en drinkwater? Hebben de deelnemers eten en drinken nodig? Zo ja, hoe wordt daarin voorzien? Denk ook aan een noodplan voor eventualiteiten.

En uiteraard dient u, zoals altijd, de Heer om hulp te vragen.

Het eindproduct van de kerk is het heil van de mens

'Wij bereiken de doelen van de Heer met zijn middelen'

Sarah Jane Weaver,
Medewerker *Church News*

PROVO (UTAH)

Toen president Gordon B. Hinckley op 6 november j.l. van de Marriott School of Management van de BYU de eretitel 'Internationaal leider van het jaar' had ontvangen, legde hij uit dat het eindproduct van de kerk het heil van de mens is.

'Maar,' zei hij met klem, 'om het grote werk van heil voort te stuwen, wordt er een enorme hoeveelheid praktisch werk van ons vereist.'

President Hinckley merkte op dat het ongebruikelijk is dat de president van een kerkelijke organisatie als zakenman wordt geëerd. Hij zei dat critici van de kerk klagen dat de kerk één grote zakelijke onderneming is geworden. 'Niettemin,' benadrukte hij, 'heeft het materiële nog nooit de boventoon gevoerd over het geestelijke.

'Feitelijk,' zo zei hij, 'gaan die twee hand in hand; het materiële voorziet in de middelen en mogelijkheden om het geestelijke te verwezenlijken.'

President Hinckley ontving deze onderscheiding tijdens een banket voor bijna 1.600 gasten, waaronder algemene autoriteiten, vooraanstaande personen uit de zakenwereld, en vele leden en studenten van de faculteit.

President Hinckley werd vergezeld door zijn vrouw, Marjorie. Ook zijn raadgevers in het Eerste Presidium, president Thomas S. Monson en president James E. Faust, en hun echtgenotes, Frances Monson en Ruth Faust, waren aanwezig; verder ouderling Richard G. Scott en ouderling Jeffrey R. Holland, beiden van het Quorum der Twaalf, zuster Patricia Holland, echtgenote van ouderling Holland, en ouderling Merrill J. Bateman van de Zeventig,

tevens president van de BYU, met zijn vrouw, Marilyn.

De onderscheiding 'Internationaal leider van het jaar' wordt sinds 1974 ieder jaar uitgereikt aan een uitmuntend leider in de openbare of particuliere sector, die 'opviel vanwege uitzonderlijk leiderschap, een hoge moraal en ethische normen.'

In zijn toespraak wees president Hinckley er op dat materieel werk sinds het begin van de kerk een grote rol speelde bij het verwezenlijken van geestelijke doelen.

'Voordat de kerk georganiseerd werd, leende Joseph Smith geld van Martin Harris en sloot een contract met E. B. Grandin voor het drukken van 5.000 exemplaren van het Boek van Mormon tegen de prijs van \$3.000,-', zei hij.

'Dat was een klein begin', vervolgde president Hinckley. 'De kerk drukt nu per jaar meer dan zes miljoen exemplaren van het Boek van Mormon. In totaal zal de kerk in het jaar 2000 meer dan honderd miljoen exemplaren van het boek gedrukt hebben.

'De kerk verzet een enorme hoeveelheid drukwerk naast die van het Boek van Mormon', zei president Hinckley. 'We drukken tijdschriften, bijzondere boodschappen, de *Church News*, en ander drukwerk in 65 talen; in totaal meer dan 25 miljoen per jaar.'

Hij zei dat er per jaar bovendien 18.000 stuks lesmateriaal geproduceerd en over de wereld verspreid worden.

President Hinckley ging nog verder en zei dat de kerk te midden van deze enorme groei per jaar tussen de 350 en 400 nieuwe gebouwen neerzet. 'Dan moet men denken aan makelaarskwesties, notariswerk, bouwvergunningen, architecten en aannemers', zei hij.

'En de kerk is bij nog veel meer zakenaangelegenheden betrokken om haar zending, "het heil en de verhoging van mensen over de hele we-

reld", mogelijk te maken', zei hij.

- De kerk is zakelijk verbonden met de wereld van het reizen. 'Wij hebben bijna 60.000 zendingen', zei hij. 'Velen van hen hebben een visum nodig om het land waar zij gaan werken binnen te kunnen gaan. Zij moeten naar hun werkgebied worden vervoerd en weer thuis gebracht. De kerk heeft zelf een reisafdeling om in die behoeften te voorzien.'
- Een ander werkteeris is het trainen van zendingen. In zeventien opleidingsinstituten voor zendingen wordt in zo'n vijftig talen onderwezen.
- De kerk heeft deel aan de voedselindustrie. President Hinckley merkte op dat de zendingen in het opleidingsinstituut in Provo jaarlijks bijna 12.000 kg cornflakes consumeren – genoeg om de recreatiezaal van een kerkgebouw tot aan de randen en het plafond te vullen. 'Ze eten ruim 50.000 kilo appels. Ze drinken 668.000 liter melk, vergelijkbaar met de totale productie van een boerderij met dertig koeien. Ze weten raad met 162.000 pizza's.' Verder voegde hij toe dat de zendingen daar bijvoorbeeld tijdens één maaltijd 300 liter ijs, 60 liter slagroom en 44 liter chocoladesaus soldaat maken.
- De kerk zit in het onderwijs. 'Zolang u weet, zijn de BYU, de BYU-Hawaii, Ricks College en het LDS Business College van de kerk, met in totaal 38.692 studenten', zei president Hinckley. Bijna 9.000 leerlingen zitten op basisscholen overzee, en aan onze seminariën en instituutcurussen nemen meer dan 600.000 leerlingen en studenten in allerlei verschillende talen en in vele landen deel.'
- De kerk is betrokken bij de kledingindustrie. President Hinckley zei dat het vervaardigen van kleding in verband met onze tempeldiensten een grote onderneming is geworden. 'Wij produceren per

jaar ongeveer zeveneneenhalf miljoen kledingstukken in onze vier fabrieken – één in de Verenigde Staten en drie in Latijns Amerika.'

- De kerk heeft met de auto-industrie te maken. Met name verzorgde de kerk de aanschaf en administratie van een groot aantal auto's die door de zendelingen worden gebruikt. 'Er zijn meer dan 1.000 auto's door zendelingen in gebruik, en dat is heel wat als u denkt aan alle daarmee gepaard gaande problemen zoals verzekering, onderhoud en af en toe een aanrijding.'
- De kerk houdt zich bezig met familiegeschiedenis. Er zijn meer dan 3.000 faciliteiten verspreid over de wereld waar honderdduizenden mensen – van wie de helft lid is van andere kerken – uitgebreide, op microfilm vastgelegde, verslagen bekijken,' zei president Hinckley. 'Wij hebben nu naar schatting meer dan 6 miljoen boeken op microfilm.'
- De kerk doet aan liefdadigheid en welzijnszorg. 'Wij trachten de hongerigen te voeden en de naakten te kleden', zei president Hin-

ckley. '(...) Er draaien nu 106 opslagplaatsen, 87 conservenfabrieken, 99 arbeidsbureaus, 48 Deseret Industries winkels in tweedehandsgoederen, 61 kantoren voor sociale dienstverlening en 105 productieprojecten.' Hij vertelde dat de kerk in de afgelopen paar jaar in 146 landen en met 2.780 projecten geholpen had, voor maar liefst \$163 miljoen.

- De kerk is met nog meer zakelijke ondernemingen verbonden. Zij is eigenaar van Bonneville International Corporation, *Deseret News* Publishing Company, Zions Securities Corporation, Beneficial Life Insurance Company en andere bedrijven. 'Al deze commerciële instellingen betalen belasting', zei hij. 'Van allemaal wordt verwacht dat ze winst maken.'

Hij legde uit dat tien procent van die winst naar de Foundation of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints gaat, waardoor letterlijk honderden liefdadige doeleinden worden gesteund.

'Al die materiële ondernemingen gaan op de een of andere manier voorwaarts. Zij zijn het eigendom

van de kerk en wij voelen ons er zwaar verantwoordelijk voor, want wij werken hier met de middelen van de Heer voor de doeleinden van de Heer.'

President Hinckley merkte vervolgens op dat hij in zijn veertig jaar als algemeen autoriteit in bijna ieder onderdeel van de organisatie dienst had gedaan. 'Kortom, ik weet dat onze uitgebreide werkzaamheden op materieel gebied noodzakelijke toevoegsels zijn aan de grote geestelijke zending die wij moeten vervullen. Zoals de Heer heeft gezegd, hoewel zij stoffelijk zijn, zijn zij geestelijk.'

'Men zegt wel dat deze zakelijke ondernemingen alles bij elkaar genomen een grootschalige, zeer complexe organisatie vormen, die tot de top 500 van bedrijven op de lijst van Fortune Magazine wordt gerekend. Dat interesseert ons niet. Onze enige zorg is dat we deze zaken zo beheeren dat wij onze Vader in de hemel in zijn grote werk kunnen bijstaan, namelijk de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van zijn kinderen door alle generaties tot stand te brengen.' ■

De gezinsavond in New York City

In samenwerking met de kerk heeft de Columbia University het gezinsavondprogramma aangepast geïntroduceerd bij gezinnen van andere kerkgemeenschappen die in de binnenstad van New York City wonen. Voor het vorig jaar opgestarte project zijn verschillende mormoonse gezinnen gevraagd mentor te worden van gezinnen in de wijk Harlem om hen vertrouwd te maken met het gezinsavondprogramma.

'We waren er in het begin niet zeker van of het zou werken', zegt dr. Mindy Fullilove, arts en gezinsstherapeut verbonden aan de universiteit. 'Nu weten we dat mensen dankzij het programma dichter tot elkaar komen. We zien vaak gebeuren dat gezinnen hechter worden en dat de

kinderen zich meer betrokken voelen. Met de gezinsavond leren de gezinnen hoe ze zelf problemen kunnen oplossen.'

Dr. Fullilove hoorde voor het eerst over de gezinsavond als mentor van studenten medicijnen aan de Columbia University. 'Ik bleef maar goede adviezen krijgen van een andere arts, die lid is van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen', zegt dr. Fullilove. 'Vaak noemde hij de gezinsavond als bron van veel van zijn adviezen.'

Hoe meer dr. Fullilove het gezinsavondprogramma onderzocht, des te meer ze ervan overtuigd raakte dat het programma veel goeds kon doen voor de gezinnen in Harlem. Leslie Green, een doctorandus van

de Columbia University, paste de lessen van het *Hulpboek voor de gezinsavond* aan aan de behoeften van de gezinnen in Harlem. Het resultaat was het *Family-to-Family Program* dat van de grond kwam dankzij een geldelijke schenking van de kerk.

'In het begin waren alle mentorgezinnen lid van de kerk', zegt Leslie Green. 'Nu zijn steeds meer mentorgezinnen geen lid. De samenwerking met de mormoonse kerk is voor mij een zeer prettige ervaring geweest. Het gezinsavondprogramma verschaft de oplossing voor de problemen waarmee de gezinnen in de binnenstad mee te maken krijgen, alsof het een ontbrekend stukje van de puzzel was.' ■

'Bevrijdingsweekend' in de Londen-tempel

Al eeuwenlang herdenkt de stad Groningen jaarlijks op 28 augustus dat de aanval op de stad door de troepen uit Münster onder leiding van 'Bommen-Berend' mislukte, of-
tewel dat ze stand hielden tegenover een grote overmacht. Deze 'geestelijke bevrijding' werd het afgelopen jaar door de Groninger leden, samen met leden uit de wijk Utrecht en gemeentes Assen, Heerenveen en Leeuwarden, in de Londense tempel 'gevierd'. Van 27 tot en met 29 augustus was er namelijk een reis naar de Londen-tempel gepland. Nu ook de Preston-tempel in gebruik is, hebben ze er meer gelegenheid om leden van buiten Engeland te ontvangen.

Op donderdagmiddag vertrokken we, richting Calais, want we zouden met de *shuttle*, een ondergrondse trein, meegaan. Laat op de avond kwamen we in Lingfield aan, een pittoresk Engels pittoresk dorpje, waar de tempel staat. We waren blij toen we de ogen konden sluiten, want 's morgens om acht uur wer-

De 'Gronings' groep die per bus naar de Londen-tempel ging.

den de eersten in de tempel verwacht. Om tien uur hield de jeugd een doopdienst, die voorbeeldig verliep.

Op vrijdagmiddag gingen we per bus naar Godstone, een dorpje dichtbij Lingfield, waar een *LDS Bookstore* is, een klein winkeltje met leuke spullen. Vervolgens bezochten we Londen, waar we de Tower Bridge konden zien. 's Avonds en 's nachts werd er in de tempel doorge-
werkt om de doopdienst op zater-

dagmorgen voor te bereiden. Nadat er ook nog verzegelingen hadden plaatsgevonden, begon op zaterdagmiddag de terugreis. We hadden een fijn weekend met mooi weer, maar wat het belangrijkste was: we konden voor een groot aantal overledenen het plaatsvervangend werk doen.

Wat een prachtig bevrijdingsfeest voor de mensen in de geestenwereld! ■

Jan Weening

Een heerlijke week in de Londen-tempel

Ruim veertig Zoetermeeders spreken over een fantastische week als ze het hebben over "hun" reis in oktober 1998 naar de Londen-tempel. Eenheid, verbondenheid, vrede, rust en toch hard werken kenmerkten deze reis. De wel zeer woelige baren die de terugreis enigszins vertraagden en voor sommigen zelfs tot zeeziekte leidden, deden hieraan niets af.

Gedeeltelijk met eigen vervoer en gedeeltelijk met gehuurde auto's gingen we in Oostende aan boord van de *Seacat*, die ons snel naar de beroemde krijtrotsen van de Engelse zuidkust bracht. Daarna was het nog zo'n anderhalf uur rijden naar onze bestemming, de tempel bij Londen.

Het verlangen om met de wijk, en met name met hele gezinnen, de tempel te bezoeken bestond al jaren. Hiervoor moesten we dus tijdens een schoolvakantie gaan, en bovendien naar een plek waar de kinderen en de jeugd ook welkom zijn. Dat werd dus Londen in de herfstvakantie.

Zowel in het gastenverblijf als in de tempel zelf werden we heel vriendelijk en gastvrij ontvangen. De tempelwerkers waren blij met onze komst, en dat kon je merken. Er is veel tempelwerk gedaan. Vooral de jeugd is voor bijna 600 van onze voorouders in vijf diensten plaatsvervangend gedoopt. De volwassenen lieten zich niet onbetuigd, ge-

ven de vele tempeldiensten die ze hebben bijgewoond. Dat leidde tot vele bijzondere en geestelijke momenten. Wie moest uitrusten, kon dat uitstekend op een bankje in het park of in de prima kamers.

Wat ons bij is gebleven, is de bijzondere geest die ons die dagen heeft vergezeld – wanneer we met elkaar in de tempel werkten, tijdens een wandeling buiten, tijdens de haardvuuravond, als we 's avonds 'bijkletsten', en bovenal bij de getuigenisdienst op donderdagavond, die deze bijzondere tempelweek compleet maakte. Na deze ervaring komt er zeker nog een volgende keer! ■

Familie Moolenburgh

Vriendschap en warmte in gezinskamp

Naast de officiële kampen voor verschillende leeftijdsgroepen bestaat er al jaren een kamp voor gezinnen. Het is een privé-initiatief van het echtpaar Baaij uit de gemeente Den Helder, en staat bekend als het kamp 'Henoeh'. Het afgelopen jaar heeft het zijn zevende lustrium gevierd, en het ziet er naar uit dat het nog jaren zal worden voortgezet.

Het is ontstaan uit de behoefte van een aantal leden om in de privésfeer op vriendschappelijke wijze met elkaar om te gaan. Een aantal gezinnen ging samen kamperen en genoot van de gezelligheid, warmte en vriendschap die ze in elkaars gezelschap voelden. In het kamp 'Henoeh' streven de leden naar de eenheid waartoe het evangelie hen aanspoort.

'Wij hebben bij ons laatste kamp gezien, hoe groot de invloed is op elkaar als je respect, geduld en niet in de laatste plaats *liefde* voor elkaar kunt voelen', vertelt broeder Baaij. 'Het mooiste wat ik heb ervaren, is het verschil tussen het begin van het kamp: een zekere schuwheid in de ogen van de mensen – "Wat kan ik van ze verwachten?" – en na twee weken: een open blik vol vriendschap en genegenheid.'

Niet alleen leden die het kamp 'Henoeh' al jaren hebben bezocht zijn er enthousiast over. Een zuster die er het afgelopen jaar voor het eerst was, schreef: 'Ik vind het jammer dat ik niet eerder van dit kamp heb gehoord. (...) Ik heb helemaal tot mezelf kunnen komen en heb me goed kunnen ontspannen, wat ik echt nodig had. (...) Het was een geweldige week, we hebben werkelijk genoten, ook [mijn kinderen]. (...) Naastenliefde heb ik hier heel veel gevoeld.'

Zulke reacties vormen voor de organisatoren een aansporing om

door te gaan. Zij streven ernaar om, zoals het volk van Henoeh, 'één van hart en één van geest' te worden (zie Mozes 7:18), want, zoals broeder Baaij zegt: 'Wij beseffen dat gevoelens van liefde en waardering voor elkaar niet stráks gegeven worden, maar *hier* verworven moeten worden als wij er in [Gods] koninkrijk van vervuld willen zijn.'

Voor informatie over het kamp 'Henoeh': C. J. Baaij, Vogelarij 31, 1759 XC Callantsoog; aanmeldingen: T. Kleijweg, IJsselstraat 40, 1823 VM Alkmaar. ■

DE KINDERSTER

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN • MAART 1999

Claire en Laurence uit Gournay (Frankrijk)

Marvin K. Gardner
FOTOGRAFIE: MARVIN K. GARDNER,
TENZU ANDERS VERMELD

In Frankrijk is het niet ongebruikelijk om glanzende sportwagens door de straten te zien zoeven. Maar het is wel gebruikelijk om een grote gezinsauto langs te zien komen – met een vader, een moeder en zeven kinderen er ingepropt.

Veel gezinnen in Frankrijk bestaan uit ouders en maar één of twee kinderen. Men is vaak verbaasd als men hoort dat Michel en Pascale Küsseling er zeven hebben.

De familie Küsseling woont in Gournay, een prachtig dorp met ongeveer 6.000 inwoners aan de buitenkant van Parijs. Ze zijn lid van de wijk Torcy in de ring Parijs-Oost (Frankrijk). Er staat een hele rij kinderfietsen op hun oprit. In de achtertuin zijn klimbomen en een glijbaan.

Küsseling

Er zijn vier jongens en drie meisjes in het gezin. Julien (14) is leraar en houdt van zwemmen. Jérôme (13) is diaken en houdt van zwemmen en piano spelen. Dan volgt een tweeling (10) – Claire, die fluit speelt en van ballet houdt, en Laurence, die ook fluit speelt, maar meer van zwemmen dan van dansen houdt. Marie (9) komt daarna; zij houdt van dansen en piano spelen. De jongsten zijn jongens – Christophe (6) heeft zwemles, en Nicolas (4) speelt graag met een bal.

'Ik wilde altijd al een groot gezin, zelfs voordat ik lid van de kerk was', zegt zuster Küsseling. 'Ik ben dol op kinderen.'

'De moeilijkste periode', zegt broeder Küsseling lachend, 'was toen Marie geboren werd en de tweeling nog maar een jaar oud was. We hadden opeens drie meisjes van bijna dezelfde leeftijd. Ze werden een beetje jaloers op elkaar omdat ik drie meisjes op schoot moest nemen en ik had maar twee knieën!'

Grote gezinnen hebben allerlei problemen – maar ook veel zegeningen. Een moeilijk punt is soms dat de kinderen veel geduld moeten hebben als vader en moeder het druk hebben met de anderen. Ook zijn broers en zusjes vaak plaaggeesten.

Maar het is wel fijn dat er altijd iemand is om mee te spelen – of mee samen te werken.

'Ik heb mijn hele leven veel broers en zussen gehad', zegt Laurence. 'Dat is voor mij gewoon. Het is fijn om oudere en jongere kinderen in het gezin te hebben. Op die manier leren we allemaal van elkaar en helpen we elkaar.'

En er zijn genoeg gezinsleden om de taken voor de gezinsavond mee te delen. 'We proberen ieder kind altijd een taak te geven voor de maandagavond', zegt zuster Küsseling. 'Eentje dirigeert, eentje probeert een les voor te bereiden, eentje maakt iets lekkers. Ze proberen allemaal mee te doen.' De gezinsavond is ook het moment waarop de kinderen vertellen wat ze in het jeugdwerk hebben geleerd of gemaakt.

Ze vinden het heerlijk in het Jeugdwerk. 'Ik kom veel te weten over Jezus, over zijn leven en over wat Hij heeft gedaan', zegt Laurence. 'En we krijgen les over Joseph Smith. Hij heeft het Boek van Mormon vertaald en de kerk georganiseerd toen die hersteld werd. Ik geloof dat hij een profeet was.'

De kinderen lezen graag de verhalen uit *L'Étoile*, het kerkelijk tijdschrift in het Frans. Ze lezen ook samen in de Schriften en houden gezinsgebed. En ze

Of ze nu dansen (Claire, uiterts links) of fluit spelen (Laurence, rechts), de tien jaar oude tweeling van de familie Küsseling (midden) probeert door haar daden te tonen dat zij Jezus Christus volgt.

zijn dol op zingen. Het lievelingslied van Laurence is 'Houd van elkander' (*Lofzangen*, 199). Dat van Claire is 'Stille nacht' (*Lofzangen*, 149). 'Ik houd echt van Kerstmis,' zegt ze, 'omdat we dan aan de geboorte van Jezus denken en allemaal bij elkaar kunnen zijn. Dat vind ik belangrijk.'

Broeder Küsseling is al zijn hele leven lid van de kerk; als jonge man is hij op zending geweest in Nieuw-Caledonië (een eiland in de Stille Oceaan). Hij is nu raadgever van de zendingspresident in Parijs. Zuster Küsseling is jeugdwerklerares. Ze liet zich zestien jaar geleden dopen en is als enige in haar familie lid van de kerk. Broeder en zuster Küsseling zijn in de Zwitserse tempel getrouwd. Claire zegt dat het een geweldige gedachte is dat hun gezin altijd bij elkaar kan blijven.

Claire is ook dankbaar voor veel andere zegeningen die het gevolg zijn van een lidmaatschap in de kerk. Toen ze drie jaar was, werd ze eens heel erg ziek, zo erg dat ze stuipen kreeg. 'We waren erg bang,' zegt zuster Küsseling. 'Haar vader heeft haar gezalfd en daarna hebben we haar naar het ziekenhuis gebracht. De volgende dag was Claire beter. Ze heeft sindsdien nooit meer zoiets gehad.'

Claire kan zich die gebeurtenis niet meer herinneren, maar ze weet dat ze door de macht van het priesterschap genezen is. Ze herinnert zich wel een andere keer dat het priesterschap heel belangrijk in haar leven was. Ze weet nog precies hoe haar vader haar doopte. 'Ik was

Linksboven: Laurence (links), Claire (rechts) en de rest van de familie komen met hun busje bij de kerk aan. **Boven:** De tweeling wil op haar moeder, Pascale, lijken. **Rechts:** In dit grote gezin is er altijd wel iemand om mee te spelen. Op hun glijbaan in de achtertuin: (voor) Claire, Laurence, Nicolas, Julien en Christophe; (staande) Jérôme en mama. **Rechtsboven:** Klaar . . . af! Marie, Laurence en Nicolas fietsen de straat uit.

gelukkiger dan daarvoor', zegt ze. 'Ik wist dat Jezus al mijn zonden zou vergeven.'

'Ik heb vaak gezien hoe mijn vader de kinderen van ons gezin zalfde en doopte. En toen hij bisschop was, gaf hij ook andere mensen in de wijk een zalving en zegen', zegt Claire. 'Hij geeft ons ook altijd een zegen aan het begin van een nieuw schooljaar. Als hij dat doet, weet ik dat het een goed jaar voor me wordt.'

Haar tweelingzusje, Laurence, zegt: 'Ik geloof dat mijn Vader in de hemel me hoort als ik bid. Hij heeft mijn gebeden beantwoord. Toen mijn vader vier maanden geleden opens zonder werk zat, baden we allemaal dat hij een nieuwe baan zou vinden. Hij had binnen twee weken een nieuwe baan!' Broeder Küsseling werkt als financieel adviseur voor een Brits bedrijf in Versailles.

Claire en Laurence houden allebei van wiskunde en zijn goede scholieren. Hoewel zij de enige kerkleden op hun school zijn, wisten ze vrienden te kiezen met

ongeveer dezelfde normen en waarden, en hebben ze een beetje met ze over de kerk gepraat. 'Omdat mijn ouders en familieleden geen lid van de kerk zijn,' zegt zuster Küsseling, 'geven de kinderen vaak hun getuigenis aan hun ooms, tantes, neven, nichten en grootouders.'

En zij proberen ook door hun daden te tonen dat ze volgelingen van Jezus Christus zijn. Ze helpen bijvoorbeeld hun buurman vaak, een man van 87 jaar die alleen woont. Ze dragen zijn boodschappen voor hem naar binnen omdat ze bang zijn dat hij anders zal vallen. En ze geven zijn hond vaak te eten. Als tegenprestatie laat hij de kinderen de kersen van zijn boom eten die aan de takken boven de tuin van de familie Küsseling hangen.

'In de kerk heb ik meer beleefdheid geleerd,' zegt Laurence. 'Door het evangelie weet ik dat ik aardiger tegen de mensen om mij heen moet zijn, ook thuis.'

Bovenal willen Claire en Laurence net zo'n moeder worden als hun eigen moeder. Ze vinden het fijn dat ze tot een gezin behoren dat opvalt. Sommige mensen letten op de familie Küsseling omdat het een groot gezin is of omdat ze een grote auto hebben. Maar het belangrijkste is dat mensen op hen letten omdat ze zo van elkaar houden en zo hun best doen om naar het evangelie te leven. □

Jesus Christus wijst ons de weg

Sydney S. Reynolds

'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem geloofd, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe' (Johannes 3:16).

Simeon en Anna waren heel oud. Op een goede dag zagen zij Jezus, als baby, in de tempel. Zij wisten dat Hij op aarde was gekomen om de mensheid van haar zonden te redden. (Zie Lucas 2:21–38.)

Jezus groeide net zoals jullie. Hij 'nam toe in wijsheid en grootte en genade bij God en mensen' (Lucas 2:52). Wij nemen toe in grootte als we goed voedsel eten en ons lichaam oefenen.

Jezus groeide ook geestelijk (zie Lucas 2:40). Toen Hij twaalf jaar was, ging Hij naar Jeruzalem om het Pascha te vieren. Op de terugweg dachten zijn ouders dat Hij bij hun groep was, maar Jezus was in Jeruzalem gebleven. Toen ze Hem drie dagen later vonden, zat Hij met de geleerde mannen in de tempel te praten. 'Allen nu, die Hem hoorden, waren verbaasd over zijn verstand en zijn antwoorden' (zie Lucas 2:41–51).

Om geestelijk en in wijsheid te kunnen groeien moet Jezus de Schriften hebben bestudeerd. Hij was gehoorzaam aan zijn ouders (zie Lucas 2:51). Bij Hem thuis werden de geboden nageleefd en werd de wet van de Heer gehoorzaamd. Omdat Jezus genade bij God en de mensen vond, weten we dat Hij het goede koos en eerlijk en vriendelijk voor anderen was.

Jezus was ons als kind al tot voorbeeld. Wij kunnen ook toenemen in geest en wijsheid en genade bij God en de mensen. Jezus liet ons zien hoe dat moet.

Instructies

Haal bladzijde 7 uit dit tijdschrift en plak het op stevig papier. Knip langs de onderbroken lijnen om de stroken heen en langs elk raam. Knip een stuk stevig papier van hetzelfde formaat als strook A uit. Maak een enveloppe door strook A met de bedrukte kant naar

boven op het uitgeknipte stuk papier te plakken en de onderkant en zijkanten vast te plakken. Beantwoord de vraag 'Hoe kan ik groeien?' door strook B in het enveloppe te schuiven, elk raam open te doen en de informatie erachter te lezen. Trek strook B dan omhoog zodat er nog meer informatie zichtbaar wordt.

Ideeën voor de participatieperiode

1. *Vertel de verhalen van Anna en Simeon (zie Lucas 2:21–38) en van Jezus' bezoek aan Jeruzalem (zie Lucas 2:41–51) en gebruik platen uit de mediatheek of de Evangelieplaten om ze te illustreren. Vraag de kinderen wat er bedoeld wordt in Lucas 2:40, 52. Leg uit dat wij op allerlei manieren groeien. Hang voor ieder van de volgende categorieën een woordstrook op en leer de kinderen voor ieder aspect een gebaar. Geef een kind een aanwijzing en laat hem dan aangeven tot welke categorie die aanwijzing behoort door het bijpassende gebaar te maken. Bijvoorbeeld: GROOTTE – buig uw arm om gespierdheid te tonen (zuiver water drinken, dagelijks lichaamsbeweging nemen, drugs vermijden); GEEST – vouw uw handen en buig uw hoofd (bidden, ouders gehoorzamen, anderen dienen); WIJSHEID – raak met uw wijsvinger uw slaap aan (over de Schriften denken, ijverig op school zijn, de geboden onderhouden); GENADE bij God en de mensen – leg uw hand op uw hart (op Jezus gaan lijken, het goede kiezen, aardig zijn voor anderen). Leg uit dat uw aanwijzingen bij meer dan één categorie kunnen horen. Zing samen 'Ik wil graag als Jezus worden' (Kinderliedjes, blz. 40).*

2. *Nodig vier volwassenen uit om de volgende verhalen te vertellen: de wonderbare spijziging (zie Matteüs 14:15–21); het dochtertje van Jairus (zie Marcus 5:21–24, 35–43); de genezing van de vrouw die Jezus' klederen aanraakte (zie Marcus 5:25–34); de opwekking van Lazarus (zie Johannes 11:1–45). Geef uw getuigenis dat wonderen ons genezing en troost kunnen verschaffen. Leg uit dat het grootste wonder in Johannes 3:16 wordt beschreven. Laat de kinderen deze tekst nazeggen. Zing samen 'Hij zond zijn Zoon' (Kinderliedjes, blz. 20). □*

'En Jezus nam toe in wijsheid en grootte en genade bij God en de mensen'(Lucas 2:52).

In geest

In wijsheid

In genade

In grootte

Jezus Christus
wijst ons
de weg

Strook A

Hoe kan ik groeien?

Op Jezus
gaan lijken.

De geboden
onderhouden.
Over de
Schriften
nadenken.

Anderen
dienen.
Vaak bidden.

Gezond eten.
(Zie Leer en
Verbonden 89.)
Beweging
nemen.

Strook B

'De beminde des
Heren, die veilig bij
Hem wonen zal.'
(DEUTERONOMIUM 33:12).

Zelfs de haren van uw hoofd

Emily Cannon Orgill

ILLUSTRATOR: STEVE KROPP; GARY L. KAPP, DE HEILAND

Nog één verhaaltje,' smeekte Betty. 'Nog eentje?' Papa deed het prentenboek waaruit hij zojuist had voorgelezen dicht en lachte.

'Ik kan nog niet slapen. Ik ben helemaal nog niet moe.' Betty had een hekel aan naar bed gaan – vooral nu haar oudere zusje naar een andere slaapkamer was verhuisd en Betty alleen in deze slaapkamer was achtergebleven. Vroeger had ze nooit op de schaduwen en zachte geluiden van de nacht gelet.

'Hm (. . .)' Papa streek langs zijn kin. 'Soms als ik's nachts niet kan slapen, komt dat doordat ik ergens mee zit. In zo'n geval kan ik altijd wel iets in de Schriften vinden dat me helpt of troost.' Hij boog zich voorover naar Betty's nachtkastje en pakte een versleten schriftuurboek dat vroeger van haar moeder was geweest. 'Zit jij ergens mee, Betty?'

'Niet echt.' Betty wilde niet toegeven dat ze bang was.

Papa knikte vol begrip. 'Het is hier een beetje stil-tetjes, hè? En donker.' Hij bladerde door het Nieuwe Testament. 'Ik denk dat we hier wel iets zullen

vinden wat je goed zal doen. Laat eens kijken (. . .)'

Toen hij had gevonden wat hij zocht, strekte hij zijn lange benen en lachte Betty toe. 'In de Schriften staat dat onze hemelse Vader alles weet van ons alle-

maal. Hij weet zelfs hoeveel haren we hebben. In Lucas 12:7 staat dat Jezus heeft gezegd: 'Ja, zelfs de haren van uw hoofd zijn alle geteld. Weest niet bevreesd.'"

'Wauw!' Betty's ogen gingen wijd open.

Papa raakte zachtjes de neus van Betty aan. 'En omdat Hij je zo goed kent, houdt Hij heel, heel veel van je.' Hij bladerde weer even verder. 'Hier staat nog een tekst die heel lang geleden geschreven is, maar die klinkt alsof hij speciaal voor jou bedoeld is. Deze staat in het Oude Testament, in Deuteronomium 31:6. "Weest sterk en moedig, vrees niet en siddert niet voor hen, want de Here, uw God, zelf gaat met u; Hij zal u niet begeven en niet verlaten.'"

'Wat betekent *verlaten*?' vroeg Betty.

'Het betekent dat Hij je nooit alleen zal laten. Hij zal altijd op je passen en voor je zorgen en doen wat het beste voor je is. Je bent heel belangrijk voor onze Vader in de hemel. Laten we nog eens naar die eerste

tekst in Lucas 12 kijken. Ik begin nu bij vers 6: “Worden niet vijf mussen verkocht voor twee duiten, en niet één van die is vergeten voor God.

“Ja zelfs de haren van uw hoofd zijn alle geteld. Weest niet bevreesd: gij gaat vele mussen te boven.”

Betty snapte het niet. ‘Hoe kan onze hemelse Vader voor alle kleine diertjes en vogeltjes zorgen, en ook nog voor ons?’

‘Ik weet niet hoe, maar ik weet dat Hij het doet. Ik herinner me een verhaaltje dat ik een paar jaar geleden in een tijdschrift van de kerk heb gelezen. Het was een waar verhaal over een musje dat de Tabernakel in gevlogen was toen de deuren openstonden.’*

‘Bedoel je dat grote gebouw in Salt Lake City waar ze algemene conferenties houden?’

Papa knikte. ‘Er was bijna niemand in het gebouw toen het vogeltje naar binnen vloog, dus zetten de mensen die er aan het werk waren alle deuren open, in de hoop dat hij naar buiten zou vliegen.’

‘En?’

‘Nee, hij vloog niet naar buiten. Ze belden om hulp en toen kwamen er een paar mensen met netten met een hele lange steel om hem te vangen.’

Betty had weleens een foto van de binnenkant van de Tabernakel gezien. Het plafond leek haar heel hoog. De stelen van die netten moesten wel verschrikkelijk lang zijn!

Papa ging verder. ‘Ze renden van de ene kant van de Tabernakel naar de andere kant om de vogel te vangen, maar daardoor werd hij juist erg bang. In doodsangst vloog hij heen en weer van het pijporgel naar het balkon. De mensen die in de Tabernakel werkten maakten zich nu zorgen. Die avond zou er

een belangrijk concert gehouden worden en de tijd drong. Ze moesten dat vogeltje eruit krijgen.’

‘Wat deden ze?’ fluisterde Betty.

‘De mensen die met de netten

gekomen waren, konden niets meer bedenken, dus stelden ze voor om het bestje met een windbuis naar beneden te halen.

‘O, nee!’ Betty schrok ervan.

‘Of ze overwogen om een beetje vergiftigd voer neer te leggen wat hij dan op zou eten.’

‘O, papa, dat deden ze toch niet?’

‘Nou,’ zei papa, ‘de beheerder van de Tabernakel vond niet goed dat ze de vogel kwaad deden. Hij dacht eraan hoeveel dit vogeltje voor onze hemelse Vader betekende. Hij wist dat onze hemelse Vader wel voor hem kon zorgen, dus draaide hij zich om en bad in stilte. Onmiddellijk liet de Heilige Geest hem weten wat hij moest doen. Hij droeg de andere werknemers snel op om alle lichten uit te doen, de luiken dicht te doen en ook alle deuren op één na. Al gauw kwam er alleen nog licht in de Tabernakel door die ene deur. Toen het vogeltje dat zag, vloog hij naar het licht toe en was weer vrij. Naar buiten ging hij, eindelijk veilig.

‘Ik ben blij dat onze Vader in de hemel dat vogeltje geholpen heeft.’

Papa boog zich voorover en kustte haar op de wang. ‘Hij is er ook altijd om jou te helpen, Betty. Je hoeft het Hem alleen maar te vragen. Beloof me dat je dat nooit zult vergeten.’

‘Dat beloof ik.’ Betty glimlachte en kroop onder de deken. □

*Zie Ronald D. John, ‘Een mus in de Tabernakel’, *De Ster*, december 1989, blz. 38.

Gebedspuzzel

Julie Wardell

Plak de puzzelstukken op stevig papier en knip ze uit. Maak ieder puzzeltje door het plaatje te leggen bij de woorden die er het beste bij passen.

Wie ben ik?

Janet Fawcett Higginson

Herken je al deze mensen uit het Nieuwe Testament? Controleer je antwoorden door de tekstverwijzingen op te zoeken.

Voordat ik me tot de ware kerk bekeerde, vervolgde ik de mensen die in Jezus Christus geloofden. Toen ik Jezus in een visioen had gezien, werd ik zijn discipel. Ik reisde jarenlang als zending rond en verkondigde het evangelie aan de joden en de heidenen. Mijn eerste zendingscollega was Barnabas. Wie ben ik? (Zie Handelingen 9:1-22; 13:2,9.) _____

Ik was de eerste seniorapostel van Jezus Christus. Mijn broer, Andreas, en ik waren vissers. Een van de namen waarbij ik bekend sta, betekent 'een rots'. Wie ben ik? (Zie Matteüs 4:18-20; Johannes 1:40-42.) _____

Jezus heeft bij mij zeven duivels uitgeworpen. Ik werd zijn discipel en was de eerste die Hem na zijn opstanding zag. Wie ben ik? (Zie Lucas 8:2; Marcus 16:9.) _____

Ik had een dochttertje van ongeveer twaalf jaar. Ze werd heel erg ziek en stierf. Jezus kwam bij mij thuis en wekte haar op uit de dood. Wie ben ik? (Zie Lucas 8:41-42, 49-56.) _____

VOOR KLEINE VRIENDEN

Daniëls keuze

Ann Woodbury Moore

Toen koning Nebukadnessar met zijn soldaten Jeruzalem innam, namen ze veel Israëlieten mee naar Babylon. Daar gaf de koning het hoofd van zijn dienaren een belangrijke opdracht. Hij moest de slimste, gezondste Israëlitische kinderen uitkiezen, ze naar het paleis brengen en ze de taal en kennis van de geleerden bijbrengen.

Onder andere werden Daniël en zijn drie vrienden, Chananja, Misaël en Azarja uitgekozen. In het paleis wonen was heel anders dan thuis wonen. In het paleis kregen ze Babylonische namen: Beltesassar, Sadrak, Mesak en Abednego.

De kinderen kregen ook speciaal eten. Het was hetzelfde voedsel dat de koning at, maar Daniël wist dat het niet goed voor hem was. Hij vroeg de opperdienaar hem toe te staan om dat voedsel niet te eten

en geen wijn te drinken.

Die opperdienaar zei dat Daniël dat wel moest eten omdat hij anders niet zo gezond als de andere kinderen zou worden. Dan zou de koning boos kunnen worden en de opperdienaar laten doden.

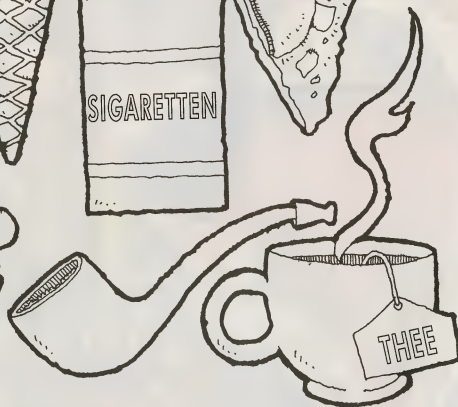
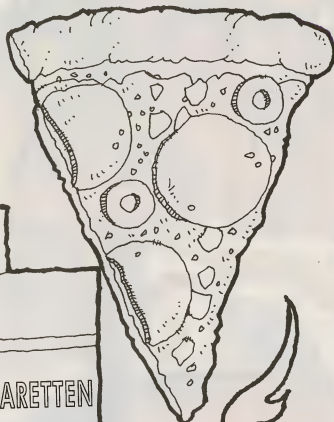
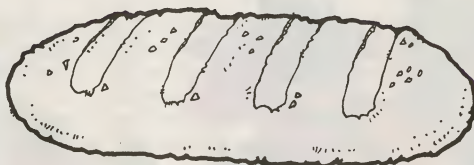
Daniël wilde dat niet en daarom vroeg hij of hij en zijn vrienden tien dagen lang groenten en water konden krijgen. Dan moesten ze kijken of zij even gezond waren als de andere kinderen, en als dat niet zo was, zouden ze voortaan het voedsel van de koning eten.

De opperdienaar stemde in. Na tien dagen waren Daniël en zijn vrienden sterk en energiek. Ze zagen er gezonder uit dan de andere kinderen. En ze waren zelfs wijzer dan de raadsliden van de koning! (Zie Daniël 1:1–20.) □

Kies net als Daniël

Weet je welk voedsel goed voor je is? Kleur de etenswaren die goed voor je zijn. Streep de zaken die niet goed voor je zijn door.

PAPA'S TRUC

Vira H. Blake
(Naar een ware gebeurtenis)

ILLUSTRATOR: JULIE F. YOUNG

Dikke tranen stroomden over Bobs wangen terwijl hij naar Freddie en Dirk keek, die Freddie's kikkerbadje naar het huis van Dirk sleepten.

Op weg naar huis hadden de drie jongens enthousiast plannen gemaakt. Ze zouden op een berg aarde achter de garage bij Dirk een jungle maken. Het mocht van Dirks vader.

Het kikkerbadje van Freddie zou hun verborgen meer zijn. De groene takken die van de grote bomen afgekomen waren toen Dirks vader ze snoeide, zouden de junglebomen zijn. Ze zouden hun knuffels, grappige stenen en stukken hout als dieren gebruiken. Bob wist een kromme stok te vinden, waar de schors af was en die er uitzag als een slang. Hij wilde die in een van de bomen hangen en doen of het een enorme python was.

Ze zouden korte broeken aantrekken en op blote voeten lopen. Ze zouden met pijl en boog door hun jungle kruipen, op zoek naar wilde dieren. Wat zouden ze een pret hebben!

Bob was het huis ingerend om iets lekkers te halen en zijn afgeknipte korte broek aan te trekken – en daar, op de deur van de koelkast, hing het briefje: VERGEET HET NIET, BOB! Liefs, mama.

Hij was zo teleurgesteld dat hij niet eens keek wat voor lekkers ze voor hem had klaargelegd. Wie had er nu zin om iets te eten, als hij bij twee rijen maïsplanten het onkruid moest weghalen voordat hij kon gaan spelen!

Dat het zijn eigen schuld was, hielp niet. Hij had zaterdag de hele dag gespeeld en rondgehangen, terwijl papa, mama, Suzan en Petra hun deel van het onkruid wieden deden. En toen hij net wilde beginnen, wie kwamen daar op bezoek?! Tante Ankie, oom Jan, Niek en Michael.

'We zullen het nu maar even zo laten. We willen je neefjes niet teleurstellen. Ze hebben een eind gereisd om met jou te komen spelen,' zei mama en voegde daar nadrukkelijk aan toe: *'maar je mag maandag na school niet spelen tot het klaar is.'*

En daar hing het briefje om hem eraan te herinneren.

Bob begon te huilen. Hij was diep ongelukkig. En hij voelde zich nog verdrietiger toen hij Freddie en Dirk met het kikkerbadje langs zag komen. Zij gingen zonder hem een jungle bouwen. En het was zijn eigen schuld.

Hij sjokte naar de groentetuin en begon het onkruid eruit te trekken. Eerst werkte hij heel snel in de hoop dat er voor het eten nog tijd over zou zijn om te spelen. Toen bedacht hij dat papa hem gewaarschuwd had om het heel voorzichtig te doen zodat de jonge scheuten van de maïsplanten niet beschadigd werden. Hij kon niet snel werken. Hij moest heel voorzichtig zijn.

Toen hij langs de lange rij maïsplantjes keek, leek het wel een weg zonder einde. Hij moest twee van die rijen wieden voordat hij mocht gaan spelen! Hij zou nooit op tijd klaar komen om nog met zijn vriendjes te spelen.

Weer begon Bob te huilen en dat maakte de zaak natuurlijk alleen maar erger, want als je huilt kun je geen onkruid wieden.

Hij merkte dat er een schaduw dichterbij kwam en keek op. Zijn vader stond achter hem.

Meestal was Bob blij als zijn vader thuis kwam. Maar vandaag niet. Als papa al thuis was, zou het al gauw etenstijd zijn. Dat betekende geen speeltijd.

'Mijn jongen is verdrietig, hè', zei papa.

Bob probeerde zijn tranen weg te slikken.

'Die rijen lijken jou vast heel erg lang', raadde papa.

'Ja', zei Bob. Zijn onderlip begon weer te trillen. 'En Dirk en Freddie maken een jungle – en ik kan niet meehelpen.'

'Ik ken een truc', zei papa.

'Wat voor truc?'

'Een truc waardoor lange rijen korter worden', antwoordde papa met lichtjes in zijn ogen.

'Dat kan niet.'

'Probeer het maar eens.' Papa gooide een stokje een eindje verderop naast de rij. 'Als je echt niet verder dan dat stokje kijkt, wordt de rij korter. Toe maar. Probeer het maar.'

Bob begon weer onkruid te wieden. Binnen de kortste keren was hij bij het stokje.

'Gooi het nu een klein eindje verder. Maar kijk niet op', zei papa.

Dit keer was Bob nog sneller bij de stok. Papa gooide het stokje weer en Bob werkte er naartoe. Nog een keer. Opeens stootte Bob zijn hoofd bijna tegen het hek. Hij was aan het eind van de rij gekomen! 'Wauw! De rij is echt korter geworden!'

'Doe de andere rij nu net zo', stelde papa voor.

Bob gooide het stokje en wiede er naartoe. Iedere

keer weer gooide hij het stokje en wiede er naartoe. Toen, als door een wonder, was hij klaar!

'Kijk nu eens naar die rijen', zei

papa.

Bob was verbaasd. De rijen waren helemaal niet korter. Ze waren nog even lang als die andere rijen, net als daarstraks.

Toen begreep Bob wat papa's truc was: *als je wilt dat een klusje sneller klaar is, doe het dan stukje bij beetje en werk zo hard als je kunt.* Hij keek omhoog. De zon was nog lang niet onder. Papa was zeker vroeg thuis gekomen. Hij had nog tijd om te spelen!

'Hoera!' schreeuwde Bob. Hij omhelsde papa, haalde zijn slangenstok en rende naar de tuin van Dirk om samen met zijn vriendjes een berg aarde in een grote, geheimzinnige jungle vol plezier en avontuur om te toveren. □

President Faust zegt tegen jonge volwassenen dat hij in ze gelooft

Sarah Jane Weaver

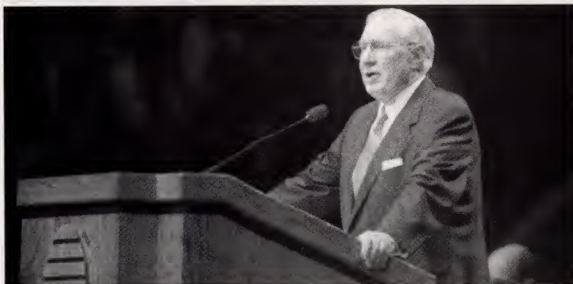
'Ik wil hierbij zeggen dat ik in jullie geloof', zei president James E. Faust op 1 november 1998 tegen jonge volwassenen over de hele wereld. Tijdens een CES-haardvuuravond sprak hij tot ruim 22.000 jongeren die bijeengekomen waren in het BYU Marriott Center en tot duizenden jonge volwassenen die deelnamen aan de avond door middel van een satellietzending naar meer dan 600 locaties in de Verenigde Staten, Canada en het Caribisch gebied. President Faust zei dat hij wist dat kerkleden 'in de wereld maar niet van de wereld' kunnen zijn.

President Faust, tweede raadgever in het Eerste Presidium, werd vergezeld door zijn vrouw, Ruth. Verdere aanwezigen waren ouderling Henry B. Eyring van het Quorum der Twaalf Apostelen, tevens commissaris van het kerkelijk onderwijs, en zijn vrouw, Kathleen; en ouderling Merrill J. Bateman van de Zeventig, tevens president van de BYU, en zijn vrouw, Marilyn.

Tijdens zijn toespraak, die ook in verschillende delen van de wereld door instituutcursisten op video bekeken zal worden, zei president Faust dat hij tijdens zijn zending in Brazilië een deel van de watervallen van Iguacu had gezien, het deel dat de Keel van de duivel wordt genoemd – hier ligt de grootste val verborgen achter rustig water. Hij waarschuwde de luisteraars om niet te dicht bij de Keel van de duivel van dit leven te komen.

'Er ligt een geestelijke Keel van de duivel verborgen onder de bedrieglijke rust van ons leven en de wereld waarin wij leven', zei hij. 'Ieder van jullie heeft de kracht en de integriteit om niet al te dicht bij de Keel van de duivel te komen.'

President Faust merkte op dat veel jongemensen zich in deze periode van hun leven verzetten tegen

President James E. Faust zegt tijdens een CES-haardvuuravond tegen jonge volwassenen dat hij in ze gelooft.

FOTOGRAF: JARENS WHITEY

ouderlijk gezag, waarden en godsdienst. 'Je doet er goed aan om bepaalde zaken in het leven niet onder vuur te nemen', vervolgde hij. 'Dat geldt vooral voor de geboden van God. Ik ben erg dankbaar voor het beginsel bekering, want we begaan allemaal vergissingen. Maar het is veel beter om meteen het juiste te kiezen.'

Gebruikmakend van een aanhaling uit de musical *The Sound of Music*, zei president Faust: "Laten we beginnen bij het begin." Willen we het doel van ons leven begrijpen, dan is het begin inderdaad een prima plek om te beginnen. Ieder van jullie is een zoon of dochter van God. Wij zijn naar zijn beeld geschapen.

'Wat hebben wij daaraan? Het verheft ons, zodat wij kunnen leven op een hoger niveau dan de verschrikkelijke, slechte dingen om ons heen. Het houdt niet in dat ons verleden bespaard wordt, maar betekent eerder dat de Heer ons kracht geeft om alles te overwinnen. Dat is een van de redenen dat wij in jullie geloven.' Hij gaf nog verschillende andere redenen:

'Wij geloven in jullie omdat wij weten dat je eerlijk kunt zijn. Een gevoel van goedheid zal in ons schijnen als we datgene doen waarvan wij weten dat het eerlijk en juist is', zei hij. 'Uiteindelijk krijgen we daar-

voor een eeuwige beloning.

'Wij geloven in jullie omdat we je kracht en capaciteiten onderkennen. Met de ontwikkeling van krachtige machines, de vooruitgang van de techniek, en betere gezondheidsgevoelens, komt er meer concurrentie in de wereld', legde president Faust uit.

'Dus om je potentieel te bereiken, moet je niet alleen hard werken, maar moet je ook slim werken om zoveel mogelijk te bereiken. (...) Met een opleiding bereik je veel en daarom moet je zien een zo uitstekend mogelijke opleiding te krijgen.'

Maar, zei president Faust, het vlak waarop je het meeste kunt bereiken, is het geestelijke vlak – en dat gebeurt als men zijn natuurlijke gaven en capaciteiten ontwikkelt. 'Maar je geestelijke resultaten kunnen verminderd of zelfs vernietigd worden als je te dichtbij de Keel van de duivel komt. Ik waarschuw je bijvoorbeeld voor de gevaren van het Internet, films en boeken die je weg leiden van je bestemming. Dagelijkse schriftenstudie is een uitstekende manier om je geestelijke instelling te beschermen tegen de Keel van de duivel.

'Wij geloven in jullie vanwege je integriteit. Integriteit is de waarde die wij aan onszelf toekennen. Het is de vervulling van de plicht die wij

tegenover onszelf hebben. Volledige en voortdurende integriteit is een grote wet voor het gedrag van de mens. Zelfrespect en waardigheid als zoon en dochter van God zouden zowel je gaven als je talenten moeten bevorderen, alsook als een intomende invloed moeten werken.

'Eerbare mensen', zei hij, 'zullen zichzelf toewijden aan bepaalde zelfopgelegde verwachtingen. (...) Sommige dingen zouden nooit gedaan moeten worden, sommige grenzen zouden nooit overschreden moeten worden, sommige geloften zouden nooit verbroken moeten worden, sommige woorden zouden nooit uitgesproken moeten worden, sommige gedachten zouden nooit

gekoesterd moeten worden', zei hij. 'Het lidmaatschap in de kerk vereist dat wij aan bepaalde normen voldoen. Dat is niet makkelijk. Het vergt veel van ons.

'Wij geloven in jullie omdat je besloten hebt kuis te zijn. De Heer heeft ons een lichaam gegeven, en daarbij ook onze hartstochten', zei hij. 'Hij verwacht niet van ons dat wij onze hartstochten verstikken, maar wel dat we ze in toom houden, wat inhoudt dat we ze een richting geven waarin ze gebruikt kunnen worden voor door Hem bedoelde doeleinden.'

President Faust zei dat het leven ons grote moeilijkheden geeft, maar dat wij in de opwindendste periode

van de wereldgeschiedenis leven. 'Er zijn nu grotere kansen om het koninkrijk Gods op te bouwen dan ooit tevoren', zei hij. 'Er zijn meer plekken om een zending te vervullen dan ooit tevoren. Je kunt je zegeningen die je wachten niet indenken. Ze zijn geweldig en opwindend.

'Ieder van ons heeft unieke gaven, talenten en eigenschappen gekregen. Jij kunt iets tot stand brengen. Jij moet iets tot stand brengen. Jij bent, heeft de Heiland gezegd, het licht van de wereld.' ■

Geplaatst met toestemming van Church News (zie de uitgave van 7 november 1998).

Houd de hand van de Heer goed vast!

Wanneer u dit leest, is de speciale dag voor alleenstaanden van de ring Den Haag al weer een aantal maanden achter de rug, maar de waarde-ring voor deze dag was zo groot, dat we u dit verslag niet willen onthouden.

Op 12 september [1998] was er door het ringpresidium en ZHV-presidium van de ring Den Haag een avondmaalsdienst, met daarna een maaltijd, voor de alleenstaanden uit die ring georganiseerd. Het was zowel een geestelijk als een culinair feestje. Het thema van de dienst was: 'Samen met Christus ben je nooit alleen'.

Zuster Verbeek, ZHV-presidente uit de wijk Den Haag-Rijswijk, sprak over de kracht van de kerk, die te vinden is in het hart van de individuele leden en hun getuigenis van Jezus Christus. Ze citeerde Jacobus 1:27: 'Zuivere en onbevleete godsdienst voor God, de Vader, is: omzien naar wezen en weduwen in hun druk en zichzelf onbesmet van de wereld bewaren', en voegde daar een brandend getuigenis aan toe.

Zuster Van Dijk, ZHV-presidente uit de wijk Amsterdam, sprak over

de kracht van het onderhouden van de geboden. De Heer *kan* ons alleen zegenen als wij doen wat Hij van ons vraagt. 'Als ik niet opsta met gebed en Schriftstudie, zal het die dag niets worden. Ik weet dat wij, als we doen wat de Heer van ons vraagt, aan zijn hand zullen wandelen; dán zal Hij ons kunnen zegenen.'

Broeder Beijerling uit Den Haag sprak over onze relatie met Christus. Als we die relatie willen opbouwen, moeten we zorgen dat we zo leven dat de Heilige Geest bij ons kan zijn. We kunnen hand in hand met de Heer lopen, maar als we zijn hand loslaten – bedenk: Hij zal óns nooit loslaten! – zullen we steeds eenzamer worden. Als we op de verkeerde weg zijn, moeten we ons bekeren en zijn hand weer grijpen.

President Jansen van de ring Den Haag besloot deze bijzondere avondmaalsdienst met een aangrijpende toespraak. Hij benadrukte dat de Heer voor ons zorgt: wij moeten bij Hem aankloppen met onze problemen. We moeten ook zijn raad accepteren. President Jansen herinnerde aan de melaatse Naáman, die van de profeet Elisa de raad kreeg zich

zeven maal in de Jordaan onder te dompelen, maar dat aanvankelijk niet wilde doen, omdat hij wat heel anders had verwacht. Toen hij gehoorzaamde, werd hij genezen (zie 2 Koningen 5:1-14). Zijn wij wel bereid de weg te gaan die de Heer ons vraagt te gaan?

Van sommige mensen is het leven al verwoest voordat het goed en wel begonnen is. Het lijkt wel, of ze geen kant meer op kunnen. Wij moeten zulke mensen niet te gauw van een stempel voorzien. Deze beschadigde zielen moeten bij ons terecht kunnen, zowel in vreugde als in verdriet. Het is de moeite waard om anderen te helpen. En God zorgt voor ons. Onze lasten zullen licht worden als wij ze op Hem laden, en Christus volgen.

Na deze inspirerende woorden van de ringpresident was er maaltijd waarin we van allerlei culinaire hoogstandjes konden genieten. De thuisblijvers hebben heel wat gemist, en de aanwezigen zullen zich deze dag nog dankbaar herinneren. ■

Rita Sluyster

President Hinckley geeft pioniers eerbetoon en bezoekt leden in de Verenigde Staten

De eerste heiligen der laatste dagen die zich vestigden in het huidige St. George (Utah), arriveerden daar op 1 december 1861. Op 9 oktober 1998 sprak Gordon B. Hinckley 4.000 mensen toe die bij elkaar gekomen waren voor de wijding van een monument ter nagedachtenis aan die pioniers. Het monument is opgebouwd uit vijf levensgrote bronzen beelden, gemaakt door L'Deane Trueblood en Jerry Anderson. Het staat op het terrein van het Dixie College en vermeldt meer dan 900 namen van pioniers.

'Brigham Young had een groot visioen om van dit gebied een onafhankelijke gemeenschap te maken', zei president Hinckley. 'Als de mensen wilden eten, zouden ze voedsel moeten verbouwen. (...) Als ze onderdak wilden hebben, moesten ze hou hakken en zagen, en er huizen van bouwen.'

Veel van de pioniers lieten een huis achter in de Salt Lake Valley. 'Het was moeilijk om hun boerderijtje in Cottonwood te verlaten om naar dit destijds onherbergzame en troosteloze gebied te trekken', zei president Hinckley. 'De zomerhitte leek nooit af te nemen. Er viel niet aan te ontkomen.'

Ondanks de zware omstandigheden, hechtten de pioniers veel waarde aan cultuur, onderwijs en aanbidding. 'Ze dansten, amuseerden zich en voerden toneelstukken op', vertelde president Hinckley. 'Ze zaaiden bloemen om hun huis nog mooier te maken. Ze bouwden de geweldige tempel en de prachtige tabernakel.'

Vermont

Op 14 oktober sprak president Hinckley 1600 leden van de ring Montpelier (Vermont) toe in het theater te Burlington. De vorige keer dat een president van de kerk in Vermont was geweest, was in 1976. Pre-

sident Spencer W. Kimball wijdde toen een monument in de geboorteplaats van zijn grootvader, president Heber C. Kimball (1801-1868), die eerste raadgever in het Eerste Presidium was.

Kort voordat president Hinckley op de conferentie in Burlington zou arriveren, viel de stroom uit. De noodverlichting werd tijdelijk ingeschakeld. De leden baden dat de stroomstoring snel verholpen mocht worden, voordat evacuatie noodzakelijk was, en al snel ging het licht weer aan. President Hinckley vertelde hoe de leden hun geloof kunnen versterken in God de Vader, zijn Zoon Jezus Christus, de goddelijke roeping van Joseph Smith, het Boek van Mormon, de kerk, de kracht van het gebed, deugdzaamheid en het feit dat zij een kind van God zijn.

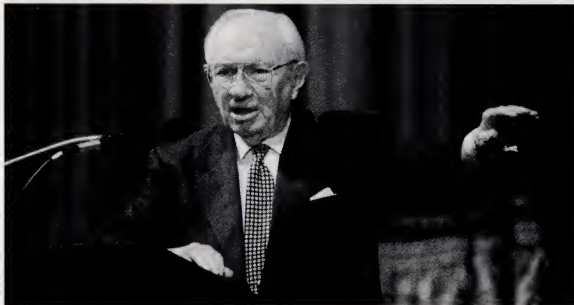
Massachusetts

Op 15 oktober sprak president Hinckley 's avonds in Lowell (Massachusetts) tot leden van de ringen Nashua (New Hampshire), Concord (New Hampshire) en Boston (Massachusetts). Hij zei over de tempel die momenteel in Boston wordt gebouwd: 'De Heer moge u zegenen, u allen, dat u zich klaar zult maken om naar zijn heilig huis te gaan.' Vervolgens zei hij over de eerste kleine tempel die in juni 1998 in Monticello (Utah) is ingewijd: 'We hebben hem dicht bij Salt Lake City gebouwd om de voortgang van de bouw goed in de gaten te houden en er intussen van te leren. En er is iets geweldigs gebeurd (...).

In de maanden die sinds de opening van de tempel zijn verstreken, worden er 16 diensten per week ge-

Het monument voor de pioniers in St. George (Utah) bestaat uit vijf bronzen beelden en gedenkplaten met namen van pioniers.

President Hinckley spreekt in Schenectady (New York) 2500 mensen toe.

FOTO GERARDET MET TOESTELWINK VAN JOHN CARRETER

houden. De tempel heeft een capaciteit van 50 leden per dienst en het aanwezigheidspercentage is 50,2.' De volgende avond, op 16 oktober, hield president Hinckley een toespraak in Worcester (Massachusetts). Hij zei: 'Als u de heilige verordeningen van de tempel niet hebt ontvangen, hebt u niet alle geweldige zegeningen ontvangen die het evangelie te bieden heeft.'

New York

President Hinckley sprak op 17 oktober in het historische theater in

Schenectady (New York) ongeveer 2500 leden toe uit de ringen Albany (New York) en Utica (New York). Nadat hij gesproken had over de economische problemen in het gebied, zei president Hinckley: 'De Heer zal voor u zorgen en u gemoedsrust en tevredenheid schenken. Zijn helpende hand zal op de heiligen rusten die hun tiende betalen en andere gaven schenken.'

Sonia Fox, een zondagsschoollerares in de plattelandsgemeente Norwich in de ring Utica (New York), zette haar gezin en een paar burenen

voor zonsopgang in de auto en reed twee uur om deze 'eenmalige gebeurtenis om een levende profeet van God te zien' mee te kunnen maken. John C. von Lehn, president van de ring Albany (New York), zei over president Hinckley: 'Zijn ideeën over de uitwerking van onze beslissingen, waren een waardevolle herinnering aan de zaken die echt belangrijk zijn. En de nadruk die hij legde op de zegeningen die we ontvangen door het betalen van een volledige tiende brachten hoop voor een gebied dat sterke schommelingen in de economische situatie heeft doorgemaakt.'

Illinois

De volgende dag sprak president Hinckley in het Chicago United Center 20.000 mensen toe uit 16 ringen in Illinois, Indiana, Iowa, Michigan en Wisconsin. Tot aanhangers van andere geloven zei hij: 'Ik heet u van harte welkom! Ik hoop dat u vaker met onze mensen bijeen zult komen. Ik hoop dat u wilt luisteren naar wat de zendingen van de kerk te vertellen hebben. Ik aarzel niet om u te beloven dat u, als u dat zult doen, verlicht zult worden, begrip, kennis en een overtuiging van de waarheid van dit grote werk van deze laatste dagen zult ontvangen. Want God heeft opnieuw in zijn grote macht en majesteit het evangelie op aarde hersteld in al zijn reinheid en met al zijn wonderbaarlijke zegeningen.'

Hij zei verder: 'Ik houd van de heiligen der laatste dagen, waar ze zich ook bevinden. We hebben hen overal ter wereld bezocht, in Azië, in de Stille Oceaan en in alle landen in Zuid- en Midden-Amerika en veel landen in Afrika en Europa. Eigenlijk bent u allemaal hetzelfde! U lijkt allemaal op elkaar! U ziet er goed uit. U ziet er rein uit. U ziet er netjes uit. U ziet eruit alsof u weet waar u naar toegaat. U ziet eruit alsof u weet waar het leven om draait. En dat is ook zo, omdat u het heilsplan begrijpt.'

Het United Center in Chicago, gevuld met 20.000 leden uit vijf staten.

FOTO BRANK & SCOTT ILLINOIS, FOTO GERARDET MET TOESTELWINK VAN JOHN CARRETER

De gezinsavond verbeteren

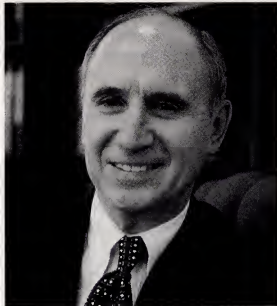
‘Op de een of andere manier is de gezinsavond sinds het begin van de wereld al belangrijk’, zegt Dennis Lifferth, hoofd van de afdeling priesterschapszaken van de kerk die zich bezighoudt met de gezinsavond. Vertegenwoordigers van de kerkelijke tijdschriften hadden onlangs een gesprek met broeder Lifferth over het belang van de gezinsavond.

Vraag: Is gezinsavond houden een gebod?

Antwoord: Ik stel het gelijk aan iedere andere suggestie of raadgeving van de profeten. Wij moeten dat advies opvolgen en dan zullen wij grote zegeningen ontvangen.

In deze laatste bedeling is de gezinsavond in 1915 door president Joseph F. Smith en zijn raadgevers in het Eerste Presidium geïntroduceerd. Zij schreven: ‘Wij adviseren en bepleiten het invoeren van een “gezinsavond” in de kerk, een avond waarop de vader en moeder thuis met hun zoons en dochters samen zijn en met hen het woord van de Heer bespreken. Daardoor zullen zij beter op de hoogte zijn van de behoeften en benodigdheden van hun gezinsleden en tegelijkertijd zullen zijzelf en hun kinderen zich de beginselen van het evangelie van Jezus Christus eigen maken. Deze “gezinsavond” moet besteed worden aan gebed, lofzangen en andere liederen zingen, instrumentale muziek, schriftstudie, gezinsthema’s en gerichte instructies betreffende de beginselen van het evangelie, en aan morele vraagstukken, alsook aan de plichten van kinderen tegenover hun ouders, het gezin, de kerk, de maatschappij en het land’ (zie *Messages of the First Presidency*, verzameld door James R. Clark, 6 delen [1970], deel 4, blz. 338).

In 1994 herinnerde het Eerste Presidium alle leden van de kerk in een brief aan het volgende: ‘De plaatselijke leiders moeten ervoor zorgen

Dennis Lifferth

dat kerkgebouwen en andere voorzieningen op maandagavond gesloten zijn, dat er voor die avond geen wijk- of ringactiviteiten worden gepland, en dat andere verstoringen van de gezinsavond worden vermeden.’ Dat geeft toch wel aan hoe belangrijk de gezinsavond is.

Vergeleken met alle andere perioden in de geschiedenis van de wereld is de gezinsavond, met het oog op de druk van de wereld op gezinnen en kinderen, nu essentiëler dan ooit. Het is voor moeder, vader en kinderen een geweldige zegen als zij op maandagavond bij elkaar zijn en de wereld ontvluchten, meer eenheid ontwikkelen en het evangelie bespreken. Het voornaamste doel van de gezinsavond is het gezin te versterken door het evangelie te bespreken en dichter tot de Heiland te komen.

Vraag: Maar de gezinsavond hoeft toch niet lang, zwaar op de hand of ingewikkeld te zijn?

Antwoord: Dat klopt. Er zijn allerlei manieren om gezinsavond te houden. Waar het om gaat, is dat we de moeite doen om bij elkaar te komen, ons best doen om die raad op te volgen, en de zegeningen ontvangen. Al in 1915 raadde het Eerste Presidium ons aan om ‘vormelijkheid en stijfheid angstvallig te vermijden’ (*Messages of the First Presidency*, deel 4, blz. 338).

In het *Hulpboek voor de gezinsavond* (31106 120) staat: ‘Ontspan u en geniet er van. Meer dan al het andere zullen uw kinderen zich de sfeer in uw gezinsavonden en activiteiten herinneren. Zorg dat er liefde, begrip en plezier heerst. Het is belangrijker dat u het samen naar uw zin hebt dan dat u de les afkrijgt. Wees niet bang om u te ontspannen en van uw tijd samen te genieten’ ([1983], vi).

Het hoofddoel van de gezinsavond is evangelieonderwijs, maar de gezinsavond wordt ook versterkt als je samen plezier maakt. Versnaperingen zijn belangrijk, liedjes zijn belangrijk en activiteiten zijn belangrijk. De gezinsavond is waarschijnlijk niet het juiste moment om te bestraffen of erg op de gezinsregels te hameren. Maar er moeten wel ernstige momenten zijn waarop de ouders hun getuigenis kunnen geven en de kinderen kunnen aanmoedigen om hun gevoelens en hun liefde voor het gezin te uiten.

Vraag: Nu we het toch over het *Hulpboek voor de gezinsavond* hebben, wat zijn de beste hulpmiddelen voor gezinsavond-ideeën en -lessen?

Antwoord: De Schriften moeten de belangrijkste hulpmiddelen zijn. Het *Hulpboek voor de gezinsavond* is ook heel nuttig en bevat informatie over het gebruik van de Schriften. Ieder gezinslid kan dat boek gemakkelijk ter hand nemen en er een les uit kiezen. Het is overzichtelijk en er staan goede ideeën voor activiteiten in. De onderwerpen zijn passend en belangrijk, en achterin staan lessen voor speciale gelegenheden zoals een doop, huwelijk of andere belangrijke gebeurtenis in het gezin. Er zijn ook nog allerlei andere hulpmiddelen. In de tijdschriften van de kerk staan regelmatig goede ideeën voor de gezinsavond. Het boek *Evangeliebeginselen* (31110 120) bevat leerstellige lessen die in het gezin gebruikt kunnen worden. Een boek

van de kerk dat *Leidraad voor het gezin* heet (31180) bevat ideeën voor de gezinsavond en is vooral de moeite waard voor nieuwe leden. Men kan de brochure *Voor de kracht van de jeugd* (34285 120) gebruiken om met de jongelui over de juiste normen te spreken op grond van de geschriften en leringen van kerkleiders en de Schriften.

Vraag: Is de gezinsavond alleen voor gezinnen met kinderen?

Antwoord: 'Gezinsavond is voor iedereen', schreven president Spencer W. Kimball en zijn raadgevers in het Eerste Presidium in 1976. 'Het is voor gezinnen met ouders en kinderen, voor eenoudergezinnen, en voor ouders die geen kinderen thuis hebben. Het is voor groepen alleenstaanden en voor mensen die alleen of met kamergenoten wonen' (*Gezinsavond* [1976], blz. 3).

Mijn vrouw en ik hebben vanaf de eerste dag van ons huwelijk gezinsavond gehouden, nog voordat we kinderen hadden. Tegen de tijd dat we kinderen kregen, was het een gezinstraditie. De beste lessen worden vaak door kinderen gegeven. Als wij hen de leiding geven of laten les geven, ontwikkelen zij leiderschapsvaardigheden en bereiden zich zo voor op een zending en op dienstbe-

toon in de kerk. Als de kinderen groot zijn en het ouderlijk huis verlaten, kunnen de vaders en moeders gewoon doorgaan met de maandagavond samen doorbrengen om hun getuigenis te geven en de Schriften te lezen.

Vraag: Kunnen we de gezinsavond voor zendingswerk gebruiken?

Antwoord: De gezinsavond – ongestoord door factoren van buiten samen zijn, leuke dingen doen, gedachten en gevoelens uiten, waarden bespreken – kan ieder gezin versterken, niet alleen dat van leden van de kerk. Wij kunnen het goede voorbeeld geven door mensen van een ander geloof bij ons uit te nodigen en hen dit geïnspireerde programma te laten zien, misschien met de zendelingen erbij die hen dan een evangelie-les kunnen geven, als de gasten daar van tevoren mee hebben ingestemd. Niettemin is het misschien het beste om een andere avond te kiezen om burens en vrienden op de gezinsavond uit te nodigen, want het is belangrijk dat de maandagavond voor het eigen gezin wordt gereserveerd.

Vraag: Wilt u samenvatten waarom de gezinsavond zo belangrijk is? Antwoord: Zoals we konden ver-

wachten, hebben de profeten dat het beste onder woorden gebracht. In de brief in 1915 van het Eerste Presidium stond: 'Als de heiligen deze raad opvolgen, beloven wij hen daarvoor grote zegeningen. De liefde in het gezin en de gehoorzaamheid aan de ouders zullen toenemen. Er zal geloof groeien in het hart van de jeugd van Israël en zij zullen de macht hebben om de kwade invloeden en verleidingen die hen omringen te bestrijden' (*Messages of the First Presidency*, deel 4, blz. 339). In 1976 schreef het Eerste Presidium: 'Regelmatige deelname aan de gezinsavond zal een toegenomen gevoel van eigenwaarde tot gevolg hebben, eenheid in het gezin, liefde voor onze medemens, en vertrouwen in onze hemelse Vader' (*Gezinsavond*, blz. 3). In het huidige *Hulpboek voor de gezinsavond* heeft het Eerste Presidium geschreven: 'Wij beloven u grote zegeningen als u de raad van de Heer opvolgt en regelmatig gezinsavond houdt. Wij bidden steeds dat de ouders in de kerk hun verantwoordelijkheid zullen aanvaarden, en hun kinderen door woord en voorbeeld de evangeliebeginselen zullen bijbrengen. Moge God u zegenen met ijver in deze hoogst belangrijke taak' (iv). ■

Tijdens de gezinsavond hebben we vaak een uitstapje of activiteit.

Flexibiliteit om tegemoet te komen aan de behoeften van het gezin is een beginsel van de gezinsavond.

Extra ideeën voor de participatieperiode

Hier volgen extra ideeën voor de participatieperiode die de jeugdwerkleiders samen met 'Participatieperiode' uit De Ster van maart 1998 kunnen gebruiken. Op bladzijde 6 en 7 van De Kinderster in deze uitgave vindt u 'Jezus Christus wijst ons de weg'. De les, instructies en activiteit daarin komen met de volgende ideeën overeen.

1. Toen Jezus Christus op aarde leefde, was een van de belangrijke dingen die Hij deed, zijn kerk organiseren. Hij riep apostelen. Zij moesten zijn bijzondere getuigen en boodschappers zijn (zie Matteüs 2:18-23; Marcus 3:14-19). Schrijf de naam van de eerste apostelen op bordjes en vraag enkele kinderen om te voor het jeugdwerk omhoog te houden terwijl u iets over elke apostel vertelt. Bijvoorbeeld: Simon Petrus, Andreas, Jakobus en Johannes waren allemaal visser; Matteüs was tollenaar; Petrus en Andreas waren broers, en Jakobus (de zoon van Zebedeüs) en Johannes ook. Maak de kinderen duidelijk dat de ware kerk van Jezus Christus natuurlijk apostelen heeft, net zoals de kerk die Jezus vestigde toen Hij op aarde leefde. Laat een plaat van onze hedendaagse apostelen zien. Vertel een verhaal over één of meer apostelen (zie 'Ouderling Russell M. Nelson', *De Kinderster*, februari 1999, blz. 2-3; 'Ouderling Dallin H. Oaks', *De Kinderster*, mei 1998, blz. 2-3; 'Ouderling Henry B. Eyring', *De Kinderster*, februari 1998, blz. 2-3). Wij ondersteunen die mannen als profet, ziener en openbaarder. Zing 'Wij danken U, Heer, voor profeten' (lofzang 17).

2. Tijdens zijn leven hier op aarde vertelde Jezus de mensen in zijn omgeving over het evangelie, en Hij

vertelde er na zijn opstanding over aan de Nephieten. Laat iemand het derde geloofsartikel opzeggen. Vraag: 'Wat zijn de eerste beginselen en verordeningen van het evangelie?' Laat een klas het vierde geloofsartikel opzeggen. Laat iedereen 3 Nephi 27:20-22 opzoeken en het samen lezen. Vraag: 'Herken je hierin de eerste beginselen? Waar wordt in deze tekst "geloof in de Heer" genoemd?' (Als wij 'tot Hem komen', geloven we Hem, vertrouwen we Hem, hebben wij geloof in Hem.) 'Wat doen we als we geloof in Jezus Christus hebben?' (Wij doen de werken die wij Hem hebben zien doen.) Verdeel de kinderen in groepjes. Geef ieder groepje een plaat van het leven van de Heiland (zie de voorbeelden hieronder). Laat de kinderen in ieder groepje bespreken hoe zij het verhaal van hun plaat willen vertellen en willen uitleggen hoe wij het voorbeeld van de Heiland nu kunnen volgen in opzichten die met de plaat te maken hebben (zie hieronder).

Voorbeelden: Jezus in de tempel (lees de Schriften en bestudeer de leerstellingen); Jezus' doop (laat je door onderdompeling en met de juiste bevoegdheid dopen); de bergrede (verkondig het evangelie, bekeer je, probeer jezelf te verbeteren); Jezus geneest de blinde (we kunnen bidden, om een zegen vragen, en aan anderen denken); de goede Herder (zorg voor anderen, vooral voor hen die verdwaald zijn); de verloren zoon (vergeef hen die je kwaad doen); de goede Samaritaan (help anderen, behandel iedereen als je naaste); de Heiland in gebed (bid voor jezelf, je huisgenoten en anderen). Zing 'Ik leef naar het evangelie' (*Kinderliedjes*, blz. 72).

3. Kies enkele platen van het leven van Christus uit. Schrijf op de achterkant van iedere plaat de titel van twee of drie bijpassende liederen uit het lofzangenboek of uit *Kinderliedjes* (zie de voorbeelden hieronder). Geef iedere klas een plaat, laat iedere klas een lied uit het lijstje kiezen en dat oefenen. Laat de klassen in chronologische volgorde van de platen om de beurt opstaan, hun plaat laten zien en hun lied zingen. Na ieder lied vraagt u de kinderen of ze nog een lied over die gebeurtenis kennen dat ze samen kunnen zingen. Als ze niets weten, vraagt u de klas met de plaat om er nog een te noemen. Voorbeelden: Geboorte ('Geen wieg voor een koning', *Kinderliedjes*, blz. 26; 'Stille nacht', lofzang 149); Doop ('Dit is mijn geliefde Zoon', *Kinderliedjes*, blz. 148; 'Toen Jezus zich liet dopen', *Kinderliedjes*, blz. 147); Christus zegent de kinderen ('Jezus is mijn beste vriend', *Kinderliedjes*, blz. 37; 'Verhalen uit het Boek van Mormon', *Kinderliedjes*, blz. 62, couplet 8); Jezus predikt tot de mensen ('Al de verhalen van Jezus', *Kinderliedjes*, blz. 36; 'Ik hou van jou', *Kinderliedjes*, blz. 78); Het laatste avondmaal ('Ik voel uw liefde, Heer', *Kinderliedjes*, blz. 42; 'Houd van elkander', *Kinderliedjes*, blz. 74); Opstanding en wederkomst ('Bij zijn wederkomst', *Kinderliedjes*, blz. 46; 'Op een mooie lentedag', *Kinderliedjes*, blz. 57).

4. Zie voor meer ideeën over het leven en de leringen van Jezus Christus: 'Wat wil Jezus Christus dat ik doe?' *De Kinderster*, november 1998, blz. 14-16; 'Ik verkondig u grote blijdschap', *De Kinderster*, december 1997, blz. 2; 'Wat weet ik van Jezus Christus?' *De Kinderster*, maart 1998, blz. 10-11. ■

In het zendingsveld

■ DUITSLAND

**Elizabeth Bakker /
Henriëtte van der Heijden /
Robin Feith**

Deutschland-Mission Düsseldorf,
Mörsenbroicher Weg 184 a,
D-40470 Düsseldorf

■ ENGELAND

Henk Prins / Mark Stigter
England Leeds Mission,
Technocentre, Station Road,
Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

**Sander Uyleman /
Daniel Woodman /
Jared van Hensen van
Uningen**

England Manchester Mission,
Trafalgar House,
110 Manchester Road,
Altrincham, Cheshire,
WA14 1NU,
Engeland

Marvin Bijkerk

England London South Mission,
482-484 London Road, Mitcham,
Surrey CR4 4ED, Engeland

**Arno Kruisman /
Walter van der Donk /
Sven-Olaf Gout**
England Bristol Mission,
Southfield House,
2 Southfield Road,
Westbury-on-Trym, Bristol,
BS9 3BH Engeland

■ GRIEKENLAND

**Luit de Jonge /
Hermen van Beek /
Aart Schutte / Bas Hofstee /
Jan Prins**

Zendingsgebied Athene,
Eleftherotrias 9,
Kifissia 14563,
Athene, Griekenland

■ FRANKRIJK

Carolyn Lefrandt
Mission française de Paris,
23 Rue du Onze Novembre,
F-78110 Le Vesinet

■ NEDERLAND

**Benjamin van Impelen /
Paul de Jong**
Zendingsgebied Amsterdam,
Noordse Bosje 16,
1211 BG Hilversum

■ SCHOTLAND

**Roeland Jansen /
Paddy Panhuyzen**
Scotland Edinburgh Mission,
51 Spylaw Road,
Edinburgh EH 10 5BP,
Schotland

■ VENEZUELA

Dennis Blanken
Zendingsgebied Caracas,
(Venezuela)

■ ZUID-AFRIKA

Angelo Leman
South Africa Cape Town Mission,
P.O. Box 217, Howard Place,
7450 Cape Town,
Republiek Zuid-Afrika

■ VERENIGDE STATEN

Dideriek Van Hijfte
Utah Salt Lake City Mission,
2102 South 1300 East,
Suite 102, Salt Lake City,
Utah 84106, USA

**Talita van der Put /
Susan Reijnders**
Historic Temple Square
Mission,
P.O. Box 112110,
Salt Lake City,
UT 84147-2110, USA

Merinda Craet

Washington D.C. North
Mission,
904 Wind River Lane 103,
No. Potomac,
MD 20878, USA

Debbie Reijnders

Washington Spokane Mission,
P.O. Box 14808,
Spokane, WA 99214-0808,
USA

Henoch Beijering

Pennsylvania
Harrisburg Mission,
3903 Hartzdale Drive,
Suite 303, Camp Hill,
PA 17011-7829, USA

Nieuwe zending

Naam:
Robin Feith

Unit:
Apeldoorn

Aanvang zending:
30 september 1998

Zendingsgebied:
Düsseldorf (Duitsland)

Opleidingsinstituut:
Provo (Utah)

Ga je op zending?

Stuur ons dan je naam, zendingsgebied, uit welke
wijk of gemeente je komt, wanneer je zending begint,
naar welk opleidingsinstituut je gaat – en vooral:
een goede pasfoto!

Stuur deze gegevens naar de *nieuwsredactie* van
De Ster, dus *niet* naar de abonnementenadministratie
in Nieuwegein of het vertaalbureau in Oss, maar
naar het op blz. 1 vermelde adres van de nieuws-
redacteur!

LEEF UW LEVEN TEN VOLLE EN BEREID U VOOR OP DE EEUWIGHEID

De meesten van ons hebben zich weleens afgevraagd wat het doel van het leven is. President Brigham Young heeft gezegd: 'Waarom zijn we hier? Om te leren meer vreugde te hebben en meer kennis en ervaring op te doen' (*Leringen van kerkpresidenten: Brigham Young*, blz. 85).

Een van de basiservaringen in het leven is tegenspoed. Tegenspoed kan onze kennis vergroten en, als we ons houden aan de evangeliebeginselen, onze vreugde vergroten.

BEPROEVINGEN HEBBEN EEN DOEL

Ouderling Richard G. Scott heeft gezegd: 'U bent hier op aarde met een goddelijk doel. U bent hier niet om eindeloos vermaakt te worden of voortdurend plezier achterna te jagen. U bent hier om getoetst te worden, om uzelf te bewijzen, zodat u de extra zegeningen kunt ontvangen die de Heer voor u heeft. (. . .) De Heer heeft zijn zinnen gezet op uw groei en ontwikkeling' (*De Ster*, juli 1996, blz. 24).

Beproevingen kunnen ons tot groei en vooruitgang motiveren, zoals blijkt uit het leven van Florence Chukwurah uit Lagos (Nigeria). In haar jeugd werkte zuster Chukwurah onvermoed om de armoede van haar ouderlijk gezin te overwinnen. 'Ten eerste besloot ik aan de armoede te ontkomen door God

ernstig te zoeken', vertelt zij. 'Ik besloot mijn ouders en oudere mensen te gehoorzamen; ik besloot mijn schoolwerk serieus aan te pakken; en ik besloot hard te werken met mijn handen.' Door hard werken en veel wilskracht was ze in staat om haar steentje bij te dragen in het gezin en om een opleiding te volgen. Uiteindelijk werd ze gediplomeerd verpleegster en vroedvrouw. Sterker nog dan haar verlangen naar maatschappelijk succes was haar hunkering naar een gezin dat op de Heiland en zijn leringen zou steunen. Haar man deelde haar honger naar geestelijke zaken. Ze baden oprecht om de waarheid te vinden. Toen zij uiteindelijk kennismaakten met de kerk, wisten ze dat hun gebeden waren verhoord.

Nu is zuster Chukwurah dankbaar voor de zegeningen die de beproevingen met zich meebrachten. 'De Heer heeft mijn gebeden verhoord', zegt ze. 'Hij heeft mijn moeite beloofd met zoveel zegeningen, dat ik het niet kan beschrijven. Sinds ik lid van de kerk ben, word ik wakker met vrede in mijn hart. Ik zing voortdurend in mijn hart' (*De Ster*, juni 1996, blz. 17).

VREUGDE VINDEN IN ONZE EEUWIGE VOORUITGANG

Laten we op het soms moeilijke pad naar het eeuwige leven niet vergeten

dat onze hemelse Vader wil dat we onderweg vreugde hebben. De aarde kent veel schoonheid en het leven biedt ons de mogelijkheid om zinvolle relaties met anderen te ontwikkelen. Bovendien is veel van het leed in de wereld niet nodig. Ouderling M. Russell Ballard heeft gezegd: 'Het plan van geluk is beschikbaar voor al [Gods] kinderen. Als de wereld het zou aanvaarden, zou er vrede, vreugde en overvloed op aarde zijn. Veel van het leed dat we tegenwoordig kennen zou men kunnen uitbannen als alle mensen het evangelie zouden begrijpen en naleven' (*De Ster*, juli 1995, blz. 21).

Het evangelie van Jezus Christus leert ons wat we moeten weten en doen om ons leven ten volle en met vreugde te leven terwijl we ons voorbereiden op de eeuwigheid. □

Aanschouwelijk ond

Jon R. Howe FOTOGRAFEN: JED CLARK EN CRAIG DIMOND

Om zijn toehoorders te inspireren, gebruikte Jezus vaak bekende voorwerpen – zoals een verloren penning, een verloren schaap en een kostbare parel. Als evangelieleerkrachten kunnen wij ook aanschouwelijk onderwijs geven door (1) de Schriften te onderzoeken (2) bekende voorwerpen te gebruiken en door (3) creatief te zijn. Drie waarschuwingen: houd het aanschouwelijk onderwijs kort, eenvoudig en laat de voorwerpen niet belangrijker worden dan de les zelf.

Om de leerkrachten in onze wijk aan te moedigen beter aanschouwelijk onderwijs te geven, riep ik de deelnemers aan de komende bijeenkomst onderwijsverbetering bij elkaar en vroeg hun het voor hen meest indrukwekkende voorbeeld van aanschouwelijk onderwijs te noemen. De reacties waren geweldig en veroorzaakten een groter enthousiasme voor de aanstaande bijeenkomst dan normaal. Aan het begin van de bijeenkomst stelden mijn

vrouw, Rosie, en ik uit de reacties een lijst samen van dertig voorbeelden. De rest van de bijeenkomst moedigden we de leerkrachten aan over die indrukwekkende voorbeelden te vertellen.

Eunice Black, bijvoorbeeld, een ZHV-leerkracht, vertelde over een spreker die tien appels had uitgesteld. Ze waren het symbool voor zijn maandinkomen. Hij 'betaalde' één appel voor voedsel, twee appels huur en zo voort tot er één appel overbleef – een tiendeappel. Toen vroeg hij de bisschop om naast hem te komen staan. Hij zei dat hij hoopte dat de Heer begreep dat hij die maand nog veel rekeningen te betalen had en dat hij slechts een gedeelte van zijn tiende kon betalen. Hij nam een grote hap uit de appel en gaf de bisschop de rest. Deze les maakte een diepe indruk op zuster Black. Zij besloot eerst tiende te betalen en dan pas een begroting te maken voor de overige uitgaven.

David Baugh, quorumadviseur diakenen, vertelde

erwijs dat motiveert

een verhaal over een rauw ei, ingepakt in verschillende laagjes karton van een Eierdoos en plakband. De leerkracht vroeg een aantal leerlingen het pakje tegen de muur te gooien of op de grond te laten vallen. Hij nam het terug, pakte het uit en liet het beschermde, ongebroken ei zien. Hij legde de klas uit dat het evangelie bedoeld is om een ieder van ons op dezelfde manier te beschermen. Als we de geboden onderhouden, vormt het evangelie laagjes getuigenis om ons heen.

Jeugdwerklerkracht Pam Lareaux vertelde hoe haar grootmoeder haar een keer meenam in een verduisterde kamer, een kaars aanstak en Pam vervolgens vertelde hoe ze met haar eigen kaars andere kaarsen kon aansteken. Vervolgens leerde ze haar hoe

belangrijk het is om een voorbeeld te zijn en je getuigenis te geven. De les had zo'n indruk gemaakt dat Pam hem iedere keer weer wilde horen als ze op bezoek kwam.

Ik vertelde over mijn eigen lievelingsles. Bijna veertig jaar geleden gaf een raadgever van de bisschop een schoon, nieuw snoepje door in een groep diakenen. Vervolgens mocht wie het ook maar wilde het plakkerige snoepje opeten. Niemand wilde het hebben. Deze wijze leerkracht spoorde ons aan die les niet te vergeten als we oud genoeg waren om afspraakjes te maken. Hij moedigde ons aan rein te blijven en het meisje met wie we uit zouden gaan te respecteren. Het was een les over kuisheid die ik nooit heb vergeten.

Geestelijke voorbereiding in combinatie met inspirerend aanschouwelijk onderwijs kan een middel zijn om evangeliebeginselen beter te begrijpen en kan ons stimuleren om goede beslissingen te nemen. □

Als onze kinderen afdwalen

Ouderling John K. Carmack
van de Zeventig

OUDERS VAN RECALCITRANTE KINDEREN KUNNEN IN HET EVANGELIE LEIDING EN KRACHT VINDEN

Onlangs onze inspanningen om onze kinderen zo op te voeden dat ze de Heer liefhebben, zijn geboden onderhouden en een gelukkig, productief en gezond leven leiden, dwalen onze zoons en dochters soms af. Afdwalen kan inhouden dat ze zich inlaten met drugs, criminaliteit, onzedelijk gedrag en zelfs mishandeling van hun ouders en anderen. Andere, misschien minder ernstige maar desalniettemin zorgwekkende, vormen van afdwalen zijn: niet genoeg hun best doen, voortijdig schoolverlaten en geen doel of geluk in het leven vinden.

Kenmerkende reacties van ouders zijn verdriet, wanhoop, vertwijfeling, depressie, schuldgevoelens, het idee dat men niet goed genoeg is en gefaald heeft. Onder zulke omstandigheden kunnen ouders ook boos zijn, zich terugtrekken en gewoon op

willen geven. Die reacties verergeren de problemen meestal alleen maar.

Mijn vrouw en ik hebben vrienden die, door hun zoons gedrag, bijna al de bovengenoemde gevoelens hebben ervaren. De afgelopen vijf of zes jaar zijn een verschrikkelijke nachtmerrie voor hen geweest. Ze hebben iedere denkbare benadering uitprobeerend en hun zoon zelfs in verscheidene dure ontwenningsklinieken ingeschreven. Meestal hield hij het er, ondanks zijn goede voornemens, slechts een week uit.

De vader verwoordt zijn intens verdriet en zijn hoop als volgt: 'Er is geen doe-het-zelf-boek voor ouders met jongelui zoals onze zoon. Je bidt tot de Heer en vraagt of Hij je in woord en daad wil leiden en je hoopt dat je verstandige beslissingen zult nemen.' Zijn vrouw en hij zijn standvastig in hun geloof en zeggen: 'We

INMS, PROGRAFIE, PERS, INTERVIEW, BEPDE, N.C. WYETH, LIET, BELGIËN, IAN, GIESBOUW, GIESBO
HET TOEBEWAKING VAN HET COLBY COLLEGE MUSEUM OF ART, FOTO GEFORSERD DOOR EEN VADER

koesteren de sterke hoop dat, omdat hij aan ons verzegeld is, de banden van het eeuwig verbond sterker zijn dan de banden van de tegenstander die hem nu in zijn greep lijkt te hebben. We hopen dat de dag zal komen dat hij zal terugkeren naar ons eeuwig gezin en zich zal bekeren.'

Onze vrienden zijn slechts twee van de duizenden anderen die in soortgelijke omstandigheden geconfronteerd worden met beproevingen die haast niet te verdragen zijn. Bij de moeilijkheden van het ouderschap denken we meestal aan de jaren dat kinderen opgroeien, maar deze moeilijkheden zijn niet aan leeftijd gebonden. De zorgen van ouders houden niet op als de kinderen volwassen zijn.

In een poging meer begrip aan te kweken voor ouders die lijden onder het gedrag van hun kind, en om hen te helpen, denk ik dat het zinvol is om (1) twee soortgelijke probleemsituaties te bekijken, (2) leerstellingen te bestuderen die ouders in zulke of andere ernstige probleemsituaties wezenlijk van nut kunnen zijn en (3) te bespreken hoe ouders sterk kunnen blijven in die turbulente jaren.

ALCOHOL EN DRUGS

• **Alcohol.** Een vader en moeder hadden een groot deel van hun leven veel verdriet en leed omdat hun zoon vanaf zijn dertiende regelmatig veel alcoholische drank dronk. Hij is nooit van zijn alcoholisme genezen en is er uiteindelijk jong aan gestorven.

Kort voordat de ziekte een eind maakte aan zijn gekwelde leven, vroeg een van zijn broers aan hem: 'Wanneer heb je voor het eerst gedronken?' Het antwoord was zowel ontstellend als onthullend. Hij legde uit dat hij op vijftjarige leeftijd

een keer bij een vriendje aan het spelen was. De ouders van het jongetje waren niet thuis en zijn vriendje bood hem bier aan. Hij wist niet wat alcoholische drank was en dacht dat zijn vriendje *root beer* bedoelde. Toen proefde hij het voor

Dat onze kinderen een ander pad volgen dan wij ze hebben geleerd, geeft ons niet het recht om ze te verwerpen. Wij kunnen zelden ten volle begrijpen waarom het leven van ons kind plotseling zo'n slechte wending heeft genomen.

het eerst en vond het lekker. Met dertien jaar was hij alcoholist.

Zolang hun zoon leefde, baden zijn ouders, maakten ze zich zorgen of vochten ze zonder succes om hem terug te winnen en te helpen. Ze vonden hem in biljartlokalen en cafés, bij drinkmaatjes en in de gevangenis. Soms wisten ze jaren niet waar hij was, een uiterst verdrietige situatie, waarbij wat de ouders door het hoofd ging vaak nog erger was dan wat er daadwerkelijk gebeurde. Er waren ook jaren waarin hij met de hulp van Anonieme Alcoholisten en de liefdevolle aandacht van hen die met hetzelfde probleem hadden geworsteld, nuchter was en een productief leven leidde.

In al die jaren van verdriet, gaven deze ouders nooit op. Ontelbare uren zaten zij op hun knieën en baden voor hun zoon, vaak smekend om te mogen weten waar hij zich bevond. Toen zijn moeder ernstig ziek was, wist niemand waar hij was. De Geest spoorde de jongen aan zijn ouders te bellen en zo kwam hij weer thuis. Hij was het die samen met zijn vader en zuster zijn moeder tijdens de laatste dagen van haar leven verzorgde.

•**Drugs.** Tijdens mijn jaren als priesterschapsleider in Los Angeles (Californië) had een aantal ouders kinderen die verstrikt waren geraakt in het zo gangbare drugsmilieu van de jaren zestig. Een vader vroeg mij om raad en troost. Twee van zijn zoons waren verslaafd geraakt aan hard drugs, wat angstwekkende

gevolgen had voor hem en zijn vrouw.

Ondanks de normale fouten die iedere ouder tijdens de opvoeding maakt, had dit echtpaar altijd geprobeerd een liefdevol voorbeeld voor hun kinderen te zijn en hun thuis de evangeliebeginselen te leren. Desondanks namen twee van hun zoons tragische beslissingen. Toen de ernst van de problemen aan het daglicht kwam, oordeelden de ouders hard over zichzelf en vond de vader zichzelf niet meer waardig om zijn priesterschapstaken te vervullen. Ik haalde hem over om zijn taken in de kerk te blijven uitvoeren en sprak mijn vertrouwen uit in de toekomst van zijn kinderen.

Ik wees hem toen op enkele kerkleerstellingen die de benodigde hoop en balsem bieden. En ik wil ze nu graag vertellen aan alle ouders, vooral aan hen die lijden en gefrustreerd zijn omdat ze de dromen voor hun kinderen in rook zien opgaan.

RELEVANTE LEERSTELLINGEN

Sommige ouders lijden enorm omdat zij zichzelf onterecht verwijten slechte ouders te zijn. Ze betrekken president David O. McKays geweldige profetische uitspraak 'geen enkel succes weegt op tegen falen in het gezin' (David O. McKay, Conference Report, april 1964, quoting J.E. McCulloch, *Home: The Savior of Civilization* [1924], 42) op een verkeerde manier op zichzelf. Het lijkt zelfs op onbewust concluderen dat zij wel slechte ouders moeten zijn aangezien een van hun kinderen drugs of

alcohol gebruikt. Het schijnt niet uit te maken hoe hard ze hun best hebben gedaan. Wat ze verder ook voor goeds hebben gedaan of wat voor successen ze ook hebben bereikt, niets weegt op tegen hun falen in het gezin. President McKays uitspraak is bedoeld om ouders aan te moedigen betrokken te blijven bij hun kinderen. Niet omduidelijk te maken dat ouders gefaald hebben als ze ondanks alle moeite en tijd die ze in hun kinderen hebben gestoken en ondanks alle opofferingen die ze zich hebben getroost nog steeds niet de verlangde beloningen hebben ontvangen. Er is een aantal andere raadgevingen en leerstellingen die ons meer inzicht kunnen verschaffen.

•**Vertrouw op onze hemelse Vader.** Voor de meesten van ons is het leven een mengeling van vreugde en verdriet, blijdschap en smart, goed en kwaad. Onze hemelse Vader begrijpt volkomen wat we in het sterfelijk leven doormaken. Hij staat al deze omstandigheden toe en heeft ons keuzevrijheid gegeven als een soort levend laboratorium voor menselijke groei. Bovendien moet Hij dezelfde omstandigheden hebben meegemaakt en dezelfde gevoelens hebben gehad als wij, want de profeet Joseph Smith heeft ons geleerd: 'God was eens zoals wij zijn' en '[vertoefde] op een aarde' (*Leringen van de profeet Joseph Smith*, blz. 314–315). Een van Gods uitverkoren zoons rebeleerde tegen Hem in het vorsterfelijk bestaan en haalde bovendien een derde van de kinderen van onze hemelse Vader over een duivels pad te volgen.

Als u als ouder erg lijdt door een verloren kind, denk dan aan ouders in de Schriften die net zo leden. Bijvoorbeeld Adam en Eva, wier zoon Kaïn zijn broer Abel doodde; Lehi en Sariah, wier twee oudste zoons rebelleerden; Abraham, Isaak en Jakob, die grote voorbeelden, die samen met hun vrouw veel verdriet hadden om hun kinderen; Alma de jongere, die een opstandige zoon, Corianton, had; en Mosiah, die verscheidene opstandige zoons had.

In 1929 heeft ouderling Orson F. Whitney van het Quorum der Twaalf Apostelen gezegd: 'U, ouders van eigenzinnige en onhandelbare kinderen, geef ze niet op, laat ze niet aan hun lot over. Zij zijn niet geheel en al verloren. De Herder zal zijn schapen vinden. Zij waren van hem voordat zij van u waren – lang voordat Hij ze aan uw zorg toevertrouwde; en Hij houdt beslist meer van ze dan u. Zij zijn slechts in onwetendheid van het goede pad afgedwaald, maar God is barmhartig jegens de onwetenden. Alleen een volledige kennis brengt een volledige verantwoordelijkheid met zich mee. Onze hemelse Vader is veel barmhartiger, oneindig liefdevoller, dan zelfs zijn beste dienstknecht, en het eeuwig evangelie is machtiger in het redden dan ons bekrompen, aardse verstand kan bevatten' (zie *De Ster*, januari 1988, blz. 24).

Door de eeuwen heen hebben veel ouders die voor enorme problemen met hun kinderen stonden, daadwerkelijk steun en hulp van onze hemelse Vader ontvangen in hun

pogingen hun kinderen te bereiken.

•Respecteer de keuzevrijheid.

Een besturende leerstelling van het universum die in alle tijden van toepassing is, ook toen God de aarde formeerde, is dat God zijn volk keuzevrijheid heeft gegeven – het recht om tussen goed en kwaad te kiezen. Omdat wij keuzevrijheid hebben gekregen, is het niet meer dan rechtvaardig dat we daarvoor aan Hem rekenschap moeten afleggen. Als we geen keuzevrijheid zouden hebben, zou God verantwoordelijk zijn voor alles wat we doen. Dat zou betekenen dat we nooit echt de ware betekenis van onze overtuiging met betrekking tot goed en kwaad zouden kennen.

Dit is geen neutrale wereld. Goed en kwaad beïnvloeden ons en onze kinderen. Door onze kinderen juiste beginselen te leren, kunnen ze weloverwogen keuzes doen. Maar als kinderen keuzes doen in strijd met evangeliebeginselen, zullen ze altijd de gevolgen daarvan moeten dragen en sommige gevolgen kunnen ernstig zijn. In de *Leer en Verbonden* lezen we: 'En mijn volk moet noodzakelijkerwijze worden gekastijd, totdat zij gehoorzaamheid leren, indien nodig door de dingen, die zij lijden' (LV 105:6, cursivering toegevoegd). Hoewel deze weg moeilijker is, let de Heer op jonge mensen die verslaafd zijn geraakt en Hij waakt geduldig over hen terwijl zij door eigen ervaring goed en kwaad leren kennen.

Ouderling Orson F. Whitney parafraseerde de woorden van de profet Joseph Smith toen hij zei dat 'de

eeuwige verzegeling van getrouwe ouders aan hun kinderen en de goddelijke beloften die hun gedaan zijn omdat zij moedig de zaak van de waarheid dienen, niet alleen henzelf maar ook hun nageslacht zal redden. Ook al dwalen sommige schapen af, het oog van de Herder is op hen gericht en vroeg of laat zullen zij de uitgestrekte armen van de goddelijke voorzienigheid voelen die hen terugleidt naar de kudde, of dat nu gebeurt in dit leven of hierna. (...) Ze zullen lijden voor hun zonden; en misschien doornige paden betreden; maar het leidt hen uiteindelijk, net als de bekeerlijke verloren zoon, naar het hart en huis van een liefhebbende en vergevgezinde Vader. De pijnlijke ervaring zal niet voor niets zijn geweest. Bid voor uw weerspannige en ongehoorzame kinderen; klamp u aan hen vast met uw geloof. Blijf hopen, vertrouwen tot u de verlossing van God ziet' (in *Conference Report*, april 1929, blz. 110).

We kunnen en mogen veel verwachten van onze kinderen, maar we kunnen ze niet dwingen om zo te zijn als God wil. Onze kinderen zullen de kerk alleen blijven bezoeken en het evangelie alleen blijven leven als zij dat *willen*. Als recalcitrante kinderen volwassen worden, komt er misschien een tijd dat we onze huidige verwachtingen en benadering moeten wijzigen. We kunnen de situatie beter accepteren zoals ze is dan voortdurend in onrust blijven leven. We moeten niet van onze kinderen verwachten dat ze volmaakt zijn, maar liever met

geduld en liefde ons het eeuwige gezichtspunt van de Heer eigen maken.

• **Veroordeel anderen niet onrechtvaardig.** Want alleen God en Jezus Christus (zie LV 76:68) kunnen oordelen wat in iemands hart leeft.

Alleen Zij kunnen op een wijze en volmaakte manier beoordelen waar het evenwicht ligt tussen gerechtigheid en genade en of ons hart verzacht is en we ons van onze zonden bekeerd hebben. Om die reden is ons geboden niet onrecht-

vaardig over anderen te oordelen. Wanneer we hard over iemand oordelen, zal de Heer ons met dezelfde maat oordelen. (Zie BJS, Matteüs 7:1-3.) Zowel God als zijn Zoon zijn absoluut rechtvaardig en volledig betrouwbare rechters, volmaakt in licht, begrip en kennis.

Vooral ouders met kinderen die een voorkeur voor het eigen geslacht hebben, krijgen hartverscheurende ervaringen. Ze vragen zich misschien af hoe ze hun jongvolwassen kind kunnen steunen zonder hun onzedelijke gedrag te vergoelijken. Harde en veroordelende opmerkingen, dreigen met onterven of andere vormen van mishandeling helpen hun zoon of dochter niet. Ouders moeten de jongeman of jongevrouw met liefdevolle zorg blijven benaderen en ondertussen Gods wet van kuisheid jegens hem of haar blijven steunen.

Dat onze kinderen een ander pad volgen dan wij ze hebben geleerd, geeft ons niet het recht om ze te verwerpen. Wij kunnen zelden ten volle begrijpen waarom het leven van een kind plotseling zo'n slechte wending heeft genomen. Alleen God heeft de middelen en de feiten om te bepalen waardoor dat ongewenste gedrag is ontstaan. Hij alleen, door zijn Zoon (zie Johannes 5:22), kan en 'zal elke daad doen komen in het gericht over al het verborgene, hetzij goed, hetzij kwaad' (Prediker 12:14).

Onze relatie met onze kinderen is waardevol. We moeten hen niet zo snel en hard verwerpen of veroordelen dat de schade haast onomkeerbaar wordt.

'Ook al dwalen sommige schapen af, het oog van de Herder is op hen gericht en vroeg of laat zullen zij de uitgestrekte armen van de goddelijke voorzienigheid voelen die hen terugleidt naar de kudde.'

• **Wend u tot de Heiland.** Omdat God het onvermijdelijke gevolg van keuzevrijheid kent – we doen allemaal goede en slechte keuzes en we begaan in zekere mate allemaal overtredingen – heeft Hij in een Heiland voorzien die ons heel snel wegrukt uit onze gevaarlijke situatie. De Heiland heeft de last op zich genomen van onze zonden, pijn, zwakheden en gevoelens van wanhoop. We kunnen de helende kracht van zijn verzoe­ning ontvangen als we ons hart verzachten, ons van onze zonden bekeren en een ander mens worden. Ook al weet de Heiland wat uiteindelijk het beste voor ons is toch treurt Hij met ons wanneer we hevige lijden. Maar het is voor ons eeuwig welzijn soms noodzakelijk dat Hij ons niet te snel van onze lasten bevrijdt.

De Geest van de leerstellingen van de Heiland verduidelijkt hoe we moeten reageren als een van onze kinderen afdwaalt. We moeten bereid zijn de ‘negennegentig’ achter te laten om de ene te zoeken (zie Lucas 15:1-7); het huis te doorzoeken om de verloren penning te vinden (zie Lucas 15:8-10); en zelfs hem te verwelkomen die ons geld verkwest heeft (zie Lucas 15:11-32). Hoe kunnen we daarmee beginnen?

• **Zoek de Heer.** Problemen met recalcitrante kinderen zijn meestal gecompliceerd en verschillen van kind tot kind. Er bestaat geen eenduidige manier om hen te bereiken. De Heer in gebed om hulp vragen, is misschien de beste of enige manier om de noodzakelijke leiding te ontvangen in onze situatie. In

Romeinen 8:26 legt de apostel Paulus uit dat ‘wij [niet] weten wat wij bidden zullen naar behoren, maar de Geest zelf pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen’. Door dicht bij de Heer te komen en naar de leiding van de Geest te streven, kunnen we te weten komen wat we moeten doen.

• **Herken de Geest.** Als we in diep en oprecht gebed dichtbij de Heer zijn gekomen, moeten we leren de influisteringen van de Geest te herkennen. In de Leer en Verbonden belooft de Heer ‘Ik zal u van mijn Geest mededelen, Die uw verstand zal verlichten’ (zie LV 11:12–14). We kunnen concrete instructies van de Heer ontvangen over wat ons kind op een bepaald moment nodig heeft.

• **Sla acht op de influisteringen.** Als de Geest ons influisteringen heeft gegeven, moeten we standvastig voortgaan. In Spreuken staat ‘vertrouw op de Here met uw ganse hart en steun op uw eigen inzicht niet’ (Spreuken 3:5). Soms vergt wat we moeten doen geloof. Alleen de Heer kent het volledige plaatje. Als wij bereid zijn ons verstand en hart aan Hem over te geven, kunnen we inzicht verkrijgen waardoor we op elk moment kunnen weten hoe we met ons kind om moeten gaan. Als we weten dat we door de Heer geleid worden, geeft dat ons grote innerlijke kracht bij moeilijkheden.

Vergeet niet dat we niet alleen zijn. De Schriften beloven ons hoop en vrede. Dat Jezus Christus precies begrijpt wat ouders van recalcitrante kinderen doormaken, blijkt wel uit

die geweldige gelijkenis van de verloren zoon. De Heer leert ons in deze gelijkenis dat we uiteindelijk alle obstakels kunnen overwinnen als we maar geduld oefenen en meer wijsheid en begrip ontwikkelen. (Zie Lucas 15:11–32.)

• **Geef nooit op.** Als het lijkt dat u uw dochter of zoon nu niet kunt bereiken, blijf het dan proberen en blijf van hem of haar houden. Alleen al het verlangen uw kind de hand te reiken, voor hem of haar te zorgen en te helpen, zijn daden van liefde en blijven niet altijd onopgemerkt. President Joseph F. Smith heeft een advies gegeven dat mij vaak in moeilijke tijden heeft geholpen: ‘Vaders, als u wilt dat uw kinderen de evangeliebeginselen leren, als u wilt dat ze de waarheid liefhebben en begrijpen, als u wilt dat ze gehoorzaam zijn en een hechte band met u hebben, houd dan van ze! (...) Hoe recalcitrant ze ook mogen zijn, (...) spreek niet op boze, harde en veroordelende toon tegen ze. Wees vriendelijk. (...) U kunt ze niet voortdrijven; ze laten zich niet voortdrijven’ (*Gospel Doctrine*, vijfde uitgave [1939], blz. 316).

Deze profetische raad van president Smith en de bovengenoemde leerstellingen moeten alle ouders hoop geven dat ze uiteindelijk kunnen overwinnen, als ze maar blijven bidden en helpen, en de deur openhouden voor hun kinderen. We moeten onze kinderen opbouwen en ze niet loslaten. Als we in hun jeugd een gezinsband opbouwen die hen sterk en steunt, hebben we later een

betere kans om ze door hun beproevingen en verleidingen heen te helpen.

RAAD VOOR OUDERS

Ik heb een paar nuttige ideeën voor ouders met recalcitrante

kinderen om die moeilijke tijden te doorstaan.

• **Zorg eerst goed voor uzelf.** Uw kinderen rekenen op uw advies, rijpheid en hulp in moeilijke situaties. Als u zelf lichamelijk of geestelijk niet goed functioneert in zulke situ-

aties, bent u waarschijnlijk minder in staat uw kinderen te helpen. Laat de chaos in hun leven uw leven niet overspoelen. Ga verder met uw normale bezigheden voor zover dat redelijkerwijs gaat.

Kinderen kunnen u uitdagen en uw normen en oordeel in twijfel trekken. Wees bereid uw overtuiging en wijsheid met hen te delen. Soms is het juiste moment om met ze te praten 's avonds laat als u moe bent, maar reageer positief op die momenten dat de deur tussen u en uw kind opengaat.

• **Zoek hulp.** De medische wetenschap heeft de laatste jaren veel ontdekt over alcoholisme, drugs en andere ernstige gebreken en afwijkingen. Ik wil ouders van aan drugs of alcohol verslaafde kinderen ten strengste aanraden de nieuwste beschikbare technieken te onderzoeken om hun kinderen te helpen en te genezen. Spreek erover met uw huisonderwijzers, quorumleiders en uw bisschop of gemeentepresident.

• **Probeer uw eigen leven niet afhankelijk te maken van de prestaties van uw kinderen.** Sommige ouders zijn zo onverstandig hun kinderen te spiegelen aan hun eigen hoop en verwachtingen. Ze genieten met de juiste mate van de prestaties van hun kinderen, maar als ouders teveel nadruk leggen op hun eigen verwachtingen, kan dat teveel druk en stress voor hun kinderen teweegbrengen. Conflicten tussen ouders en kinderen kunnen ernstig zijn als de ouders geen begrip en respect

Er bestaat geen alleen-zaligmakende manier om recalcitrante kinderen te bereiken. De Heer in gebed om hulp vragen, is misschien de beste of enige manier om de noodzakelijke leiding te ontvangen in zo'n situatie.

kunnen opbrengen voor die wensen en ambities van hun kinderen die verschillen van hun eigen wensen en ambities.

• **Steun uw verloren kind in wijsheid.** Vaak zijn er anderen die in moeilijke tijden meer invloed hebben op het leven van uw kind. Uiteindelijk kan het een van hen zijn die het omkeringsproces bij uw zoon of dochter op gang brengt. Het kan een goede vriend zijn of de verkering, een leerkracht, een wijze scoutingleider, een seminariëleerkracht, een priesterschapsleider of een jongevrouwen- of ZHV-leidster. En soms komen jongeren terug op hun beslissingen of levenswijze nadat ze hard met de justitie in aanraking zijn geweest.

Vaak echter keren jongeren ten slotte weer terug naar het gezin. Net als in de gelijkenis van de verloren zoon, komt een recalcitrante zoon of dochter soms tot zichzelf en keert dan terug naar huis voor balsem en steun. Als dat gebeurt, hebben we de kans om onze zoon of dochter te begeleiden bij een nieuwe start nadat we ze met open armen hebben ontvangen.

• **Vermijd gevoelens van ontkenning en onterecht zelfverwijt.** Alle ouders maken fouten, maar de meesten hebben een diep verlangen om zo goed mogelijk hun ouderlijke plichten te vervullen. Sommige ouders echter ontkennen de realiteit van het pad dat hun kinderen hebben betreden. Ze verzinnen smoesjes en hopen dat het bewijs niet is wat het lijkt. Het is beter voor

alle betrokkenen om snel de ernst van de problemen te bepalen, want vroege interventie kan essentieel zijn om het ongewenste gedrag een halt toe te roepen.

Andere ouders raken overweldigd door zelfmedelijden en schaamte.

Deze gevoelens kunnen de liefde voor hun zoon of dochter verdringen. Stelt u zich eens voor wat een effect het op een kind heeft als het voelt dat zijn ouders zich voor hem schamen. Dat kan een wig drijven tussen ouder en kind en de deur voor

Net als in de gelijkenis van de verloren zoon, komt een recalcitrante zoon of dochter soms tot zichzelf en keert dan terug naar huis voor balsem en steun. Als dat gebeurt, hebben we de kans om onze zoon of dochter te begeleiden bij een nieuwe start nadat we ze met open armen hebben ontvangen.

het verloren kind sluiten.

Als we de uitdagingen om ons eigen karakter te vervolmaken niet aangaan, gaan kansen verloren om ons vermogen te vergroten anderen te begrijpen, lief te hebben, te dienen en voor ze zorgen. Door onze pogingen kinderen behulpzaam te zijn bij het veiligstellen van hun eeuwig heil, werken we ook aan *ons* eeuwig heil.

• **Vergeet de allerlaatste menselijke vrijheid niet.** Iedere ochtend staan ouders van afgedwaalde kinderen voor de ultieme test of ze met zoveel pijn nog door kunnen gaan, kunnen liefhebben en als ouder kunnen functioneren. Denk eens aan Viktor E. Frankl. Hij was jood en overleefde een concentratiekamp van de nazi's. Slechts één op de 28 gevangenen overleefde de kampen. Viktor Frankl schreef later: 'zelfs onder dergelijke zware psychische en fysieke spanningen kan de mens een spoor van geestelijke vrijheid, van een onafhankelijke geest, behouden.

'Wij, die in concentratiekampen hebben geleefd, wij zijn de gevangenen niet vergeten die door de barakken liepen om anderen op te beuren en te troosten, die hun laatste korst brood aan een medegevangene schonken. Hun aantal was wellicht klein, toch hebben deze mannen overtuigend bewezen dat één ding de mens niet kan worden ontnomen: de allerlaatste menselijke vrijheid – de keuze onder alle omstandigheden zijn eigen houding te bepalen, zijn eigen weg te kiezen.' (*De zin van het bestaan* [1984], blz. 86).

Hij voegde eraan toe dat gevangenen die dagelijks gemeenheid, wreedheid, gebrek aan respect voor het leven en menselijke waardigheid ervoeren, ofwel te gronde gingen ofwel leerden dat '*het er niet zozeer toe doet wat wij van het leven verwachten, dan wel wat het leven van ons verwacht.*' (*De zin van het bestaan*, blz. 99). Net als ouders met afdwalende kinderen, werden zij door het leven op de proef gesteld, iedere dag en ieder uur. Deze beproevingen waren voor iedere man en vrouw van moment tot moment anders. Ze leerden dat niets zo erg kan zijn als de vernietiging van hun gemoedrust en waardigheid. Ze ontdekten dat de juiste houding hen vrijmaakte van een deel van het kwaad dat zij te verdragen hadden.

Onze vrienden wier zoon zoveel verdriet had veroorzaakt, vertelden me: 'We hebben veel meer tijd besteed aan schriftstudie en bidden dan ooit tevoren'. Ouders worden vaak geestelijk en emotioneel sterker in hun strijd om hun afgedwaalde kinderen te helpen en terug te winnen.

Veel ouders zullen niet in zulke onverdraagzame situaties raken. Sommige gezinnen echter, waaronder mijn ouderlijk gezin, hebben al angstwekkende moeilijkheden meegemaakt. Andere zullen ze nog ervaren. Geef niet toe aan verlamdende schuldgevoelens en gevoelens van moedeloosheid. Zoek geestelijke hulp en gemoedrust. Wees sterk en moedig. U zult er doorheen komen.

In 1919 haalde Alonzo A.

Hinckley, toen president van de ring Deseret van Zion, de volgende woorden van ouderling James E. Talmage van het Quorum der Twaalf Apostelen aan: 'Ik beloof de heiligen in de ring Deseret dat ze, als zij zo leven dat ze hun zoons en dochters recht in de ogen kunnen kijken, wanneer een van hen kinderen afdwaalt, kunnen zeggen: "Het is in strijd met wat ik ze geleerd en getoond heb; het is in strijd met al ons werk van liefde, lankmoedigheid, geloof, gebed en toewijding dat deze jongen of dit meisje is afgedwaald" – ik beloof u, vaders en moeders, dat geen van hen verloren zal gaan, tenzij ze door te ernstige zonden het vermogen hebben verloren om zich te bekeren' (in Conference Report, oktober 1919, blz. 161).

Deze raad geeft balsem en hoop. We begrijpen misschien niet precies hoe ouderling Talmage's woorden in dit leven in vervulling zullen gaan, maar we beseffen dat de relatie tussen rechtschapen ouders en hun kinderen meer omvat dan we in dit leven kunnen begrijpen. Er is meer hulp beschikbaar voor problemen binnen de ouder-kind-relatie dan we met onze aardse logica kunnen bevatten. We zijn niet alleen in onze strijd om het verbond tussen ons en onze kinderen te redden en in stand te houden.

Ik hoop dat alle ouders van afgedwaalde kinderen hun best zullen doen om hun kinderen te helpen en hoop in hun hart zullen houden voor het uiteindelijke resultaat van de goddelijke zending als ouders. □

BROOD VOOR DE ZENDELINGEN

Marcelino Fernández Rebollos Suárez

ILLUSTRATOR: TADD R. PETERSON

Het was de dag voor een zoneconferentie van de zone Castile-La Mancha in het zendingsgebied Madrid (Spanje). De zendingspresident, Richard H. Winkel, was samen met zijn vrouw en twee assistenten, de ouderlingen Borchert en Allen, de hele dag bezig met de organisatie van de

conferentie. Zodat niets de Geest tijdens de bijeenkomst kon verstoren, planden ze elk detail nauwkeurig: het vergaderschema, de sprekers, de lofzangen en het bijzondere muziekgedeelte. Ze zorgden ook voor de materiële zaken, zoals voedsel voor de lunch. Er zouden 26 zendelingen komen.

Op de dag van de conferentie, een Spaanse feestdag, liep alles zoals gepland. De bijeenkomst was inspirerend en het getuigenis van de zendelingen werd versterkt.

Maar toen president en zuster Winkel de lunch wilden klaarmaken, merkten ze dat ze ondanks alle goede voorbereidingen vergeten waren brood te kopen! President Winkel wilde de zendelingen niet met een hongerige maag laten vertrekken en daarom gaf hij zijn assistenten een biljet van vijfduizend pesetas en zond ze op pad om 26 broodjes te kopen.

Eenmaal buiten vonden de ouderlingen Borchert en Allen 100 pesetas op straat (iets wat ze nog nooit hadden meegemaakt in de bijna twee jaar die ze in Spanje waren). De zendelingen wisten niet hoe ze de eigenaar moesten vinden en het geld terug moesten geven en daarom gingen ze op pad met 5.100 pesetas voor de broodjes.

De twee zendelingen beseften al gauw dat het een feestdag was en dat alle supermarkten gesloten waren. Daarom besloten ze brood te kopen in een van de vele café's in de hoofdstraat van de stad. Ze gingen het eerste café binnen waar ze langs kwamen en vroegen om 26 broodjes. De eigenaar zei dat hij er slechts één kon missen. De zendelingen kochten het broodje voor 60 pesetas – met 5.040 pesetas over gingen ze op weg naar het volgende café.

De eigenaar van het tweede café kon net als de eerste maar één broodje missen. Hij vroeg er 50 pesetas voor. De zendelingen legden al hun geld – de 40 pesetas en het biljet van 5.000 pesetas – op de bar. Omdat de eigenaar het biljet niet kon wisselen, mochten ze het broodje voor 40 pesetas hebben.

Met 5.000 pesetas en twee broodjes gingen de zendelingen naar het derde café en vroegen om 24 broodjes.

Ze legden hun 5.000 pesetas op de bar. De eigenaar van het café kon hun slechts één broodje verkopen, voor de prijs van 50 pesetas. Maar omdat hij niet kon wisselen, mochten ze het gratis meenemen.

De zendelingen gingen het vierde café binnen met drie broodjes en 5.000 pesetas en vroegen om 23 broodjes. Weer legden ze hun 5.000 pesetas op de bar. En opnieuw kon de eigenaar hun er maar één verkopen. Ook nu kostte het 50 pesetas en opnieuw mochten ze het zo meenemen omdat de eigenaar geen wisselgeld had.

De zendelingen stapten het vijfde café binnen met vier broodjes en 5.000 pesetas. Ze vroegen 22 broodjes en legden hun 5.000 pesetas op de bar. En weer kon de eigenaar hun slechts één broodje verkopen en weer kostte het 50 pesetas. Ook nu had hij geen wisselgeld en kregen ze het broodje gratis.

En zo ging het door. Een tijdje later kwamen de zendelingen weer terug bij het kerkgebouw met 26 broodjes en datzelfde biljet van 5.000 pesetas.

Deze ervaring herinnerde de zendelingen aan de keer dat de Heiland de menigte, die drie dagen niet gegeten had niet wilde laten vertrekken zonder ze iets te eten gegeven te hebben. Jezus zei tegen zijn apostelen: 'zonder voedsel wegzenden wil Ik hen niet, zij mochten eens onderweg bezwijken'. Door de macht van de Heiland 'aten [zij] allen en werden verzadigd'. (Zie Matteüs 15:32–38.)

Deze hedendaagse vergelijking kan zich niet meten met de grootsheid en kracht van het wonder van de broden en de vissen. Maar voor een groep zendelingen in Spanje was het voldoende om hen eraan te herinneren dat de Heer zich in onze tijd net zo bewust is van de behoeften van zijn discipelen als in vroeger tijden en dat Hij hen zal zegenen met wat ze nodig hebben. □

DE POSITIEVE LIJST

Jack Weyland

ILLUSTRATOR: DILLEN MARSH

Als iemand iets aardigs tegen Roel zei, kon – of wilde – hij dat niet accepteren. Een typerend voorbeeld hiervan is het volgende gesprek met de adviseur van zijn lerarenquorum.

‘Ha Roel, fijn dat je er bent! We kunnen je goed gebruiken in het basketbalteam van de wijk.’

‘Ik ben niet erg goed in basketbal. Ik ben alleen gekomen omdat de anderen me er steeds over opbelden.’

‘Ga maar even opwarmen. We hebben je langeafstandsschot nodig.’

‘Ik heb geen langeafstandsschot. Ik heb niet eens een kortefstandsschot.’

‘Wat is jouw plaats in de wedstrijd dan?’

‘Zorgen dat het andere team medelijden met me heeft,’ zegt Roel mistroostig.

Suzan heeft kennelijk last van dezelfde kwaal. Maar bij haar is die ontstaan door in de spiegel te kijken.

‘O, ik zie er niet uit. Dat stomme haar. En waarom ben ik niet lang en slank? Dat is toch niet teveel gevraagd?’

Klinken deze geluiden van Roel en Suzan je bekend in de oren? Ben jij ook zo? Als jij je eigen strengste criticus bent, als jij een lange lijst negatieve zaken over jezelf kunt opsommen en niets positiefs, als je geen complimenten in ontvangst kunt nemen en vindt dat men niets aan jou heeft, lees dan verder. Dit artikel is voor jou

bestemd. Hier zijn tien stappen waardoor je je gevoel van eigenwaarde kunt versterken.

1. VRAAG OM DE POSITIEVE LIJST EN GEBRUIK HEM

Je hebt aardse ouders die van je houden en veel goeds in je zien. Of grootouders. Of een bisschop, huisonderwijzer, jongevrouwenadviseur of priesterschapsquorumleider. Of een familielid, leerkracht op school of goede vriend. Vraag hen om een lijst met jouw

goede eigenschappen en talenten. Echt.

Dat is voor jou misschien wel moeilijk. Misschien ben je bang dat ze om je verzoek lachen. Zeg bijvoorbeeld: ‘Ik meen het! Ik heb hierover in *De Ster* gelezen en heb je hulp nodig.’

Waarom moet je om die Positieve Lijst vragen? Omdat je vader of moeder of een andere vertrouwenspersoon je al heel lang kent. Zij vinden je geweldig. Waarschijnlijk spreken ze met trots over je tegen hun vrienden. Maar soms vergeten ze misschien jou regelrecht te vertellen wat ze zo in je bewonderen. De Positieve Lijst is jouw kans om erachter te komen.

Je vader of moeder of grootouders hebben je misschien wel eerder verteld welke kwaliteiten je hebt, maar jij hebt misschien gemeend dat ze dat gewoon zeiden omdat het zo *hoort* en hun compliment niet

serieus genomen. De Positieve Lijst bevat hun mening op schrift.

Als je de Positieve Lijst eenmaal hebt, hang hem dan ergens op waar je hem elke dag ziet. Hang hem aan je kamerdeur of leg hem in een la die je heel vaak opendoet. Lees die lijst vaak, minstens één keer per dag. Denk iedere keer als je die positieve opmerkingen over jezelf leest: *zo kan ik zijn*. Misschien vind je dat moeilijk, maar doe het toch.

2. BRENG JOUW MENING IN OVEREENSTEMMING MET DIE VAN JE HEMELSE VADER

Je moet inzien dat een negatieve kijk op jezelf verkeerd is. Bedenk dit: onze Vader in de hemel schat jou heel hoog in. Je bent zijn zoon of dochter, met goddelijke mogelijkheden (zie Leer en Verbonden 132:20). Jouw verhoging is zijn werk en heerlijkheid (zie Mozes 1:39).

Als Hij veel goeds in je ziet, als Hij je waardevol vindt, moet jij jezelf dan ook niet de moeite waard vinden? Onze Vader in de hemel wil dat je vreugde hebt, en ware vreugde is een gevolg van het besef dat je zijn zoon of dochter bent, dat Hij een plan van geluk voor je heeft en dat je naar dat plan leeft.

Hoe kun je te weten komen wat zijn plan voor jou is? Probeer de kracht van gebed te ontdekken. Er is iemand die jou voor je geboorte kende, die jou temidden van de edelen en groten zag en je hoorde juichen over het plan om ons naar de aarde te zenden. Onze Vader in de hemel kent je en houdt van je. Is het niet belangrijk om Hem te laten weten hoe het met je gaat? Bedank Hem voor je zegeningen. Vraag Hem om hulp. Probeer zijn wil aangaande jouw situatie te leren kennen. Luister naar zijn antwoord. Bestudeer ook de Schriften en bid erover. Zij zijn een geweldige gids.

Je kunt ook baat hebben bij een patriarchale zegen. Die wordt door inspiratie, speciaal voor jou gegeven. Je kunt daardoor beter begrijpen welke mogelijkheden je hemelse Vader in je ziet. Je kunt je met de hulp van de bisschop op het ontvangen van zo'n zegen voorbereiden. Als je hem gekregen hebt, moet je hem regelmatig lezen. Je zult daardoor beter beseffen dat er fantastische zegeningen voor je in het verschiet liggen als je ervoor zorgt dat je getrouw blijft.

3. VERZADIG JEZELF MET DIENSTBETOEN

De Heiland heeft het heel mooi gezegd: '(...) wie zijn leven verliest om Mijnentwil, zal het vinden' (Matteüs 10:39). '(...) in zoverre jij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan' (Matteüs 25:40). Koning Benjamin heeft gezegd: '(...) wanneer gij in de dienst van uw naasten zijt, [zijt] gij

louter in de dienst van uw God' (Mosiah 2:17).

Als je je gelukkig wilt voelen, moet je anderen christelijke hulp bieden. Daardoor zul je meer over hun behoeften en minder over je eigen zorgen nadenken. En je leven zal meer betekenis krijgen. Zie jezelf als een dienstknecht of -maagd van onze Vader in de hemel, die klaar staat om de mensen om zich heen te helpen. Hoe zou Hij hen zegenen? Wat zou de Heiland doen? Wat kun jij doen?

4. BEKEER JE NU

Het is niet de bedoeling van onze Vader in de hemel dat wij ons eeuwig schuldig blijven voelen over problemen die we op een goede manier hebben opgelost. Als we ons oprecht bekeren, moet het schuldgevoel verdwijnen – een schuldgevoel moet een tijdelijk gevoel zijn dat ons tot verandering aanzet.

Probeer de kracht van gebed te ontdekken. Er is iemand die jou voor je geboorte al kende. Onze hemelse Vader schat jou heel hoog in. Als je je gelukkig wilt voelen, moet je anderen christelijke hulp bieden.

Maar wij kunnen niet doen alsof onze zonden niet bestaan of ze in ons eentje wegvagen. Voel je je ergens schuldig over? Je kunt niet helemaal tevreden met jezelf zijn, zolang dat niet opgelost is. Voor grote overtredingen heb je hulp van de bisschop nodig (zie LV 58:42-43). Als je niet weet wat je moet doen, vraag het hem dan.

Het goede nieuws is dat de verzoening van Jezus Christus eindeloos en eeuwig is. Hij geldt voor jou. Denk eens na over deze woorden van Alma de jonge:

‘En toen ik aldus werd gefolterd en gekweld door de herinnering aan mijn vele zonden, zie, toen werd ik tevens indachtig, dat ik mijn vader tot het volk had horen profeteren aangaande de komst van een zekere Jezus Christus, een Zoon van God, om voor de zonden der wereld verzoening te doen.

‘Toen mijn geest door deze gedachte werd bezield, riep ik in mijn hart: O, Jezus, Gij Zone Gods, wees mij, die vol bittere gal is en door de eeuwige ketenen des doods omvangen, genadig!

‘En zie, toen ik dit dacht, kon ik mij mijn smarten niet meer herinneren; ja, ik werd niet langer door de herinnering aan mijn zonden gekweld.

‘En o, hoe groot was mijn vreugde en welk een wondervol licht zag ik; ja, mijn ziel was vervuld van vreugde, juist zo buitengewoon groot als mijn smart was geweest!’ (Alma 36:17-20).

Satan wil ons graag laten denken dat, als we eenmaal gezondigd hebben, alles verloren is en we niet zo goed met die zonde door kunnen gaan of nog ergere zonden begaan. Satan ziet graag dat wij onszelf blijven kwellen, dat we vinden dat we niet meer naar de kerk moeten gaan, en veronderstellen dat aan de bisschop belijden alleen maar beschamend is en dat we er niet verder mee komen.

Maar dat is helemaal niet waar. Je kunt opnieuw beginnen. De kerkdiensten bijwonen is belangrijk. Je ouders en gezinsleden bij jouw groeiproces betrekken, kan het begrip in jullie relatie vergroten.

En het is de taak van de bisschop om te zorgen dat je profijt kunt hebben van de verzoening van de Heiland. Als je met de bisschop hebt gepraat, ga je je beter voelen. Waarom? Omdat hij een deel van de last die je droeg weg zal nemen. Sterker nog, hij zal je begeleiden als je een bekeringsplan opstelt. Waarschijnlijk zal hij je vragen bepaalde Schriftgedeelten te lezen, te bidden en misschien regelmatig contact met hem te houden.

Bovenal zal hij je stimuleren om dichter tot de Heiland te komen en naar de ingevingen van de Heilige Geest te luisteren. Hij zal je

laten inzien dat je een nieuw mens kunt worden. Hij zal je vertrouwen niet beschamen en een vriend voor je zijn. Als je doet wat hij vraagt, kun je vol hoop je weg vervolgen, met dankbaarheid voor de liefde van de Heiland waardoor vergeving mogelijk is.

5. WEES POSITIEF

Als je leeft met de gedachte ‘Ik doe niets goed’, maak je van jezelf een gevangene. Kies liever voor een positieve benadering. Stel dat je een wiskundeproefwerk verknoeid hebt. Zeg niet: ‘Ik ben een nul in wiskunde’, maar wees specifiek. Zeg: ‘Met dat proefwerk, op die dag, ging het niet zo goed als ik had gehoopt.’

Deze houding, die in het boek *Learned Optimism* van Martin E.P. Seligman beschreven wordt, beperkt de schade die aan je gevoel van eigenwaarde wordt toege-

Leer je eigen goede kanten

accepteren. Ze tellen echt mee. Ga van de schoonheid van de schepping genieten. De Heer heeft alles gemaakt om jou gelukkig te maken.

bracht. Luister maar eens naar een atleet van wereldniveau nadat hij een minder goede prestatie heeft geleverd, dan hoor je zoiets als: 'Slechte timing vandaag. Morgen doe ik het beter.' Een kampioen laat altijd ruimte voor succes in de toekomst.

En als het om iets positiefs gaat, wees dan algemeen. Als het iemand opvalt dat je op tijd bent, zeg dan: 'Ja, ik ben ook graag op tijd.' Als iemand je een compliment maakt, probeer hem dat dan niet uit het hoofd te praten. Zeg gewoon: 'Dank je.'

6. ZEG IETS AARDIGS

Ken je iemand die altijd kritiek heeft? Vraag je je weleens af wat hij of zij over jou zegt als je niet in de buurt bent? Zorg dat anderen zich niet afvragen wat jij te zeggen hebt. Maak oprechte complimentjes wanneer je maar de kans krijgt. Je bent dan gelukkiger en anderen ook. Je kunt je eigen gevoel van eigenwaarde niet opbouwen als je energie in het afbreken van anderen steekt.

Het gaat er in het leven niet om wat men draagt of hoe men er uitziet. Iedereen in je school, ieder gezinslid is een dierbaar kind van onze hemelse Vader. Hij heeft ons geschapen in een grote variëteit van lengte, vorm, etnische achtergrond en capaciteiten. Hij houdt van ons allemaal. Moeten wij dat dan ook niet doen?

7. GENIET VAN DE SCHEPPING

We raken allemaal weleens ontmoedigd. Luister wat de Heiland zegt:

'Ja, alles, wat in zijn jaargetijde uit de aarde voortkomt, is voor het welzijn en gebruik van de mens geschapen, om zowel het oog te behagen als het hart te verblijden;

'Ja, voor voedsel en kleding, voor smaak en reuk, om het lichaam te versterken en de ziel te verwikkenen.

'En het behaagt God, dat Hij de mens dit alles heeft gegeven; want het werd geschapen met het oogmerk om met oordeel te worden gebruikt (. . .)' (LV 59:18–20).

Moet jouw hart verblijd worden? Maak dan een

wandeling tussen de bomen en de bloemen. Schil een sinaasappel en geniet van de geur en de smaak. Kijk hoe de wolken langs de hemel jagen. Vind vreugde in de schepping van de Heer.

8. WEES VERHEUGD OVER DE OVERWINNING VAN DE HEILAND

Bedenk dat je door de verzoening van de Heer Jezus Christus grote zegeningen ontvangt. '(. . .) houdt goede moed,' zei de Heiland. 'Ik heb de wereld overwonnen' (Johannes 16:33). Dank zij Hem kun jij de wereld ook overwinnen.

VOLG DE PROFEET

President Gordon B. Hinckley uit vaak zijn waardering voor de kracht van de jeugd van vandaag. Tijdens zijn eerste persconferentie als president van de kerk, zei hij: 'Wij zijn in het bijzonder trots op onze jongeren. Ik ben van mening dat we nog nooit zo'n sterke generatie jongemannen en jongevrouwen hebben gehad (. . .). [Ze] leiden [. . .] een constructief, intellectueel en spiritueel stimulerend leven. Wij hebben geen angsten voor of twijfels over de toekomst van dit werk' (Jeffrey R. Holland, 'President Gordon B. Hinckley: moedig en sterk', extra uitgave van *De Ster*, augustus 1995, blz. 4).

10. LAAT JE VADER IN DE HEMEL JE LEVEN BESTUREN

Toen ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf Apostelen nog jong was, wilde hij een basketbalspeler worden. Hij was de beste speler in zijn vriendenkring. Hij leerde een van zijn vrienden zelfs basketbal. Maar die vriend werd heel lang en hij niet. Dat hij uit het basketbalteam van de school werd gezet en zijn vriend niet, was een van de moeilijkste ervaringen in zijn jongensjaren.

Omdat ouderling Maxwell geen sportheld kon worden, ging hij zich meer voor woorden interesseren. Zijn persoonlijke tragedie van dat moment is vele heiligen tot een eeuwige zegen geworden, want zij hebben van zijn wijsheid, spiritualiteit en inzicht geleerd.

Laat zijn leven jou tot voorbeeld strekken. Niet al je gebeden zullen beantwoord worden zoals jij het graag zou zien. Maar als je onze hemelse Vader vertrouwt, zal Hij dat vertrouwen niet beschamen.

Een geweldige manier om de invloed van je hemelse Vader in je leven te voelen, is je voor te bereiden op tempelbezoek. Daar zul je jouw aandeel in zijn eeuwig plan beter begrijpen. In de tempel zul je in moeilijke perioden hulp ontvangen en je zult meer mogelijkheden ontdekken om anderen tot zegen te zijn. Bereid je nu voor op wat nog komen gaat.

EEN NIEUWE KIJK

Laten we nog eens kijken wat er met Roel gebeurt, nu met een positieve levenshouding.

'Ha Roel, fijn dat je er bent! We kunnen je best gebruiken in het basketbalteam van de wijk.'

'Ik vind het leuk om mee te doen.'

'Ga je maar opwarmen. We hebben je langeafstandsschot nodig.'

'Goed. Misschien kan ik een poosje met Steven oefenen. Hij heeft een goede pass en dat is een prima combinatie met wat ik kan. Eigenlijk krijg ik al een beetje medelijden met het andere team.'

En Suzan staat weer voor de spiegel, maar in een andere stemming:

'Nou, dat lint dat mama me heeft gegeven kleurt goed bij mijn haar! Misschien wil Jenny er ook zo een hebben. Het zou heel mooi staan bij de blouse die ze vorige week op de jongevrouwenactiviteit aan had. Oei! Het is al laat! Ik moet opschieten. Ik heb beloofd mijn beroemde koekjes voor de activiteit van vanavond te bakken!'

De grootste veranderingen beginnen vaak met een eenvoudige verandering in je houding. Hopelijk kun je door deze tien suggesties manieren bedenken om aan je gevoel van eigenwaarde te werken. Onthoud goed: als je een positieve houding hebt – zowel tegenover jezelf als tegenover anderen – zul je minder twijfelen aan je eigen vermogen om de Heiland te volgen en dienen. □

De grootste veranderingen beginnen vaak met een eenvoudige verandering in je houding. Bereid je voor op tempelbezoek. Daar zul je jouw aandeel in zijn eeuwig plan beter begrijpen.

In handen van de Heer

Kristopher Swinson

Ik ben als lilliputter geboren. En hoewel ik met mijn 1,14 meter langer ben geworden dan verwacht was, ben ik toch een lilliputter. Ik leef als een lilliputter en zal als lilliputter sterven.

Maar mag ik je een geheimpje vertellen? Minstens driekwart van de tijd denk ik er niet eens aan dat ik anders ben. Ik voel me net als ieder ander. Dat komt niet alleen doordat ik in een geweldige wijk en ring woon. Ik heb ook geprobeerd van mijn leven iets te maken wat een kind van God betaamt, en mijn Vader in de hemel heeft me met toegewijde huisgenoten, goede vrienden en een blijvend geloof gezegend.

Vorig jaar moest ik naar de dokter. We hadden een grote operatie voor mijn rechterheup gepland. Dat betekende dat ik enkele maanden lang grotendeels in het gips moest en dat ik misschien zelfs mijn laatste jaar op de basisschool zou moeten missen. We wisten het al een jaar; al sinds mijn vorige controle waarbij de dokter me verteld had dat mijn heup er slecht aan toe was.

Toen mijn vader en ik de onderzoekkamer binnenkwamen, hield mijn dokter de röntgenfoto's tegen het licht. Nadat hij ze bekeken had, mij onderzocht had en weer naar de röntgenfoto's gekeken had, deelde hij ons nogal onthutst mee dat er niets mis scheen te zijn met mijn heup. Hij zag geen enkele reden meer voor de uitgebreide operatie die hij gepland had. Behalve iets wat aan mijn voeten gedaan moest worden, verkeerde ik in een uitstekende conditie en hoefde niet meer geopereerd te worden.

Dat was een grote verrassing voor iemand die al acht ingrijpende en verscheidene kleinere operaties achter de rug had.

Het is heel belangrijk dat ik vermeld dat mijn huisgenoten en anderen voor het onderzoek veel gebeden

hadden, en veel dierbare vrienden voor me vastten en baden.

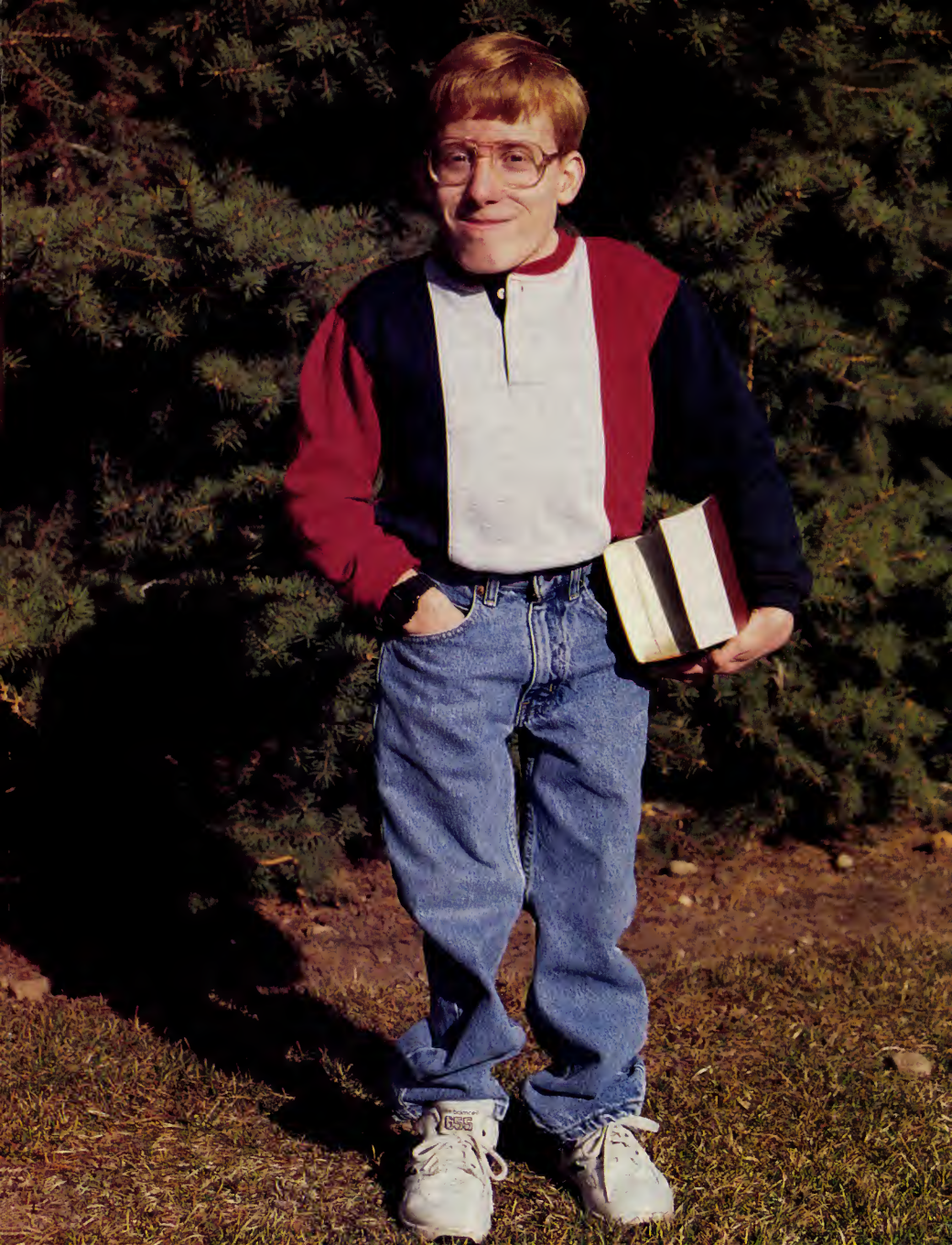
Mijn heup was inderdaad genezen. Ik weet dat alleen onze Vader in de hemel teweeg gebracht kon hebben wat ik meemaakte. Ik weet dat ik door een wonder genezen ben, maar een wonder is niet altijd wenselijk. Soms schuilt het grootste wonder in de manier waarop wij reageren als een last niet verlicht wordt.

Mijn situatie heeft me veel dichterbij God gebracht. Doordat ik zo vaak met de realiteit van operaties en het daaropvolgende herstel te maken heb gehad, heb ik leren bidden – vurig, en met een eerlijke bedoeling, precies zoals onze hemelse Vader wil dat wij bidden. Zonder die onophoudelijke operaties en de belemmeringen waardoor ik aan allerlei lichamelijke activiteiten niet deel kon nemen, zou je mij nu veel minder met mijn neus in de Schriften zien en veel meer zien sporten.

Ondanks mijn dagelijkse problemen is mijn leven een zegen. Wat ik meemaak is gewoon een voorbeeld van hoe onze Vader in de hemel ons beïnvloedt. Een beschrijving van wat Hij voor ons doet, vinden we in Jeremia 18:6: 'Zal Ik niet met u kunnen doen zoals deze pottenbakker, o huis Israëls? Luidt het woord des Heren. Zie, als leem in de hand van de pottenbakker, zo zijt gij in mijn hand, huis Israëls!'

Onze hemelse Vader probeert ons niet te breken, zoals Satan, maar ons tot celestiale personen te kneden, zoals Hijzelf is. Laten we Hem alsjeblieft nooit voor de vijand aanzien. Hij houdt meer van ons dan wij kunnen bevatten.

Als wij met moeilijkheden te maken krijgen, kunnen wij bitter of beter worden. Ik heb ontdekt dat, hoe moeilijk of ongemakkelijk ons leven ook lijkt, onze hemelse Vader onze beproevingen kent – en weet hoe Hij onze beproevingen in overwinningen om kan zetten. □

Wees een vriend(in)

Marissa D. Thompson
FOTOGRAAF: STEVE BUNDRERSON

Wist je dat de Heiland ons zijn vrienden noemde toen Hij zei dat Hij zijn leven voor ons zou geven? (Zie Johannes 15:13-14.)

Wij kunnen niet allemaal een zus, een broer, een neef of een tante zijn – maar we kunnen allemaal een vriend of vriendin zijn. Om vrienden te hebben, moet je een vriend zijn. Dus hoe kun je het beste een vriend zijn? Probeer de volgende ideeën eens uit.

• Luister goed.
• Roddel niet over andere mensen tegen je vrienden. Op die manier weten ze dat je ook niet over hen roddelt.

• Denk aan de verjaardagen van je vrienden.

• Leer je vrienden kennen. Zorg dat je bijvoorbeeld te weten komt waar ze geboren zijn, wat ze graag doen en wat ze erg lekker vinden.

• Bied je hulp aan met huishoudelijke klusjes, huiswerk of de zorg voor hun broertjes of zusjes. Zulke

bezigheden zijn altijd leuker met een vriend samen.

• Als een vriend ziek is, ga dan op bezoek of stuur een beterschapskaartje, zodat hij weet dat je aan hem denkt.

• Neem initiatieven en bied bijvoorbeeld je hulp aan bij het plannen van activiteiten en uitstapjes.

• Denk aan belangrijke gebeurtenissen zoals wedstrijden of uitvoeringen. Zorg dat je aan die gebeurtenis deelneemt door ofwel aanwezig te zijn ofwel een aanmoedigend briefje te sturen.

• Wees altijd positief over je vrienden als je met anderen praat.

• Zorg dat jullie gesprekken niet altijd om jou draaien.

• Toon begrip voor de problemen van je vrienden.

• Als een vriend je kwetst, bespreek dat dan op een oprechte, aardige manier met hem. Hij zal je eerlijkheid waarderen.

• Wees niet gauw beledigd.

• Zorg dat je ook andere interesses en andere vrienden hebt. Soms kan iets goeds – ook een goede vriendschap – teveel gaan overheersen.

• Competitie onder vrienden is normaal. Maar hoewel een beetje competitie heel gezond kan zijn, kan teveel het einde van de vriendschap betekenen. Pas op dat het niet belangrijk voor je wordt om alles beter te doen dan je vrienden.

• Geef om je vrienden om wie ze zijn, niet om wie ze kennen of wat ze hebben.

• Respecteer de privacy en het vertrouwen van je vrienden. Als ze je in vertrouwen nemen, houd het dan ook voor je.

• Maak royaal echte complimenten.

• Bid dat je een betere vriend mag worden.

• Leef zo dat je vrienden onze hemelse Vader zullen danken voor zo'n vriend. □

James Jacques Joseph Tissot (1840–1920), *Christus temidden van de geleerden*

Maria en Jozef waren bang dat Jezus tijdens een bezoek aan Jeruzalem verdwaald was, en ze gingen naar Hem op zoek.

Na drie dagen vonden ze Hem in de tempel, waar geleerde mannen naar Hem luisterden en Hem vragen stelden.

Allen die Hem aanhoorden, waren verbaasd over zijn grote inzicht. (Zie BJS, Lucas 2:46–47.)

Het verhaal van de pioniersleden van de kerk in Ivoorkust is er een van opoffering en doorzettingsvermogen. Maar, belangrijker nog, het is tevens een verhaal van geloof in Jezus Christus. (Zie 'Pioniers in Ivoorkust', blz. 16.)

DUTCH

4 02999 83120 5